

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej
Nr 161 grudzień 2002

Otwarcie obrad. Dyr.gen. J. Łaskawiec (EI.Turów), wicewojewoda I. Bochenek, prof. K. Wójs i JM Rektor PWr prof. T. Luty.

Sala wystawowa

Autorzy wykładów plenarnych: prof. A. Wiszniewski i prof. L. Turski

Prezentacje sprzętu

Dyr. E. Bilkowski mówi o problemach transformacji w Elektrowni Bełchatów.

Dyskusje...

Sesja w Starej Kotlewni

Dyrektor generalny J. Łaskawiec na stoisku Elektrowni Turów wita prorektora prof. J. Świątko i prof. K. Wójsa.

ENERGETYKA 2002

Zorganizowana pod honorowym patronatem ministra nauki prof. Michała Kleibera konferencja naukowo-techniczna ENERGETYKA 2002 odbyła się w dniach 6-8 listopada. Organizatorami jej byli Polska Akademia Nauk – Komitet Termodynamiki i Spalania oraz Instytut Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów. Władze Uczelni wsparły imprezę organizacyjnie. W skład komitetu honorowego weszli JM Rektor prof. Tadeusz Luty i b. Rektor prof. Andrzej Mulak. W gremium tym znaleźli się też: wojewoda dolnośląski Ryszard Nawrat, prof. Jurij Rudavskij (rektor Politechniki Lwowskiej), konsul RFN we Wrocławiu Horst Siffrin, przewodniczący Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN prof. Jarosław Mikieliewicz, prof. Jan Szargut (czł. rzecz. PAN), przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych CK prof. Henryk Hawrylak, dyrektor generalny Izby Gospodarczej Energetyki i Ochrony Środowiska Sławomir Krystek, prezes Elektrowni Bełchatów S.A. Edward Najgebauer, prezes Elektrowni Turów Jerzy Łaskawiec, wiceprezes Kogeneracji S.A. Józef Pupka i prezes RAFAKO S.A. Ryszard Kapluk.

Skład ten pokazuje, że w inicjatywę włączyły się zarówno środowiska akademickie, jak przemysłowe. Także tematyka wystąpień odzwierciedlała to wszechstronne podejście. Organizatorzy mogą z pewnością mówić o sukcesie. Dobra okazała się koncepcja podjęcia szerokiej tematyki, która przyciągnęła około 200 osób, w tym wielu absolwentów Wydziału Mechaniczno-Energetycznego.

Atrakcyjnym pomysłem było rozpoczęcie obrad od kilku otwartych wykładów, które poruszały kwestie szeroko pojętych relacji między człowiekiem, nauką i techniką. Interesującą perspektywę tych związków przedstawił prof. Andrzej Wiszniewski w wykładzie „Nauka – Technika – Człowiek”. Prof. Łukasz Turski w referacie „Cywilizacja bez energii?” zaprezentował spojrzenie fizyka poruszonego silnym (może zbyt silnym) uzależnieniem naszej cywilizacji od źródeł energii.

Przedstawiciele Elektrowni Turów Jerzy Łaskawiec i Roman Walkowiak omówili zmiany zachodzące w polskiej energetyce, m.in. plan utworzenia w oparciu o elektrownie Turów, Bełchatów i Opolo energetycznej rezerwy strategicznej. Autorzy wzywali do współpracy środowisk przemysłowych i akademickich, gdyż będzie to poważny atut w nadchodzącej twardej grze rynkowej.

Dyr. Eugeniusz Bilikowski zaprezentował Elektrownię Bełchatów, jej wskaźniki techniczno-ekonomiczne, kierunki rozwoju i modernizacji zakładu. Firma szczyty się najniższymi cenami rynkowymi energii i wysokim stopniem wykorzystania swego potencjału.

Prof. Jacek Żelkowski z TU Clausthal przedstawił (wraz ze współautorem F. Baurerem) na przykładzie niemieckim niezmiernie istotne zagadnienie strategii rozwoju przemysłu energetycznego. W Unii Europejskiej zwycięża tendencja wolnorynkowa. W Niemczech już 100% energii jest sprzedawane na giełdzie. Wejście Polski do zjednoczonej Europy musi spowodować również przyjęcie takich zasad, choć obecnie 95% obrotów następuje na podstawie kontraktów długoterminowych, a tylko 5% – giełdowych.

Uczestnicy konferencji mogli zapoznać się z wystąpieniem prof. Włodzimierza Kordylewskiego na temat niskoemisyjnych technik spalania realizowanych w konwencjonalnej technologii. Podkreślił, że rezultatem ich wprowadzenia w przemyśle jest istotne zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska i dostosowanie do przepisów UE.

W sesji dotyczącej kierunków rozwoju energetyki przedstawiono zagadnienia zarówno konwencjonalnej jak niekonwencjonalnej energetyki. Z tego pierwszego zakresu tematycznego omawiano nowe technologie (np. kotły fluidalne, kotły na parametry nadkrytyczne), niskoemisyjne techniki spalania i wysokosprawne technologie oczyszczania spalin. Niekonwencjonalna energetyka to przede wszystkim wprowadzanie energetyki odnawialnej

Dokończenie na stronie 35

Zaoczne czy wieczorowe?

Spis treści

ENERGETYKA 2002	3
ROZMAITOŚCI	4
Sto dni	8
Informatyzacja	11
Nagrodzeni i wyróżnieni studenci	13
Odznaczeni Medalem PWR	14
Nowy profesor – Krzysztof Stempak	15
„Profesor Marian Suski – Wspomnienia” ..	16
Przyznano odznaczenia	18
Tablica Friedricha Bergiusa	20
II Sympozjon „Kompozyty. Konstrukcje warstwowe” połączony z Jubileuszem 80-lecia Prof. Ottona Dąbrowskiego	21
Jubileusz 80-tej rocznicy urodzin Profesora Tadeusza Kolendowicza	25
W rocznicę 13 grudnia	26
Obchody Święta Niepodległości	28
„Chemiczny świat”	28
Wieczorek z kabaretem	29
XXIX Festiwal Barbórkowy	
Chórów Studenckich	30
Firma Kubicz proponuje	31
Zebranie logistyków na Politechnice Wrocławskiej	32
Pojazdy Szynowe	32
Współpraca Politechniki Wrocławskiej z Centrum Logistycznym w Dreźnie	33
Infrastruktura podziemna miast	34
Nowe instrumenty, nowe drogi	36
PWR zabiega o wyjaśnienia w ZUS	37
Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia	37
W Parku Krajobrazowym Chełmy	38
Konkurs im. Prof. Romana Sobolskiego ..	39
Obchody Tygodnia ERASMUS-a	40
RoboCup-2002	43
Forum Aktywności Studenckiej	43
50 LAT AZS PWR	44
Inauguracja sportowego roku akad.	45
Jak zostać KoreAnką?	46
Changwon National University	47
Przyjazna Politechnika	48
Odwiędź nas św. Mikołaj	49
NA WYDZIAŁACH	50
Seminarium Case Study Weekend	51
NA WYDZIAŁACH	51
Oficyna Wydawnicza PWR poleca	52
Najlepsi studenci Filii PWR w Wałbrzychu	53
KSIĄŻKI, które polecamy... ..	54

Fot. Krzysztof Mazur i Krzysztof Maj

Pismo Informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wroclawska, Wybrzeże Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław

Skład redakcji: Maria Kiswa (red.nacz.), Adam Kisielnicki, Maria Lewowska, Krystyna Malkiewicz, Hanna Waškowska
Redakcja mieści się w bud D-5, pok. 7

tel. 320-22-89 (red.nacz.), 320-21-17, 320-40-67, telefax 320-27-63

e-mail: przyzmat@pwr.wroc.pl, <http://www.pwr.wroc.pl/politechnika/pryzmat/>

Opr. graficzne, redakcja techniczna, DTP, skład i lamowanie: Adam Kisielnicki
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR • Nakład 1.500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

„WAMPIRIADA”

4 grudnia na Politechnice Wrocławskiej można było oddawać krew przy trzech stanowiskach Regionalnego Centrum Krwiodawstwa. „Wampiriada” została – już nie po raz pierwszy – zorganizowana przez NZS i RCK, przy wsparciu władz uczelni. W tym roku patronat nad tą akcją objęli JM Rektor PWr oraz prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz.

Osoby, które zdecydowały się na udział w akcji, mogły uzyskać bezpłatnie wyniki badań krwi. Miały też możliwość wypełnienia ankiety i udziału w losowaniu nagród.

DLA PODRÓŻNIKÓW

Informujemy wszystkich zainteresowanych, że w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim uruchomiono **infolinię** pod numerem **(71) 340 65 94**, gdzie uzyskać można informacje dotyczące:

- adresów i numerów telefonów polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych,
- adresów i numerów telefonów przedstawicielstw dyplomatycznych w Polsce,
- wiz i terminów ważności paszportu przy wyjazdach zagranicznych.

Bazą udzielanych informacji będzie Poradnik 2002 „Polak za granicą” wydany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Pełny tekst poradnika jest dostępny na stronach internetowych: www.mszz.gov.pl.

ZNOWELIZOWANY KODEKS PRACY

W dniu 1 stycznia 2003 r. wchodzi w życie kolejne przepisy znowelizowanego Kodeksu Pracy, ogłoszone w ustawie z dn. 26 lipca 2002. Część z nich zaczęła obowiązywać już z końcem listopada 2002 r. Zakres zmian jest szczegółowo przedstawiony na stronie internetowej: www.nszp.pwr.wroc.pl

KONCERTY NA PWR

11 grudnia w auli PWr odbył się pierwszy koncert z cyklu „Akademia Muzyczna w Politechnice”. Wystąpili w nim Big-Band Aleksandra Mazura i The Sound Office, którzy wykonali hity i standardy jazzowe. Przedsięwzięcie to jest wynikiem porozumienia, które zawarli rektorzy Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu i Politechniki Wrocławskiej.

Koncerty z tego cyklu będą odbywać się

w czasie roku akademickiego w auli PWr (w przyszłości także w Studenckim Centrum Kultury Muzycznej) nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Wstęp na koncerty będzie bezpłatny, a występujący studenci nie będą otrzymywać honorariów.

NOWY STAROSTA

W „Słowie Polskim” z 17 grudnia br. znalazła się informacja, że od końca listopada funkcję starosty powiatu jeleniogórskiego pełni Jacek Włodyga. Jest on absolwentem i pracownikiem Politechniki Wrocławskiej. W ostatnich latach był dyrektorem uczelnianego Zakładu Badawczo-Wdrożeniowego w Jeleniej Górze. Zajmował się problemami związanymi z ochroną środowiska.

KBN – PROGRAMY OFFSETOWE

W związku ze zbliżającym się terminem ogłoszenia wyników **przetargu na zakup samolotu wielozadaniowego** dla polskiej armii zwracamy Państwu uwagę na towarzyszący zakupom uzbrojenia system kompensacji dla kraju dokonującego zakupu, zwany popularnie **offsetem**.

Wśród dziedzin, które będą wspierane poprzez **programy offsetowe** powinna znaleźć się nauka. Dlatego też gorąco zachęcamy do zapoznania się ze szczegółowym opisem tego zagadnienia i rozważenia udziału w programach offsetowych.

Szczegóły znajdują się na stronach **Komitetu Badan Naukowych** pod adresem <http://www.kbn.gov.pl/finauki98/offset.html>

Wszelkie pytania dotyczące offsetu prosimy kierować na poniższy adres:

Komitet Badań Naukowych
Biuro Spraw Obronnych
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa
tel. +22 621 59 41
fax. +22 529 22 77
bo@kbn.gov.pl

IX WTKN

IX Wrocławskie Targi Książki Naukowej odbędą się w 19-22 marca 2003 w Gmachu Głównym PWr. Organizatorem jest Oficyna Wydawnicza PWr, współorganizatorami: „Forum Akademickie” i Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych. Patronat objął JM Rektor PWr..

POSIEDZENIE KAUT

29 listopada odbyło się w Krakowie (AGH) robocze posiedzenie prezydium Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych.

1. Przygotowywano program obrad plenarnego posiedzenia zaplanowanego na 9 grudnia na Politechnice Warszawskiej i mającego przyjąć standardy dla kolejnych kierunków:

- *nawigacji,*
- *geodezji i kartografii,*
- *zarządzania i marketingu.*

Wiąże się z tym powołanie zespołów oceniających dla tych kierunków.

Przewiduje się wszczęcie procedury akredytacyjnej dla kierunku *fizyka techniczna* i powołanie w tym celu Grupy Ekspertów. KAUT przyjmie zgłoszenia kolejnych jednostek, które chcą uzyskać akredytację ze zgłoszonych wcześniej kierunków (*elektronika i telekomunikacja, inżynieria materiałowa*).

Istotnym punktem będzie dyskusja nad procedurą przyjmowania raportów zespołów oceniających.

2. Prezydium KAUT dokonało przeglądu opinii zespołów oceniających powstałych w wyniku wszczętych postępowań. Procedura przewiduje, że raporty te, po przedstawieniu ich Prezydium KAUT i przyjęciu ich przez Prezydium, zostaną wysłane do wizytowanych jednostek, które będą mogły ustosunkować się do zawartych w raportach ocen i uwag krytycznych oraz dostosować się do zaleceń.

Na kolejnym zebraniu plenarnym KAUT jednostki, których ostateczny wynik oceny będzie zadawalający, uzyskają akredytację swoich kierunków. Po raz pierwszy zakończenie takich postępowań odbędzie się w styczniu (16-17.01.2003 r.). Mamy nadzieję, że wtedy właśnie certyfikaty zostaną przyznane kilku jednostkom PWr, które były wizytowane na początku bieżącego roku akademickiego.

Kierunki PWr, które ubiegały się o akredytację, to:

- *architektura,*
- *automatyka i robotyka,*
- *informatyka,*
- *mechanika i budowa maszyn,*
- *elektrotechnika,*
- *inżynieria materiałowa.*

Może już niedługo będzie ich więcej.

Przypomnijmy, że prace nad uruchomieniem procedur zaczęły się rok temu na PWr. Po pierwszych nieco wolniejszych krokach działania zostały zdynamizowane – stwierdza prorektor J. Świątek.

Z S E N A T U

III posiedzenie Senatu

(28.11.2002)

Senat uczcił pamięć zmarłego prof. **Stefana Chanasa** i dra hab. **Zbigniewa Zboińskiego**.

• Pozytywnie zaopiniowano kandydaturę dra hab.inż. **Mirosława Millera** (W-3) na stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz kandydatury dra hab.inż. **Ryszarda Czarnego**, dra hab.inż. **Tomasza Kocho** i dra hab.inż. **Jarosława Stryczka** (wszyscy z W-10) o ponowne mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w PWR.

• Zatwierdzono opinię opracowaną przez prof. **Bolesława Mazurka**, a przedstawioną przez prof. **J.Fleszyńskiego**, o dorobku prof. Anthony'ego J.Mosesa, któremu Politechnika Lubelska zamierza nadać doktorat h.c.

• **JM Rektor** przedstawił wniosek zmiany zapisu w Statucie PWR dotyczący zatrudnienia adiunktów i oceny nauczycieli akademickich. Wezwał, by dziekani, komisje senackie i Senat umożliwili zwiększenie swobody w prowadzeniu polityki kadrowej przez skrócenie okresu zatrudnienia adiunktów. Podkreślił, że prawo nie może działać wstecz, a więc zmiana będzie dotyczyć tylko przyszłych adiunktów, nie zostaną naruszone dotychczasowe zobowiązania. W oparciu o art. 68 p. 2 *Ustawy o szkolnictwie wyższym*, który mówi o zatrudnianiu adiunkta na okres 9 lat lub dłuższy zaproponowano po konsultacjach z komisjami senackimi okres 11-letni. Przedstawiciele związków zawodowych dr **R. Wroczyński** („S”) i dr **B.Majchrzak** (ZNP) wnioskowali o wyraźne sformułowanie zasady bezpieczeństwa zatrudnienia na dotychczasowych zasadach dla obecnych adiunktów.

Prof. **E.Rusiński** wyraził nadzieję, że proponowane zmiany będą służyły rozwojowi uczelni. Prof. **J.Zwoździak** zapytał o sytuację doktorantów (byłych asystentów) kończących studia doktoranckie.

Radca prawny PWR mgr **M. Żaczek**, o którego propozycji zwracano się w dyskusji, musiał ex promptu ustosunkowywać się do formalnych kwestii podnoszonych przez członków Senatu.

Zmiana statutowego zapisu wymagała większości 2/3 pełnego składu Senatu (min. 48 głosów). Wprowadzono sformułowanie, że okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby bez habilitacji nie powinien przekroczyć: 40 lat dla osób mianowanych przed 28.11.2002 r., a 11 lat – po 28.11.2002 r. Wyніk głosowania: 58:1:5.

• Omawiano następnie kwestię sankcji za niepoddanie się przez nauczyciela akademickiego okresowej ocenie. Nie jest to zjawisko marginalne. Ostatnio skorzystało z takiego wyjścia 350 z ok. 2000 nauczycieli. W dyskusji nad projektem zmian w przepisach zgłoszono szereg poprawek. Ich ostateczna forma zostanie ustalona na następnym posiedzeniu.

• **JM Rektor** poinformował, że ministerialny dokument „Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2010” był już przedmiotem opinii RGSzW i KRASP, która oczekuje podjęcia intensywnych prac nad „Prawem o szkolnictwie wyższym”. Senat przyjął własne stanowisko nt. „Strategii” (61:0:0). Podtrzymano w nim pogląd KRASP. Stwierdzono też, iż dokument nie spełnia pokładanych w nim nadziei, gdyż selektywnego ujmuje problemy uczelni. Np. brak działań służących rozwiązaniu narastających problemów kadrowych, zwłaszcza wieloletowości i „luki pokoleniowej”. Nie przedstawiono w „Strategii” koncepcji przyszłej struktury szkolnictwa wyższego, przewidywanego rozwoju szkolnictwa zawodowego, specyfiki kształcenia w różnych systemach studiów itd. Trudno dostrzec związek między wymienionymi w dokumencie „problemami kierunkowymi” i zadaniami a prognozami zmian zachodzących w kraju. Brak odwołania do prognoz (demograficznych, edukacyjnych na poziomie szkolnictwa średniego, dotyczących zatrudnienia, nakładów na badania naukowe i rozwoju gospodarczego). Bez nich przedstawiona strategia jest mało wiarygodna, a formułowane cele mają w znacznej mierze charakter życzeniowy.

Senat PWR wyraził nadzieję, że przedstawione opinie środowiska pozwolą opracować strategię rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce.

• Wydział Elektroniki uwzględniając oceniwanie rynku edukacyjnego zadeklarował chęć powołania kierunku studiów magisterskich – *teleinformatyki*. Proroktor **J. Świątek** stwierdził, że senaty uczelni autonomicznych są uprawnione do powoływania kierunków nie wymienionych na liście MENiS (dawniej: liście RGSzW), choć muszą uzyskać aprobatę PKA.

Dziekani W-4 prof. **D.J.Bem** podkreślił zróżnicowanie profilu edukacyjnego połączonych formalnie w jeden kierunek kształcenia „teleinformatyki” i „elektroniki”. Nowy kierunek byłby nowością w skali w kraju, więc zwiększy atrakcyjność wydziału. Kadra naukowa to aż 40 samodzielnych pracowników. Studenci nowego kierunku będą mogli wybrać jedną z dwóch specjalności: utrzymanie sieci teleinformatycznych lub projektowanie sieci teleinformatycznych.

Prof. **E. Trocka-Leszczynska** wyrażając aprobatę Senackiej Komisji ds. Studiów i Studentów wnioskowała o określenie części kadry naukowej „przypisanej do kierunku”.

Prof. **A.Hałas** jako członek RGSzW zauważył, że choć §4a ustawy umożliwi powoływanie kierunków „spoza listy”, RG podchodzi do tej możliwości z rezerwą, jako że sprzyja to wąsko profilowanemu kształceniu. Należy więc dobrze opracować wniosek do PKA (chodzi tu o profil kształcenia, sylwetkę edukacyjną absolwenta), by wykazać, że nowa specjalność nie może być oferowana na kierunkach już istniejących.

Senat postanowił, że uczelnia podejmie starania o uzyskanie aprobaty PKA (60:0:1).

• Prof. **J.Świątek** przedstawił proponowane limity przyjęć na studia w lutym 2003 r. i stawki opłat za nie.

Senat zatwierdził limity (62:0:0) i stawki (60:0:0):

W4: st. inż. zaoczne na kier. *Informatyka*, 80 osób, 1600 zł za semestr

W8: usm zaoczne na kierunkach: *Zarządzanie i Marketing* 220 osób, *Informatyka* (Filia w Legnicy), 180 osób,

W9: st. inż. zaoczne na kier. *Mechanika i Budowa Maszyn* (Filia w Walbrzych), 60 osób, 1600 zł za semestr,

W12: st. inż. zaoczne na kier. *Elektronika i Telekomunikacja*, 70 osób, 1600 zł za semestr.

• Pozytywnie zaopiniowano (59:0:3) przedstawiony przez prof. **A.Grzechę** wniosek o przekształcenie Działu Informatyzacji Administracji Uczelni w Dział Informatyzacji PWR. Strukturę Działu mają tworzyć następujące zespoły:

– Planowania i Rozwoju (koordynacja, planowanie i harmonogramowanie rozwoju systemów i zasobów informatycznych),

– Eksploatacji i Wdrożeń (zarządzanie projektami informatycznymi, eksploatacja systemów informatycznych, utrzymanie funkcjonalności systemu informatycznego Politechniki, szkolenie użytkowników, itp.),

– ds. Infrastruktury (koordynacja i planowanie rozwoju infrastruktury teleinformatycznej, planowanie i realizacja zakupów niezbędnych dla utrzymywania i rozwoju infrastruktury),

– Redakcja Portali (pozyskiwanie, klasyfikacja, opracowanie i udostępnianie informacji),

– Stanowisko ds. Logiki (planowanie i prowadzenie polityki licencyjnej w zakresie oprogramowania dla potrzeb zarządzania, dydaktyki i badań naukowych, planowanie i realizacja zakupów sprzętu dla potrzeb systemu wspomagania zarządzania Politechniką).

Zmiana ma polegać także na powołaniu administratorów systemów informatycznych jednostek organizacyjnych PWR (wydziałów, administracji, Biblioteki i innych), których działania powinny być koordynowane przez kierownika Działu Informatyzacji PWR. Dział ten przejmie część zadań WCSS.

Prof. **E.Rafajłowicz** w imieniu Senackiej Komisji Organizacji i Finansów zastrzegł prawo do monitorowania prac nowego działu. Prof. **J.Zwoździak** zapytał o symulację finansową (m.in. etaty, zwłaszcza w AC).

Prof. **A.Grzech** stwierdził, że nowe zadania będą realizowane dotychczasowymi siłami, nie przybędzie etatów, stanowiska administratorów sieci i tak istnieją. Chodzi tylko o usankcjonowanie nowego stanu faktycznego. Trudno natomiast określić koszt usług informatycznych z powodu braku jednolitego systemu.

Z S E N A T U

• Na wniosek prorektora **T. Więckowskiego** Senat pozytywnie zaopiniował utworzenia Biura Grantów i Współpracy z Regionem. Zadaniem nowej jednostki będzie rozpowszechnianie informacji o międzynarodowych programach i grantach oraz doradztwo, konsultacje i pomoc przy przygotowywaniu wniosków i realizacji zaakceptowanych projektów międzynarodowych. Biuro będzie prowadzić bazę danych o zagranicznych projektach badawczych PWr. Będzie ono pełnić rolę Lokalnego Punktu Kontaktowego ds. 6 PR współpracującego z Krajowym i Regionalnymi Punktami (np. WCTT). Do jego zadań należeć będzie współpraca z regionem i władzami samorządowymi w sprawach wykorzystania środków unijnych, a także rozpowszechnianie najnowszych informacji ze szkoleń organizowanych przez punkty kontaktowe w kraju i za granicą. Biuro będzie podlegać Prorektorowi ds. Badań i Współpracy z Gospodarką.

• Prorektor ds. Organizacji prof. **E. Kubica** przedstawił Senatowi do rozstrzygnięcia kwestię wykupienia zniżek na przejazdy PKP. Zakup zniżek kosztowałby uczelnię 543 tys. zł. Koszty przejazdów na delegacje stanowią w budżecie uczelni ok. 910 tys. zł., ale wobec zwiększającej się ilości delegacji samochodowych można liczyć na zwrot ok. 180 tys. zł. Nowym aspektem jest konieczność odprowadzenia podatku przez pracownika,

który uzyskał dobro, jakim jest zniżka. Wyniósłby on 64 zł. Około 50% pracowników godzi się na ten wydatek. Senat musi wybrać, czy kupić bilety dla wszystkich, części pracowników, czy też wcale tego nie robić. W tym ostatnim przypadku można organizacyjnie wspomóc tych pracowników, którzy chcieliby wykupić zniżkę. Jednakże wtedy kosztowałyby to ich po 330 zł.

Prof. **E. Rafajłowicz** stwierdził, że Senacka Komisja Organizacji i Finansów nie zajęła zgodnego stanowiska w tej sprawie. Dodał, że PW, AGH i PG nie wykupują zniżek. Związki zawodowe opowiedziały się za zniżkami („S” dla wszystkich pracowników, ZNP – dla możliwie dużej liczby osób).

W głosowaniu zwyciężył jednak pogląd, by zniżek nie kupować (31:14:9).

JM Rektor zaproponował wzięcie pod uwagę możliwości wykupienia zniżek z ZFŚS (choćby częściowo).

• Wyrażono zgodę na zawarcie umów o współpracy z Uniwersytetem w Ferrarze (62:0:0) i z Uniwersytetem w Walencji (58:0:0).

• **JM Rektor** złożył podziękowania prof. **A. Hałasowi** za trzy kadencje pracy w RGSzW.

Wyraził też zadowolenie z wyboru pracowników PWr dra **Leszka Koszałki** i dr **Danuty Wali** do władz Sekcji Nauki NSZZ „S”, a **Krzysztofa Maja** – w skład Parlamen-

tu Studentów i jego Rady Wykonawczej.

• **JM Rektor** poinformował też, że:
– Zgodnie z przepisami obowiązującymi od początku br. uczelnia obowiązana jest do poddawania się audytowi wewnętrznemu. Wiąże się to z koniecznością zatrudnienia audytora, który będzie monitorował finanse i strukturę organizacyjną uczelni.

– KRASP na posiedzeniu w dn. 14 listopada wezwał do popierania przystąpienia Polski do UE.

– Prof. **E. Kubica** poinformował o zakończeniu przetargu na komputery i rozpowszechnianej informacji na temat zasad stosowania przepisów o zamówieniach publicznych. Stwierdził, że osoby zainteresowane danymi nt. obiektu przy ul. Chopina mogą uzyskać je w Kancelarii Rektora.

• Przygotowana przez prof. **T. Więckowskiego** informacja nt. centrów PWr zostanie skierowana do komisji.

• Prof. **J. Świątek** zapowiedział podjęcie na forum dziekańskim dyskusji na temat systemu elektronicznego wspomagania kształcenia („Wirtualna Politechnika”).

Na zakończenie prof. **P. Kafarski** (zbulwersowany jakością pojemników, do których poprzednio zbierano kartki do głosowania) podarował Senatowi urnę!

Następne posiedzenie Senatu odbędzie się 19 grudnia o godz. 14.00. (*mk*)

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2003 Roku
Chciałbym życzyć wszystkim Pracownikom, żeby przyszły rok
był dla Politechniki Wrocławskiej rokiem lepszym, w którym społeczność
nasza zacznie czuć, że Uczelnia weszła na drogę rozwoju. Życzę,
by nawet w niewielkich zmianach dostrzegali Państwo tę perspektywę.*

*Mam nadzieję, że nadchodzący czas przyniesie radość nie dlatego, że
sytuacja jest stabilna, ale dlatego, że Uczelnia pnie się w górę. Jestem
przekonany, że właśnie to da Państwu poczucie radości i sensu własnej
działalności.*

*Życzę też wszystkim bezpieczeństwa pracy i finansów, pomyślności w
życiu prywatnym oraz ciepła rodzinnego niezbędnego do twórczej pracy.*

*Rektor Politechniki Wrocławskiej
prof. Tadeusz Luty*

Wspomnienie**Profesor Stefan Chanas**

Dr hab. Stefan Chanas, profesor Politechniki Wrocławskiej, zmarł w dniu 4 listopada 2002 roku w wieku 56 lat. Był zarówno wielkim uczonym, jak i wspaniałym nauczycielem, a zwłaszcza opiekunem młodych pracowników naukowych.

Zajmował się zastosowaniami matematyki w zarządzaniu, zwłaszcza metodami podejmowania decyzji w warunkach niepewności. Był autorem około 90 prac z zakresu badań operacyjnych i programowania matematycznego, publikowanych w renomowanych czasopiśmie i wydawnictwach zagranicznych. Jego prace były wielokrotnie cytowane (około 90 cytowań zostało odnotowanych w Citation Index i Social Citation Index); stanowią one niewyczerpane źródło inspiracji dla badaczy na całym świecie. Pełnił funkcję sta-

łego recenzenta wielu wiodących czasopism zagranicznych oraz był redaktorem czasopisma *Fuzzy Sets and Systems*. Współpracował z czołowymi europejskimi i amerykańskimi ośrodkami naukowymi zajmującymi się zastosowaniami zbiorów rozmytych w naukach organizacji i zarządzania. Za osiągnięcia w pracy naukowej był wielokrotnie nagradzany przez Rektora Politechniki Wrocławskiej, dwukrotnie przez Ministra Edukacji Narodowej, jak również przez Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk. Przyznano Mu również Złoty Krzyż Zasługi oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej. Był członkiem Komitetów Naukowych i uczestnikiem niezliczonych międzynarodowych konferencji, członkiem założycielem i wiceprezesem polskiego oddziału międzynarodowej organizacji INFORMS oraz pomysłodawcą i kierownikiem wielu projektów realizowanych w ramach grantów KBN.

Dla Politechniki Wrocławskiej opracował programy nauczania z przedmiotów badania operacyjne i metody ilościowe w zarządzaniu i przez wiele lat, dopóki pozwalało Mu na to zdrowie, prowadził zajęcia ze studentami, wkładając w nie wiele zaangażowania. Jego pasją życiową była praca z doktorantami. Współorganizował Zaoczne Studia Doktoranckie i był członkiem naukowym Rady Naukowej Studiów Doktoranckich na Politechnice Wrocławskiej. Wypromował 5 prac doktorskich, a opiekę nad ich autorami kontynuował również po uzyskaniu przez nich stopnia doktora – pomagając im w przygotowaniu założeń prac habilitacyjnych. Kilka kolejnych prac doktorskich powstawało już podczas Jego choroby – niestety nie doczekał ich pomyślniej obrony.

Mimo ogromu ciężającej na Nim pracy naukowej i dydaktycznej nie zaniedbywał działalności organizacyjnej. W latach 1987-1991 pełnił funkcję kierownika Zakładu Badań Operacyjnych i Zastosowań Informatyki, a w latach 1992-1996 – dyrektora Instytutu Organizacji i Zarządzania. Włożył wiele wysiłku w reorganizację i unowocześnienie Instytutu – owoce tych wysiłków pracownicy i studenci zbierają do dziś. Przez dwie kadencje był również członkiem Senatu Politechniki Wrocławskiej oraz przewodniczącym Senackiej Komisji Oceniającej.

Od 5 lat walczył z nieuleczalną chorobą. Mimo doznawanych cierpień nie przerwał swej działalności naukowej. Świadom, że zostało mu niewiele czasu, opiekował się przede wszystkim doktorantami i młodymi pracownikami nauki. Przekazał im, jako swój testament badawczy, niezliczone pomysły nowych tematów naukowych. Odszedł w pełni sił twórczych. Nic i nikt nie wypełni pustki po Nim, ale dzięki Jego radom, przykładowi i postawie zapoczątkowane przez Niego prace badawcze będą mogły być kontynuowane przez Jego uczniów.

Przy całej swojej wielkości, był skromnym człowiekiem, pełnym życzliwości dla otoczenia. Lubił ludzi, a ludzie lubili Jego. Odszedł nie tylko wielki Uczony i Nauczyciel, lecz również bliski Kolega i Przyjaciel.

Cześć Jego Pamięci!

Jacek Mercik

*Rozmowa z JM Rektorem PWr
prof. zw. dr hab. inż. Tadeuszem Lutym*

Sto dni

– Pierwsze miesiące rządów Pana Rektora minęły szybko, choć ogłoszono już wiele zmian. Co jest przyczyną, że postanowił Pan formalnie przedstawić Uczelnianemu Kolegium Elektorów w dniu 20 grudnia rezultaty pierwszych stu dni kadencji? Napoleońskie sto dni nie zakończy się najlepiej.

– Przyjęto się w ostatnich latach akcentować cesurę pierwszych stu dni sprawowania funkcji. W tym okresie posunięcia nowej władzy nie są poddawane zbyt ostrej krytyce, daje się jej szansę na rozwinięcie skrzydeł.

Co jakiś czas należy dokonywać podsumowań, bilansować dorobek i wyznaczać lub korygować kolejne cele. Chciałbym zainicjować na Politechnice zwyczaj, że rektora przedstawia rezultaty swej pracy reprezentującemu naszą społeczność akademicką Uczelnianemu Kolegium Elektorów. Dzięki temu nie będzie poczucia, że UKE jest jakimś zanikającym bytem, ale że obserwuje cały czas sytuację. Jest to najlepiej zorientowana w programach wybończych grupa pracowników.

Szczęśliwie się składa, że owe sto dni mija w okresie przedświątecznym, zatem jest to okazja do spotkania z naszą społecznością. Spodziewam się, że formuła otwartego spotkania Kolegium Elektorów zostanie zaakceptowana.

Chcę też się przyznać, że niektóre problemy Uczelni poznałem dopiero po objęciu swojej funkcji. Szukam na przykład odpowiedzi na pytanie, jak pracownicy postrzegają swoją misję na Politechnice. Jak odpowiadają sobie na pytanie o cel swojej pracy i osiąganą satysfakcję? Czy Politechnika jest dobrym miejscem pracy?

Chciałbym też wytłumaczyć cel pewnych działań, np. rozpoczętego uzgadniania zasad zatrudniania i awansowania nauczycieli akademickich. Jest to forma wywiązania się z wyborczej obietnicy, którą wielokrotnie składałem, że zaproponuję „zasady zatrudniania i awansowania nauczycieli akademickich”. Poprosiłem też o składanie przez nauczycieli akademickich deklaracji o ich zatrudnieniu na zasadzie stosunku pracy poza Politechniką Wrocławską.

Kiedy objąłem funkcję rektora, wiedziałem że Uczelnia ma 4200 pracowników, wśród nich 2000 nauczycieli akademickich. Nie wiedziałem jednak, czy są raczej zaangażowani w dydaktykę, czy w badania, czy

poświęcają Politechnice całą energię, czy też jest to tylko jedno z kilku ich miejsc pracy. Odpowiedź na to pytanie jest szalenie ważna ze względu na nienormowany czas pracy nauczycieli akademickich oraz dla stworzenia systemu motywacyjnego. Z tego powodu poprosiłem o poinformowanie mnie, kto jest zatrudniony poza Politechniką na podstawie stosunku pracy. Nie chciałbym mówić o wnioskach wynikających z tych deklaracji...

– A czy wynik Pana zaskoczył?

– Stwierdziłem, że pod tym względem występują duże różnice między poszczególnymi jednostkami Uczelni. Niektóre mają znaczny procent osób zatrudnionych poza Politechniką, zwłaszcza w instytucjach dydaktycznych. Co ciekawe, działalność pozadydaktyczna jest raczej rzadkością. Tego nie przewidywałem. Spodziewałem się większego zaangażowania w działalność przemysłową, inżynierską, która przyczyniałaby się do poszerzenia kompetencji nauczycieli akademickich. Tymczasem jest raczej odwrotnie: nasi pracownicy wykorzystują na potrzeby instytucji dydaktycznych wiedzę zdobytą na Politechnice. Jest to działalność społecznie pożyteczna, ale stwarzająca pewien konflikt interesów.

Ponadto ubolewam, że ci pracownicy nie zajmują się w tym czasie badaniami, ponieważ dominacja działalności dydaktycznej sprawia, że Uczelnia ewoluuje w stronę instytucji sensu stricto edukacyjnej, a to jest nie do zaakceptowania w przypadku uczelni akademickiej. Działalność badawcza odróżnia ją od wyższej szkoły zawodowej. Nie mówię już o podstawowym założeniu, że wiedza, którą przekazuje się studentom, powinna mieć źródło w naszych badaniach i doświadczeniu przemysłowym. Ta wiedza nie może brać się tylko z książek, bo ta jest już często „przestarzała” w chwili ich wydania.

– Wiadomo, że oprócz działalności dydaktycznej część osób żyje z tzw. zleceń, czyli prywatnie podejmowanych na zewnątrz zamówienie prac badawczych.

– Taka indywidualna działalność badawcza nie odbywa się na podstawie stosunku pracy, zatem wymyka się wcześniej wspomnianej analizie. Pracownik nie ma obowiązku informowania swego przełożonego o podejmowanych poza Politechniką pracach zleconych. Niemniej chciałbym prosić pracowników PWr o informowanie

mnie o takich faktach, abym mógł „dodefiniować” naszą społeczność. Nie chodzi mi o niszczenie inicjatywy pracowników ani prowadzenie dochodzeń, co kto robi w wolnym czasie. Chciałbym jednak wiedzieć, jakie są preferencje zawodowe naszej społeczności i z czego one wynikają. Czy podejmowana poza PWr praca wynika tylko z pauperyzacji środowiska, czy też z naszej kiepskiej organizacji wewnętrznej? Może brak nam komórek, w których pracownik mógłby podjąć dodatkowe zadania? Można sobie wyobrazić, że Politechnika zakłada własne liceum dając tym samym szansę podejmowania dodatkowej działalności dydaktycznej. Ale czy znajdzie się u nas tylu zaangażowanych dydaktyków?

Chcę podkreślić, że uzyskanych danych nie traktuję czysto statystycznie, nie uśredniam ich. Chcę na podstawie tej wiedzy rozpoznać indywidualną sytuację każdego z 2000 nauczycieli.

– Ale dane statystyczne też o czymś mówią.

– Takie dane więcej mówią w skali wydziałów niż całej uczelni. Wiele zależy też od specyfiki kierunków. Informacje te muszą być brane pod uwagę przy opracowywaniu zasad zatrudniania i awansowania.

– Co było zasadniczym powodem przedstawienia propozycji zmiany okresu zatrudniania adiunktów?

– Głosowanie na posiedzeniu Senatu i wcześniejsze dyskusje pokazały, że system zatrudniania nie był tylko moją troską. Środowisko naukowe jest z definicji konkurencyjne i lepiej, że młodzi ludzie stykają się z tym problemem na początku kariery. Skutki praktyczne tego kroku w postaci odmłodzenia kadry dostrzeżemy dopiero za parę lat. Pozwoli to wzmocnić kadry i ograniczyć skutki luki pokoleniowej. Zbliży się moment, gdy polskie uczelnie, zwłaszcza tu, w zachodniej części kraju, będą musiały konkurować o swoją pozycję w dydaktyce i badaniach z uczelniami niemieckimi. Jeżeli nie postawimy na młodych, aktywnych, dynamicznych pracowników – przegramy tę konkurencję. Nie mamy innej drogi.

– Jaki jest szczegółowy dorobek stu dni kadencji?

– Tu trzeba wymienić wiele spraw:

Badania naukowe

Zmiany organizacyjne, jakie podjęto, służą zwiększeniu skuteczności pozyskiwania środków na badania naukowe (zwłaszcza z KBN i UE).

– Powołano Biuro Grantów i Współpracy z Regionem, które będzie bez-

- pośrednio podlegać Prorektorowi ds. Badań i Współpracy z Gospodarką.
- Z dniem 1 stycznia 2003 zostaną obniżone koszty ogólne na prace realizowane na rzecz gospodarki z 10% na 8,5%.
  - Koszty ogólne i wydziałowe będą liczone jedynie od aparatury, której wartość nie przekroczy 350 zł (dotychczas próg ten wynosił 3.500 zł).
  - Poszerzono zakres działalności Działu Nauki o współpracę z gospodarką, a więc o przygotowywanie umów, dokumentacji przetargowych, działania informacyjne itp.
  - Trwają prace nad powołaniem Regionalnego Biura Informacji Patentowej.
  - Wiele czasu zajęło też porządkowanie wzajemnych relacji między PWr a WCSS w zakresie spraw związanych z sieciami komputerowymi (np. zasady współpracy, świadczone usługi etc.)
  - Prace nad opracowaniem wniosku aplikacyjnego o środki na badania własne do MENiS wg nowych, zmienionych zasad zaowocowały sukcesem. Ministerstwo uznało wniosek PWr za wzorcowy. To zasługa koordynującego działania Prorektora ds. Badań i Współpracy z Gospodarką, a także dziekanów, dyrektorów i podległych im służb.

Informacja i informatyzacja

- Nastąpiło dużo istotnych zmian organizacyjnych. W miejsce Działu Informatyzacji Administracji powołaliśmy Dział Informatyzacji Uczelni.
- Prace tego działu mają doprowadzić do uregulowania praw własności i uporządkowania rozwiązań organizacyjnych dotyczących systemów informatycznych. Da to podstawy do stworzenia tzw. Konstytucji Informacyjnej PWr.
- Wprowadzono system informatyczny obsługujący prace Senatu PWr. W najbliższych tygodniach planuje się wdrożenie tego systemu na potrzeby jednej z rad wydziałów.
- W październiku ogłoszono dwustopniowy przetarg na dostawę i wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego na potrzeby zarządzania w zakresie finansowo-księgowym, budżetowania i tzw. zasobów ludzkich (kadrowym).
- W grudniu 2002 r. zakończymy pierwszy etap tego przetargu, a w styczniu 2003 – drugi.
- Rozpoczęliśmy projekt wprowadzania jednolitego i powszechnego sys-

temu bezpiecznej poczty elektronicznej. Dążymy do tego, by wszyscy pracownicy PWr mieli jednorodny adres elektroniczny. Członkowie Senatu już korzystają z takiej możliwości. Wkrótce akcją tą zostaną objęci pracownicy jednego z wydziałów. Studenci PWr we współpracy z pełnomocnikiem ds. informatyzacji prof. Adamem Grzechem rozpoczęli projekt przygotowania zakresu tzw. Funkcjonalnego Portalu Studenckiego.

- Zamierzamy powołać Dział Promocji. Trwa konkurs na stanowisko kierownika.
- Trwają prace badawcze nad zewnętrznym i wewnętrznym wizerunkiem PWr, czyli szuka się odpowiedzi, jak uczelnia jest postrzegana przez osoby zewnętrzne (w tym kandydatów na studia) i własnych pracowników. Powstała opracowana przez specjalistów ankieta, która pozwoli uzyskać źródłową wiedzę na ten temat. (Przy realizacji tego zadania posiłkujemy się współpracą z WCTT.)
- Chcemy zintensyfikować nasze kontakty z absolwentami.

Nauczanie

- Najważniejszym zadaniem jest reorganizacja studiów doktoranckich. Obecnie uzgadnia się zasady, które będą przedstawione Senatowi do zatwierdzenia. W ślad za tym przedłożymy propozycje regulaminów i organizacja studiów wydziałowych.
- Trwa akcja akredytacji. Wyniki akredytacji poszczególnych kierunków poznamy w lutym lub w marcu, gdy ukaże się raport. Przygotowujemy zarządzenie w sprawie zapewnienia systemu jakości kształcenia na PWr. Jego projekt będzie najpierw przedmiotem konsultacji w środowisku. Zarządzenie stworzy formalną regulację i nakaz dbałości o jakość kształcenia.
- W nawiązaniu do Deklaracji Bolońskiej rozpoczęto przygotowania do stworzenia tzw. suplementu do dyplomu. PWr wyprzedza w ten sposób regulacje MENiS.
- Dąży się do wzmocnienia kształcenia w zakresie nauk podstawowych. Najbliższy budżet będzie układany z tą intencją, by przedmioty podstawowe były finansowane centralnie, a nie przez wydziały. To powinno przeciwdziałać skłonnościom do ograniczania ilości zajęć tego typu w programach studiów (pamiętajmy, że minima uczelniane są często wy-

ższe, niż ustalone przez RGSzW) i do prowadzenia ich siłami własnego wydziału.

- Przeprowadzono we wrześniu spotkanie z dziekanami i pracownikami obsługi dydaktyki.
- Zapoczątkowano prace nad intensyfikacją działania filii (np. uruchamianie studiów, które będą odpowiadały potrzebom regionu).
- Poczyniliśmy kroki służące regulacji współpracy PWr z wyższymi szkołami zawodowymi. Chcemy wynegocjować nowe zasady współpracy, choć do pełnej realizacji naszych dążeń brakuje odpowiednich przepisów. (Np. chcemy, by szkoły te korzystały z usług świadczonych przez Politechnikę w postaci pakietów edukacyjnych, natomiast ze względu na przepisy ustawowe w.s.z.z. są raczej zainteresowane zatrudnianiem pracowników naukowych na etatach, ponieważ w ten sposób uzyskują uprawnienia do prowadzenia kierunków).
- Nawiązano współpracę z Wyższą Szkołą Oficerską Wojsk Lądowych we Wrocławiu oraz z Szkołą Główną Służby Pożarniczej w Warszawie w sprawie wspólnego kształcenia. SGSP jest zainteresowana ofertą dydaktyczną z zakresu bezpieczeństwa pożarowego. (PWr ma specjalistów od bezpieczeństwa energetycznego i chemicznego. Oferta jest wysoko oceniana przez władze SGSP.)
- Z myślą o rozwoju elitarnego kształcenia uruchomiono na Wydziale Informatyki i Zarządzania Studium Podstawowych Problemów Informatyki. Uczestniczący w nim utalentowani studenci będą mieli szanse osiągnięcia w przyspieszonym tempie doktoratu.
- Jest opracowywany regulamin konkursu na najlepsze koło naukowe.
- Powstała koncepcja ujednoczonego systemu wspomagania pracy w dziekanatach.
- Trwają prace (powolne) prowadzące do ustanowienia programu działania Centrum Kształcenia Ustawicznego. Koncepcja idzie w kierunku włączenia CKU do tworzenia „Wirtualnej Politechniki”. Szukamy opiekuna merytorycznego, który zapewniłby samofinansowanie się tej jednostki.

Organizacja Uczelni

- W związku z rozpoczętą kadencją musieliśmy spełnić szereg wymagań zapisów statutowych i regulaminowych dotyczących udziału PWr

w różnych przedsięwzięciach, w tym i spółkach (np. Wrocławski Park Technologiczny, Wrocławskie Zintegrowane Centrum Logistyczne, Hydromet itd.). Dokonano krytycznej analizy obowiązujących zarządzeń i obiegu dokumentów. Zrobiono tzw. ogólną ocenę bazy materialnej, zasad zarządzania pod kątem kosztów utrzymania. Bardzo ważne jest wydane zarządzenie wewnętrzne ustalające procedury obowiązujące w realizacji zamówień publicznych na PWr. Po raz pierwszy mamy regulamin dotyczący zamówień publicznych. Zapisano w nim, że (w zależności od wartości) procedury są załatwiane na trzech szczeblach: do pewnej sumy w instytutach, przy większych – na wydziałach, a dopiero przy bardzo dużych – w skali Uczelni. Odpowiedzialność, ale i decyzja schodzą w ten sposób na odpowiedni szczebel merytoryczny. Prorektor ds. Organizacji ma oczywiście wszystko pod kontrolą, gdyż istnieje obowiązek zdawania sprawy z przetargów.

- Rozpoczęto prace nad tworzeniem budżetu. Sformułowano już zasady tworzenia budżetu w przyszłym roku. Będziemy np. proponować utworzenie uczelnianego funduszu rozwoju i stabilizacji. (Intencją jego twórców jest umożliwienie finansowania jasno określonych inicjatyw, które służą właśnie rozwojowi i stabilizacji Uczelni. Chodzi tu zarówno o stworzenie puli stypendiów doktoranckich, jak o informatyzację Uczelni.)
- Kontynuowane są prace nad racjonalizacją gospodarki finansowej, czyli tworzeniem przejrzystego opisu uczelnianych środków finansowych.
- Podjęto działania mające zrationalizować wykorzystanie pomieszczeń.
- Trwają prace nad stworzeniem wieloletniego planu inwestycji i remontów.
- Rozwijana jest współpraca ze związkami zawodowymi, Przedstawicielstwem Pracowniczym, Stowarzyszeniem Absolwentów oraz Kołem Emerytów i Rencistów.

Sprawy studenckie

Funkcja Prorektora ds. Studenckich ma na PWr krótką tradycję, zatem podjęto działania definiujące kompetencje i zakres jego obowiązków, a także podległy mu zakres spraw organizacyjnych. Przyjęto, że prorektor działa tam, gdzie nie może zastąpić go administracja. To sformułowanie ma swój głębszy sens ze względu na szczególnie trudny do zdefiniowania obszar, jakim

są sprawy studenckie. Studentów nie dotyczą zależności służbowe, a szybka wymiana „pokoleń studenckich” utrudnia ustalanie zasad współpracy.

Ustalono, że w sprawach dotyczących życia codziennego studentów prorektor będzie występował jako arbiter lub instancja odwoławcza. Głównym jednak jego zadaniem będzie tworzenie uczelnianej polityki i przepisów dotyczących spraw studenckich.

Zakres problemów podjętych przez prorektora wynika w dużym stopniu z rozmów z Konwentem Uczelnianego Samorządu Studenckiego.

- Na czoło wysuwa się pilna potrzeba świadomych działań wychowawczych – w najlepszym znaczeniu tego słowa. Chodzi tu o kształtowanie postaw prospołecznych, uświadamianie, że jesteśmy wspólnotą, a nie dwoma przeciwnymi stronami, że myślenie w kategoriach „my-oni” jest błędne (choć się niestety szerzy).

Chcielibyśmy minimalizować rozszereżenie postawy studentów i poprawiać wśród nich wizerunek uczelni przez ich doinformowanie. Potrzeba takich działań jest bardzo pilna i wynika z przykrych doświadczeń, jakie obserwowaliśmy w niedalekiej przeszłości, zwłaszcza przy okazji różnych imprez.

Nie wolno nam przy tym zbyt łatwo formułować zarzutu, że środowisko to jest gorsze. Trzeba raczej stwierdzić, że jest inne, myśli w odmiennych kategoriach niż przyjęte w środowisku (czy pokoleniach) nauczycieli akademickich. To środowisko bardziej odzwierciedla przekrój społeczeństwa, niż nam się wydawało. Temu problemowi trzeba stawić czoła. Tym bardziej nie należy poddawać się modzie na kpiny z działań wychowawczych (które zresztą w przeszłości miały uzasadnienie jako reakcja na ideologizację tej sfery życia). Trzeba przywrócić właściwe znaczenie słowu „wychowanie” i naszej roli w tym procesie. Nikt nas nie zwolni z takich zadań. Im szybciej Politechnika podejmie takie działania, tym lepiej. Chcemy poświęcić temu bardzo wiele uwagi, choć są to mało spektakularne działania. Sukcesem jest już rozpoznanie problemu i nawiązanie partnerskich stosunków z Samorządem Studenckim, w którym jest wiele bardzo wartościowych osób.

- Podjęto sprawę nierównowagi środków finansowych na stypendia na niektórych wydziałach.

- Dąży się do opracowania średniej ocen ważonej punktami (ects) jako podstawy do przyznawania stypendium za osiągnięcia w nauce.
- Przygotowuje się ankietę, która ma dać obraz warunków bytowych studentów PWr. Ma to zobiektywizować decyzje dotyczące gospodarowania funduszem pomocy materialnej (zwłaszcza przy dystrybucji środków na wydziały).
- Wiele działań ma na celu wspomaganie samorządu studenckiego, ponad 50 organizacji i kół naukowych. (Jednym z przejawów jest właśnie przygotowane Forum Aktywności Studenckiej.) W październiku odbyły się Dni Aktywności Studenckiej. Ciekawostką jest zainicjowany w ramach Fundacji MANUS mini-inkubator przedsiębiorczości dla studentów. Uczelnia stworzyła studentom warunki do zarejestrowania działalności gospodarczej.
- Zainicjowano przegląd techniczny domów studenckich pod kątem wieloletnich planów remontowych.
- Zaczęto prace nad kompleksową instrukcją **bezpieczeństwa** oraz postępowania w stanach zagrożeń i awarii na osiedlu studenckim.

Na pograniczu spraw studenckich i pracowniczych mamy problem dbałości o kadre akademicką. W ostatnim stadium jest projekt zarządzenia w sprawie utworzenia funduszu stypendialnego dla pracowników i studentów. (Dotąd mieliśmy tylko fundusz stypendialny dla studentów.) Fundusz służący premiovaniu wyróżniających się jednostek z obu grup będzie tworzony z zysku netto oraz wpłat i darowizn. Przeznaczony będzie takiemu wspieraniu zainteresowanych (czy to prowadzących badania naukowe, czy uczących się), by mogli koncentrować się na pracy zgodnej z misją uczelni. Szczególnie chodzi o wyróżniających się w nauce studentów oraz uwzględnienie zaangażowania tych pracowników, dla których Politechnika Wrocławska będzie jedynym miejscem pracy.

Na zakończenie...

...pragnę podkreślić ogromną pomoc, entuzjazm, pracowitość i życzliwą atmosferę naszej pracy. i podziękować za to Kolegom Prorektorom, Dziekanom i Pełnomocnikom ds. Informatyki.

– *Lista przedstawionych zmian jest oczywiście bardzo obszerna. Dziękuję za rozmowę.*

Rozmawiała Maria Kisza

Rozmowa

z Wojciechem Sidorowiczem, wiceprezesem Zarządu IMG-Polska

Informatyzacja

Wojciech Sidorowicz, absolwent Politechniki Wrocławskiej, jest wiceprezesem Zarządu firmy IMG Polska. Instytucja ta zajmuje się szeroko pojętym doradztwem, zwłaszcza w dziedzinie informatycznej. Jej siedziba mieści się we Wrocławiu, działa od 1995 r., jest 100-procentową własnością szwajcarskiej firmy IMG z St. Galen mającej swe korzenie na tamtejszym uniwersytecie. Te związki z instytucją naukową ukształtowały sposób pracy IMG. Opiera się on na metodykach występujących pod wspólną nazwą PROMET. Propaguje ona metodykę działania opartą na współpracy z klientem, wykorzystuje w tym procesie wiedzę użytkowników tworzonego systemu. Dzięki temu powstające rozwiązania są dostosowane do potrzeb klienta, lepiej akceptowane i lepiej sprawdzają się w praktyce.

IMG Polska wygrała przetarg na opracowanie koncepcji informatyzacji Politechniki Wrocławskiej. Do opracowania tej koncepcji wykorzystano metodykę PROMET@STP.

– Komputer w dobrze zorganizowanej firmie jest doskonałą pomocą. W źle działającej instytucji jest jednak tylko czynnikiem pogłębiającym balagan. Jak stwierdzić, czy nasz przypadek jest pierwszym, czy drugim?

– Dróg jest oczywiście wiele. Właściwie w takiej instytucji jak PW, z jej po-

tencją intelektualnym, można by się pokusić o samodzielną odpowiedź. Ale problem polega na tym, że będąc wewnątrz traci się dystans, trudno jest o obiektywizm. I dlatego w znalezieniu odpowiedzi na to pytanie może znacznie pomóc firma doradczą. Wypracowanie satysfakcjonujących rozwiązań wymaga długotrwałych wysiłków zarówno ze strony pracowników, ich szefów, jak i doradców. Najlepiej, gdy działają razem. Wtedy wiedza o konkretnych warunkach działania danej instytucji połączona ze specjalistycznymi metodami rozpoznawania i rozwiązywania trudności da szybkie efekty.

– Nie tak łatwo chyba powiedzieć, jakie rozwiązanie będzie satysfakcjonujące, zwłaszcza w wypadku dużej firmy.

– Jej przedstawiciele muszą wraz z doradcami, z którymi powinni być w stałym kontakcie, podjąć trud zdefiniowania potrzebnych zmian. Najważniejsze jest ustalenie oczekiwań firmy. W oparciu o to obie strony identyfikują problemy i obszary, w których potrzebne są nowe rozwiązania. Strategia informatyzacji firmy jest pochodną jej ogólnej strategii.

– Co to oznacza w praktyce?

– Spójrzmy na przykład uczelni, którą chcemy zainformatyzować. Nie wystarczy postanowić, że wprowadzi się system informatyczny, który obsłuży studentów, działalność dydaktyczną i badawczą. Doradca (firma doradczą) musi postawić szereg szczegółowych pytań, np.:

- czy uczelnia nastawia się na ilość (tj. na maksymalizację liczby kształconych studentów), czy na jakość (absolwentów),
- w jakiej strukturze będzie działać,
- co stanowi jej koszty,
- jaka jest jej struktura,
- jaki jest jej system zarządzania,
- jaki jest jej stopień centralizacji?

To tylko niektóre z uwarunkowań, które musimy poznać.

– W ten sposób oczekuje Pan od swoich klientów świadomości problemów, których właściwie nie mogą być świadomi.

– Wiele zależy od tego, kto udziela odpowiedzi na pytanie. Na każdym szczeblu struktury organizacyjnej można uzyskać informacje, które służą stworzeniu pełnego obrazu.

Wśród pracowników Politechniki Wrocławskiej prowadziliśmy w dosyć szerokim gronie wstępne rozmowy służące określeniu właściwej struktury organizacyjnej. Liczne osoby ze szczebla wykonawczego poruszały bieżące, często bardzo istotne, problemy organizacyjne, natomiast kluczowe znaczenie miało założenie projektowe, że szansą i potrzebą jest indywidualizacja kształcenia. To wymusiło szereg szczegółowych pytań, np. o ramy obowiązkowych zajęć studenta, o konieczność podnoszenia atrakcyjności oferty dydaktycznej wobec nadchodzącego niżu demograficznego itd.

– A uwarunkowania finansowe? Uczelnia nie jest typową instytucją rynkową, a jej los zależy głównie od dotacji budżetowej.

– Budżetowe środki na kształcenie studentów nie są prostą funkcją liczby kształconych studentów. To utrudnia określenie kosztów kształcenia i wypracowanie sposobu racjonalizacji wydatków w tej dziedzinie. Taka sytuacja powoduje ograniczenie dążeń reformatorskich i sprzyja konserwowaniu istniejącego stanu rzeczy.

– Czy zatem uważa Pan za celowe reformowanie systemu funkcjonowania uczelni?

– Przekonaliśmy władze Politechniki Wrocławskiej i pracowników uczestniczących w pracach projektowych, że wspólnie znajdziemy system, który poprawi, usprawni, a może nawet obniży koszty jej działania. Strategicznym celem jest uczynienie z Politechniki Wrocławskiej lidera wśród czołowych uczelni w kraju.

– Jak wygląda uczelnia jako przedmiot analizy firmy doradczej?

– Główne procesy, których obsługę trzeba zainformatyzować, to **dydaktyka i badania**. Budżet uczelni opiera się w 85% na dydaktyce. (Proporcję tę można zmienić pozyskując pieniądze na badania z UE, ale to z kolei wymaga poniesienia dodatkowych nakładów.) Tym dwóm procesom podporządkowane być muszą procesy wsparcia, czyli usługowe: finansowo-księgowy, motywacyjny (czyli kadry) oraz infrastruktura.

Prace nad nowym systemem muszą się zacząć od wizji. A więc: kształcenie masowe czy elitarne? Jeśli jesteśmy zainteresowani organizowaniem wykładów, które zgromadzą jednocześnie setki studentów, może należy rozważyć wynajęcie na ten cel Hali Ludowej. Jeśli natomiast chcemy być partnerami czołowych światowych instytucji gospodarczych (np. General Electric), należałoby stawiać raczej na specjalistyczne laboratoria.

Dalej: ustalmy, ilu powinno być studentów obcokrajowców, np. w roku 2010. Ile zajęć w językach obcych będzie oferować uczelnia? Ilu studentów zechce mieszkać w domach studenckich, np. komercyjnych? Czy chcemy pozyskiwać pracowników naukowo-dydaktycznych?

Trzeba przy tym poznać koszty każdego z proponowanych rozwiązań i uwzględnić wskaźniki jakościowe.

– Znaczny wzrost liczby studentów, jaki miał miejsce w ostatnich kilkunastu latach, wymusił już racjonalizację procesu dydaktycznego.

– Wprowadzenie zintegrowanego systemu informacyjnego w sferze dydaktyki daje możliwości znacznie wcześniejszego niż dziś i głębszego zindywidualizowania procesu kształcenia studenta. W oparciu o proponowane rozwiązania można by objąć indywidualnym tokiem kształcenia każdego – począwszy od chwili, gdy zgłasza się na uczelnię jako kandydat. Sprawny system informatyczny w dydaktyce jest warunkiem przekraczania granic wydziałów. Otwiera on drogę do kształcenia interdyscyplinarnego, komponowania studiów dziennych z wieczorowymi, a także poważnego podjęcia wyzwania kształcenia na odległość.

Indywidualny kontakt uczelni ze studentem nie powinien kończyć się w momencie wydania dyplomu. Uczelnia zależy na więzi z absolwentami, gdyż są potencjalnymi słuchaczami studiów podyplomowych i reprezentantami środowisk gospodarczych, naukowych czy politycznych. Zatem uczelnia powinna mieć te osoby w swojej ewidencji jeszcze długo po dyplomie – może nawet do trzeciego pokolenia.

Informatyzacja może też ułatwić rekrutację na studia. Rozwój kontaktów ze szkołami średnimi pozwala np. trafić pracownikom uczelni do dobrych uczniów, zachęcić ich do odpowiedniego wyboru kierunku studiów. Osobnym elementem tej działalności powinna być współpraca z nauczycielami nad odpowiednim rozwojem uczniów.

Podobnie otwierają się nowe możliwości współpracy z przemysłem. Wyobraźmy sobie, że wyżej wspomniany General Electric chce inwestować w naszym regionie. Musi zatem rozpoznać możliwość pozyskania pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Uczelnia mogłaby wyjść na przeciw tym potrzebom przedstawiając programy oferowanych przez nią studiów, charakter zajęć dydaktycznych, drogi kariery absolwentów. Oczywiście firma high-tech będzie szukała uczelni kształcących elitarne kadry przygotowane do pracy w najnowszych dziedzinach.

– Realizacja wszystkich tych zadań wymaga kadry o kompetencjach wielkich biznesmenów. Tymczasem kierownicy, dyrektorzy czy dziekani wybierani na kadencje nie są (najczęściej) menadżerami – ani z wykształcenia, ani z temperamentu. Ponadto ich zarobki czy dodatki za pełnienie funkcji nie są podobne do stawek wolnorynkowych.

– A może powinny takie być, skoro oczykuje się po nich tak wiele: utrzymania dobrej sytuacji finansowej i naukowej dużego zespołu ludzi. Inna rzecz, czy każdy z nich zgodziłby się na ponoszenie takiej osobistej odpowiedzialności za niepowodzenia finansowe podległej mu jednostki, jak to jest przyjęte na świecie.

– Ale nikt nie posyła kandydatów na takie funkcje na kursy ekonomii. Nie sprawdza nawet, który z nich skutecznie zarządza domowym budżetem!

– Umiejętność podejmowania właściwej decyzji zależy w dużym stopniu od posiadanych wiadomości o zarządzanej instytucji i zewnętrznych jej uwarunkowaniach. Zasadniczą pomocą służy tu system informatyczny, który może szybko dostarczyć aktualnych danych, np. o ilości posiadanych licencji programów komputerowych, o osiągnięciach pracowników, zadaniach dydaktycznych, wydatkach, skali wykorzystania sal dydaktycznych, czy o wolnych środkach finansowych.

– Gdy mowa o informatyzacji, pada często pytanie: czy z informatyzowanie systemu nie zabierze nam części możliwości decyzyjnych?

– Wręcz przeciwnie. Użytkownik systemu informatycznego będzie podejmował je bardziej świadomie, gdyż będzie lepiej zorientowany w stanie faktycznym. Zyska w pracy czas, którego dotąd mu, być może, brakowało. Niezależnie od tego, czy chodzi o ilość posiadanych licencji programów komputerowych, czy wykaz osiągnięć pracowników, znajdzie odpowiedź szybko i będzie ona aktualna.

– A jak wpłynie informatyzacja na sytuację pracowników administracji? Czy nie pozbawi ich zatrudnienia?

– Nieracjonalnie działająca firma może oczywiście odkryć, że miała przerosty kadrowe, a część pracowników wykonywała „robotę głupiego”. Ale zwykle informatyzacja jest czynnikiem kształtującym jakość kadry. Część osób musi przejść dodatkowe szkolenia, jednakże w sumie będzie to dla wszystkich korzystne. Proszę zauważyć, że dla sprawnego zarządzania z jednej strony

trzeba wprowadzać do systemu więcej danych, a z drugiej strony trzeba te dane odpowiednio zinterpretować. To musi ktoś robić. Chociaż oczywiście wzrosną wymagania w stosunku do pracowników wykonujących tę pracę, co nie każdemu musi się spodobać. Ale pracy chyba nie zabraknie.

– Jaki jest obecny stan przygotowań do informatyzacji uczelni?

– Projekt informatyzacji musi mieć swój plan i punkty kontrolne (check-points).

Pierwsze prace ruszyły w lipcu 2001. Do zamknięcia projektu w listopadzie 2001 zidentyfikowano wiele problemów i ustalono kolejne kroki, które trzeba podjąć. Największe szanse na łatwe wdrożenie nowego systemu stwarza, jak oceniano, system finansowo-księgowy ze względu na właściwe mu sformalizowanie procedur działania. Tu sukces powinien być dość łatwy i dla wszystkich widoczny. Dlatego pierwszym etapem będzie przetarg na realizację tej sfery działania Politechniki.

Na pewno usatysfakcjonowano by wiele jednostek uczelni, gdyby w dowolnej chwili mogły obejrzeć swój zaktualizowany rachunek bieżący. Trudniejsze może okazać się dopasowanie systemu informatycznego do spraw kadrowych (tzw. zarządzanie kapitałem ludzkim, human resources), gdyż konieczne jest wypracowanie systemu motywacyjnego, a zatem kryteriów i wskaźników niezależnych od...

– ...głębokiego przekonania pana kierownika o walorach panny Loli.

– W dydaktyce pojawi się także wraz z udoskonaleniem systemu pewna „wartość dodana” wskazująca na wyższą pozycję PWr w stosunku do innych uczelni. To będzie sprzyjało rekrutacji pracowników naukowych. Wzrośnie ilość ofert, poprawi się marketing. To z kolei musi wpłynąć korzystnie na jakość nauczania, która nas interesuje. Zyska na tym realnie uczelnia, wzrośnie wartość jej znaku firmowego.

– Ile wart jest znak firmowy Politechniki Wrocławskiej???

– Że marka PWr ma swoją wartość, wiedzą dobrze wszyscy ci, którzy w sposób nieuprawniony wpisują ją na wizytówki swoich prywatnych spółek. Nie robią tego z sentymentu. U kontrahenta Politechnika jest wskaźnikiem solidności i stabilności.

– Co prawda im więcej malej poligrafii, tym mniej wierzymy słowu pisanemu, ale to jeszcze długo będzie obowiązywać. Dziękuję Panu za rozmowę.

Rozmawiała Maria Kisza

Lista

studentów nagrodzonych przez JM Rektora
za wzorową postawę i ofiarną pracę społeczną w roku akademickim 2001/2002

Wydziały i Filie

I stopnia

W-1	Katarzyna Byczek, Ryszard Duda
W-2	Kinga Antosik, Andrzej Antosik
W-3	Katarzyna Bursa
W-4	Magdalena Woźnica, Marcin Grzybowski
W-5	Jarosław Krysiak
W-6	Rafał Golarz
W-7	Magdalena Kozłowska, Paulina Kucharczyk
W-8	Monika Twarda
W-9	Sebastian Szajba
W-10	Jacek Mydlikowski
W-11	Edyta Ananicz
W-12	Krzysztof Rosa
Walbrzych	Agnieszka Juszczyk
Jelenia Góra	Anna Drabek, Michał Janicki
Legnica	Krzysztof Nuckowski

II stopnia

Sylwester Duda, Piotr Kuna, Anna Sierocińska
Małgorzata Malinowska, Anna Koza
acek Ajtner, Bernard Król
Dorota Hohol, Agnieszka Wawrzyniak
Katarzyna Gaik, Agnieszka Gnitecka
Aneta Florek, Monika Janiszewska
Piotr Wojnarowicz
Aleksander Kucharczyk
Krzysztof Kasiński, Jan Wilk
Paweł Michalczyk
Rafał Wilk
Ewa Wilk, Izabela Pawlak, Łukasz Grzegorek
Anna Wargacka, Grzegorz Chorościń,
Grzegorz Miedziński, Dominik Łuczka, Michał Siegieda
Tomasz Andrysiak, Katarzyna Paluch

Domy Studenckie

DS T-2	Marcin Michalski	Grzegorz Czernicki
DS T-3		Urszula Jankowiak, Piotr Panek
DS T-6	Mirosław Chomicz	
DS T-8	Jarosław Drapała, Konrad Łuksik	
DS T-9	Anna Kostrubiec	Karolina Kałuska-Ostrowska
DS T-15	Tomaszewski Piotr, Emil Łojczuk	Sebastian Głowacki, Piotr Knapieński
DS T-16	Przemysław Stawiarski, Daniel Pleśniak	Piotr Dobromilski, Agata Mikołajek
DS T-17	Iwan Hasan	Mirosław Grabowski
DS T-19	Anna Chwiałkowska	

Samorząd Studencki oraz inne organizacje (agendy) studenckie

Samorząd Studencki	Grzegorz Babacz, Anna Maciąg	
„Żak”	Urszula Uciechowska, Piotr Jabłoński	
NZS	Adam Szyłko, Wojciech Maj	Marcin Lau, Tomasz Malinowski
Koło Ochrony Zab. Techniki	Sebastian Bednarek, Łukasz Bujonek	Grzegorz Łużny, Dariusz Mazur
„SpAF”		Jędrzej Stelmaszek, Jarosław Szrek
Chór PWr	Łukasz Pobiedziński	Grzegorz Krzyś, Anna Małaczyńska
TVS „Styk”	Paweł Hen	Krzysztof Nikliborc
KS AZS	Marcin Domagała, Bartosz Daszewski, Adam Minikowski	Radosław Sadowski, Jacek Oryński, Marcin Zeman, Karol Kordus
Koło Nauk. Rys. Arch.	Piotr Jędrzejczak	Krzysztof Kowalczyk, Wojciech Oźga
KL AIESEC	Żaneta Stawarska, Krzysztof Murzyn	Anna Saduś, Krzysztof Chmielewski

Lista

studentów wyróżnionych dyplomem honorowym J M Rektora

Zarząd KUUS

Magdalena Bąk	Justyna Chmiel
Krzysztof Braja	Wojciech Maj
Adrian Jaworski	Andrzej Janora
Michał Skalny	Damian Drwięga
Piotr Jeziorski	Krzysztof Maj
Hubert Mielniński	

TVS „STYK”

Marcin Rudnikowski
Marek Kwiatek
RU ZSP
Adam Grzejek
Łukasz Szczepaniak

KS AZS

Dawid Prałat
Mikołaj Rybak
Grzegorz Żurkowski
KU NZS
Jan Wilk

Odznaczeni Medalem Politechniki Wrocławskiej

Prof. dr. hab. inż. Wacław Kasprzak

Wacław Antoni KASPRZAK, urodził się w 1932 r. w Golinie nad Wartą.

Pracę naukowo-dydaktyczną na Politechnice Wrocławskiej rozpoczął jeszcze w czasie studiów w 1954 jako zastępca asystenta w Katedrze Mechaniki Technicznej. W tym czasie był organizatorem i przewodniczącym Studenckiego Towarzystwa Naukowego.

Po ukończeniu studiów w 1956 r. został asystentem, a następnie starszym asystentem (1958) i adiunktem (1962) w tej samej Katedrze. Katedra ta weszła w wyniku reorganizacji w skład Instytutu Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej (1963).

W 1962 r. na Wydziale Mechanicznym uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a w 1968 doktora habilitowanego. W roku 1971 został profesorem nadzwyczajnym. Na stanowisko profesora zwyczajnego został mianowany w roku 1992r.

Działalność naukowa prof. Wacława Kasprzaka dotyczy szerokiego spektrum zagadnień z zakresu mechaniki, a w tym: pomiarów wielkości mechanicznych, automatyzacji pomiarów, teorii modelowania, rentgenografii, analizy wymiarowej i metod komputerowych w mechanice. Równoległe podejmuje również zagadnienia programowania w nauce i technice.

Pod kierownictwem i według projektu prof. Kasprzaka zostały utworzone i zorganizowane laboratoria i pracownie: pomiarów tensometrycznych, drgań, badań rentgenowskich oraz dynamiki.

Prof. Wacław Kasprzak jest autorem i współautorem ponad 100 publikacji w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, współautorem czterech książek, między innymi z Bertoldem Lysikiem — podręcznika „*Analiza wymiarowa*” (1988), wspólnie z Bertoldem Lysikiem i Markiem Rybaczkim — monografii „*Dimensional analysis in the identification of mathematical models*” (1990), razem z Karolem Pelcem — książki „*Wyzwania technologiczne — prognozy i strategie*” (1999), a także przygotowanej ostatnio wspólnie z Bertoldem Lysikiem i Markiem Rybaczkim książki „*Measurement dimension, invariant models and fractals*”.

Był promotorem 9 prac doktorskich. Sześciu wychowanków uzyskało stopień doktora habilitowanego, a jeden jest profesorem.

W ostatnich latach współorganizował siedem międzynarodowych Letnich Szkół Mechaniki Pękania. Od czterdziestu lat kieruje pracami Seminarium Dynamiki.

Szczególnie bogaty jest również dorobek organizacyjny prof. Wacława Kasprzaka. Od 1964r. jest nieprzerwanie kierownikiem Zakładu poprzednio Przemieszczeń i Odkształceń, a obecnie Zakładu Dynamiki. W latach 1963-69 był Dyrektorem ds. Współpracy Politechniki Wrocławskiej z Przemysłem, a w 1969 został Prorektorem ds. Nauki. Funkcję tę pełnił do 1981 roku. Kształcił kadry kierownicze i wykonawcze organizacji badań naukowych. Stworzył formy organizacyjne i zespoły ludzkie z powodzeniem realizujące naukową współpracę uczelni z przemysłem. Był głównym twórcą pozycji Politechniki Wrocławskiej, nie tylko jako dużej uczelni technicznej, lecz także jako wielkiej jednostki badawczej, zaplecza naukowego przemysłu. Kierował Politechniką Wrocławską jako jej rektor w latach 1982 - 84.

Prof. W. Kasprzak jest twórcą nowej szkoły badań naukowych na bazie dyscyplin podstawowych. Wychował na słynnych „Kasprzakiadach” wiele pokoleń profesorów, obecnych organizatorów badań naukowych.

Do szczególnych osiągnięć prof. Kasprzaka należy kreowanie wielkich interdyscyplinarnych programów badawczych oraz podniesienie na wysoki poziom naukowej współpracy międzynarodowej.

Zorganizował stacjonarne studia doktoranckie i system kształcenia kadr naukowych. Prof. Wacław Kasprzak jest propagatorem nowoczesnych form studiów doktoranckich i zdecydowanym zwolennikiem rzetelnej, odważnej dyskusji naukowej. Jest także autorem koncepcji i inicjatorem wdrożenia eksperymentu dydaktycznego, polegającego na stworzeniu możliwości kształcenia na Wydziale Mechanicznym dla młodzieży szczególnie uzdolnionej. Przedsięwzięcie to, nazwane Indywidualnym Tokiem Studiów (ITS), rozpoczęto w roku 1993.

Profesor Wacław Kasprzak był wielokrotnie nagradzany przez Ministra, Rektora, i Dziekana.

Posiada najwyższe odznaczenia państwowe, między innymi: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Prof. zw. dr. hab. inż. arch. Tadeusz Zipser

Tadeusz Zipser urodził się w 1930 r. we Lwowie. Pracuje na Wydziale Architektury PW. od ukończenia studiów w 1952 r. W roku 1961 uzyskał stopień doktora. W 1968 r. przeprowadził przewód habilitacyj-

ny. W 1969 r. został docentem, w roku 1976 uzyskał tytuł profesora. Od 1991 r. jest profesorem zwyczajnym PW.

W bogatym dorobku naukowym prof. Tadeusz Zipser posiada 130 prac naukowych, publikowanych w wydawnictwach PAN, PWN, Ossolineum oraz w wydawnictwach zagranicznych.

W latach 1960-68 głównym przedmiotem zainteresowań T. Zipsersa stały się problemy struktury przestrzeni miasta, a zwłaszcza warunkujący je podsystem komunikacji. Otrzymał stypendium Królowej Holandii w roku 1963 pracował w Biurze Rozwoju Amsterdamu, współuczestnicząc w próbach modelowania zjawisk transportowych. Wcześniej, jesienią 1962 r., posługując się własnym programem zastosował (jako pierwszy w Polsce) komputer – maszynę Elliott 803 – do rozwiązania problemów doboru typu węzła ulicznego, w ramach konkursu na dzielnicę Wrocław-Południe. Od roku 1964 do 1970 przeprowadził społecznie (posługując się wyłącznie programami przez siebie sporządzonymi oraz stosując kilka całkowicie nowych algorytmów) serię wielowariantowych prognoz ruchu dla m. Wrocławia. Ostatnie trzydziestolecie Profesor poświęcił na konstruowanie złożonych modeli decyzyjno-symulacyjnego systemu osadniczego oraz na wyjaśnianie istoty i pochodzenia szeregu prawidłowości w strukturze tego systemu. Uporządkował pojęcia dotyczące zagospodarowania przestrzeni w formie paradygmatu decyzji przestrzennych, co jest znaczące dla rozwoju teorii zagospodarowania przestrzennego i ma zastosowanie w metodologii. Był organizatorem i uczestnikiem wielu konferencji i kongresów naukowych, międzynarodowych i krajowych.

Ważnym, choć ubocznym elementem twórczości prof. T. Zipsersa jest projektowanie budowli sakralnych, czym zajmował się od początku lat sześćdziesiątych. Był głównym autorem formy architektonicznej nowych obiektów we Wrocławiu, takich jak: kościół Świętego Ducha, kościół cmentarny przy ul. Bardzkiej, nowej wieży kościoła Św. Elżbiety Węgierskiej przy ul. Grabiszynskiej i budynku ośrodka parafialnego Ojców Redemptorystów przy ul. Wittiga, kościoła na Nowym Dworze, a także kościoła Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Grajewie. Projektował witraże do wielu obiektów sakralnych. Jest głównym projektantem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia.

Dokończenie na stronie 15

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Krzysztof Stempak

Krzysztof Stempak urodził się 24 maja 1956 roku w Nowej Soli. Po ukończeniu III LO w Nowej Soli (w klasie o profilu matematyczno-fizycznym) w 1975 roku rozpoczął studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Studia ukończył w lutym 1980 roku uzyskując dyplom z wyróżnieniem i tytuł magistra matematyki sekcji teoretycznej. Pierwszego maja 1980 roku został zatrudniony w Instytucie Matematyki UW r jako asystent stażysta. Od stycznia 1981 do marca 1982 odbywał służbę wojskową w ramach długoterminowego przeszkolenia absolwentów. Po wyjściu z wojska (i powrocie do równowagi) wrócił do pracy

dydaktyczno-naukowej w IM UW r. W lutym 1986 roku uzyskał doktorat z nauk matematycznych na podstawie pracy *Teoria Littlewooda-Paley'a dla transformaty Fouriera-Bessla*. Stopień doktora habilitowanego nauk matematycznych uzyskał w maju 1994 roku w Instytucie Matematycznym PAN w Warszawie na podstawie rozprawy *Analiza harmoniczna różnych rozwinień ortogonalnych*. Z przerwą w roku akademickim 1995/96, kiedy to jako docent realizował badania na specjalnym stanowisku badawczym IM PAN w Warszawie, aż do 30.09.1998 był zatrudniony w IM UW r kolejno na stanowiskach asystenta, adiunkta, adiunkta z habilitacją i profesora nadzwyczajnego (mianowanie w 1997 roku). Od 01.10.1998 pracuje w IM PW r na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Zainteresowania naukowe prof. Stempaka obejmują szerokie spektrum zagadnień badawczych, począwszy od klasycznej analizy harmonicznej, poprzez teorię funkcji specjalnych aż do teorii równań różniczkowych cząstkowych. Profesor Stempak jest autorem 35 artykułów naukowych; wszystkie ukazały się w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, w tym m. in. w „Transactions of the American Mathematical Society”, „Mathematische Annalen”, „Journal of the London Mathematical Society”, „Journal d'Analyse Mathématique”.

W latach akademickich 1986/87 oraz 1990/91 pracował jako visiting assistant professor na University of Georgia, Athens (Georgia, USA). W lecie 1987 roku był także zatrudniony na Rutgers University, New Brunswick (New Jersey, USA). Przez

pierwsze półrocze 1993 r. prowadził badania w Mathematisches Institut, Technische Hochschule Darmstadt jako beneficjent grantu indywidualnego z Deutsche Forschungsgemeinschaft. W kwietniu 1996 prowadził współpracę naukową w Dipartimento di Matematica, Università degli Studi di Milano dzięki grantowi indywidualnemu z Consiglio Nazionale delle Ricerche. W latach 1995–97 był uczestnikiem grantu zespołowego „Fourier Analysis” sponsorowanego przez Unię Europejską. Od 1991 był głównym wykonawcą lub (jak w chwili obecnej) kierownikiem w sumie czterech grantów KBN.

Profesor Stempak był promotorem 15 prac magisterskich (na Uniwersytecie Wrocławskim) i promotorem jednej pracy doktorskiej (druga w trakcie realizacji). Był także recenzentem prac doktorskich i habilitacyjnych. Jest stałym recenzentem wielu czasopism matematycznych. Brał udział w licznych międzynarodowych konferencjach naukowych, na których wygłaszał zaproszone referaty. Za działalność naukową otrzymał dwukrotnie, w 1989 i 1995, indywidualne nagrody Ministra Edukacji Narodowej.

Profesor Stempak lubi dydaktykę. Pracując na UW r prowadził szereg specjalistycznych wykładów m.in. z analizy funkcjonalnej, analizy harmonicznej, teorii funkcji specjalnych. Obecnie prowadzi kursowe wykłady z algebry i teorii równań różniczkowych cząstkowych dla studentów matematyki WPPT.

Jest zapałonym żeglarzem (szuwarowobagiennym, jak sam o sobie mówi) oraz kajakarzem. Po szlaku Wielkich Jezior Mazurskich żegluje w zasadzie każdego lata, począwszy od 1976 roku. Na WJM nie ma szuwarów, do których by nie wpłynął, ani jeziora, na którym nie zaliczył burzy. Składanym kajakiem przeplynał większość szlaków kajakowych w Polsce, niektóre wielokrotnie. Najpierw pływał z żoną, później ze starszym synem, a obecnie z młodszym (więcej szczegółów na stronie <http://im.pwr.wroc.pl/~stempak>).

Krzysztof Stempak jest żonaty, ma dwóch synów. Żona Ewa, absolwentka germanistyki UW r, pracuje obecnie w III LO we Wrocławiu jako nauczycielka języka niemieckiego. Starszy syn Łukasz jest studentem III roku Politechniki Wrocławskiej, a młodszy syn Olek – uczniem czwartej klasy szkoły podstawowej.

Odznaczeni Medalem Politechniki Wrocławskiej

Dokończenie ze strony 14

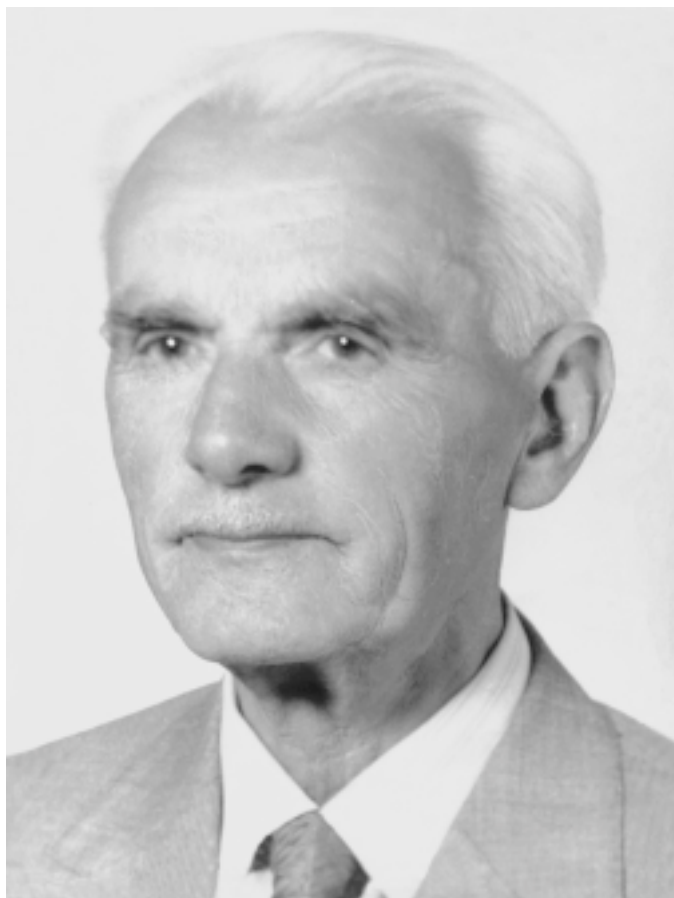
Dzięki staraniom profesora Zipsera wprowadzono na Wydziale Architektury w 1992 r. specjalność *planowanie przestrzenne*. Profesor szeroko rozwija na tym polu działalność dydaktyczną kierując pracami dyplomowymi i opiekując się doktorantami na kierunku *gospodarka przestrzenna*. Był promotorem 27 prac doktorskich, a kilku spośród Jego wychowanków uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego. Stworzył naukową szkołę modelowania procesów osadniczych opartą o ideę „pośrednich możliwości”.

Prof. Tadeusz Zipser był wielokrotnie odznaczany, między innymi: Krzyżem Ka-

walerskim Orderu Odrodzenia Polski (1976 r.), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1983 r.) oraz wyróżniony: honorową nagrodą SARP-u, Nagrodą Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, nagrodą Miasta Wrocławia oraz papieskim odznaczeniem „Pro Ecclesia et Pontifice” (2001 r.).

Kontynuując tradycję rodzinną po ojcu – dwukrotnym rektorze Politechniki Lwowskiej i prorektorze Politechniki Wrocławskiej – został wybrany rektorem Politechniki Wrocławskiej w pierwszych wolnych wyborach w 1981 r. W tym roku mija 50 lat pracy profesora Tadeusza Zipsera na naszej uczelni.

„Profesor Marian Suski – Wspomnienia”

Profesor Marian Suski

„Profesor Marian Suski – Wspomnienia” – to tytuł wystawy, którą można było oglądać w dniach od 19 listopada do 4 grudnia 2002 r. w budynku mieszczącym Instytut Telekomunikacji i Akustyki. Instytut ten jest jej organizatorem, a autorem – dr hab.

Otwarcie wystawy. Od prawej stoją: prof. Wojciech Suski i dyrektor I-28 dr Bronisław Żółtogórski.

Ryszard Czocho. W przygotowaniu ekspozycji pomagali mu dr hab. Andrzej Francik i mgr inż. Elżbieta Żołnierz. Prezentowane materiały pochodziły ze zbiorów: Wojciecha Suskiego, Gabby i Donalda Prattów (Charlotte, NC, USA), Ryszarda Czocho, z Archiwum PWr i z Biblioteki ZN im. Ossolińskich.

W uroczystym otwarciu uczestniczyli członkowie rodziny Profesora, dziekani W-4 i W-12, jego współpracownicy z I-28 (wśród których byli dwaj prorektorzy: prof. Tadeusz Więckowski i dr Rudno-Rudziński), byli studenci oraz wiele innych osób zainteresowanych tą wybitną postacią.

Była to także okazja do promocji książki-pamiętnika Profesora pt. „Marian Suski – wspomnienia” (polecał ją w 159 numerze „Pryzmatu”), która ukazała się nakładem Oficyny Wydawniczej PWr przy wsparciu finansowym JM Rektora.

Otwierający wystawę dyrektor I-28 dr inż. Bronisław Żółtogórski przypomniał, że Marian Suski – patron budynku C-5 – był przez wiele lat profesorem Wydziału Łączności (później Elektroniki) i Instytutu Telekomunikacji i Akustyki. Podkreślił, że poświęcona mu wystawa powstała dzięki inicjatywie i zaangażowaniu dr hab. Ryszarda Czocho, który współpracował także przy tworzeniu książki. Można w niej znaleźć wiele odniesień do historii PWr (w szczególności Wydziału Elektroniki) oraz dużo znanych nazwisk z tego wydziału. Daje to możliwość odtworzenia historii Instytutu.

Dyrektor przytoczył niektóre fakty z życia zawodowego prof. M. Suskiego. Swe wykształcenie zdobywał on początkowo w Oficerskiej Szkole Inżynierii, a po jej ukończeniu na Politechnice Warszawskiej. Tam wykonał pracę dyplomową pod kierunkiem Janusza Groszkowskiego na temat wytwarzania modulacji fal decymetrowych. W roku akademickim 1929/1930 odbył roczne studia w Wyższej Szkole Elektrotechnicznej w Paryżu.

Z naszą uczelnią związał się w 1947 r., gdy objął stanowisko adiunkta w Katedrze Fizyki na połączonych w tym czasie PWr i UW. W roku 1948 przeniósł się do Katedry Radiotechniki na Wydziale Mechaniczno-Elektrotechnicznym. W tym okresie organizowana była Katedra Teletechniki kierowana przez prof. Zygmunta Szparkowskiego i prof. Zbigniewa Żyszkowskiego. Gdy w końcu 1951 r. powstał Wydział Łączności, prof. Suski został mianowany na stanowisko zastępcy profesora. Następnie w 1954 r. objął kierowanie Katedrą Podstaw Telekomunikacji na Wydziale Łączności. Prowadził zajęcia z *Podstaw telekomunikacji*, które przekształciły się później w *Teorię obwodów elektrycznych*.

Jego prace badawcze koncentrowały się na doskonaleniu spektrometru EPR. Jego następcy do dziś pracują nad kolejnymi wersjami tego spektrometru. Zajmował się on również teorią i praktyką obwodów mikrofalowych oraz niatelekomunikacyjnymi zastosowaniami mikrofal.

Do przejścia na emeryturę pełnił szereg funkcji (w ostatnim okresie był kierownikiem Zakładu Teorii Techniki Mikrofalowej). Później nadal

Prezentowane materiały budziły duże zainteresowanie

Autor wystawy dr hab. Ryszard Czochoch przyjmuje gratulacje

Rodzina Profesora Mariana Suskiego

czynnie uczestniczył w życiu Instytutu i w pracach naukowych. Prowadził szeroką działalność społeczną. Mimo że nie ułatwiała mu to życia na uczelni, zawsze postępował zgodnie ze swoimi normami moralnymi i poglądami politycznymi.

Dr B. Żółtogórski na zakończenie nawiązał do słów napisanych w posłowiu książki przez dzieci Profesora – „Życzymy wszystkim takich rodziców” i od siebie dodał: „Życzymy sobie wszyscy takich profesorów”.

W imieniu rodziny prof. Mariana Suskiego głos zabrał jego najstarszy syn prof. Wojciech Suski. Wyraził on głęboką wdzięczność władzom PWr za umożliwienie wydania książki (poprzedni Rektor Andrzej Mulak i były prorektor dr inż. Ludomir Jankowski poparli inicjatywę dr hab. Ryszarda Czochochy – przyp. red.) oraz dr hab. Ryszardowi Czochochowi za jego entuzjazm i akuratność w realizacji tych planów, a także za zorganizowanie wystawy.

Stwierdził, że bycie dzieckiem takiej wybitnej osobowości „nie było wielką frajdą”, a zwłaszcza w okresie stalinizmu. Profesor, który zdawał sobie sprawę z tego, że jego droga życiowa i brak uległości wobec władz politycznych mogą wywołać represje w stosunku do całej rodziny, mawiał do syna: „Musisz być zawsze najlepszy z twoim pochodzeniem, żebyś odbył studia i żebyś coś w życiu osiągnął”. Zarówno ojcu jak i synowi odmawiano wydania paszportu na wyjazd służbowe (nawet na staż do Moskwy) oraz te, które wiązały się z działalnością religijną prof. M. Suskiego. Wojciechowi aktywnie działającemu w PTTK nie przysługiwała wg władz złota odznaka, a jedynie srebrna.

Młodszy syn Profesora – Tadeusz (obecnie również profesor) był studentem Wydziału Łączności (później się przeniósł na SPPT). Surowe wymagania ojca powodowały, że każdy egzamin był dla niego ogromnym stresem, a szczególnie ten zdawany u prof. M. Suskiego.

Wojciech Suski wspominał również matkę, która starała się dać swoim dzieciom dobry start życiowy.

Wśród eksponowanych materiałów znalazły się zarówno zdjęcia rodzinne Profesora, jak i materiały ilustrujące jego działalnością sportową, zawodową, społeczną i polityczną. W gablocie można było obejrzeć książki i skrypty, których był autorem lub współautorem, a także przyznany mu w 1978 roku medal *Pro Ecclesia et Pontifice*. Zainteresowanym rozdano około 150 egzemplarzy promowanej książki.

Wystawa zostanie powtórzona w styczniu na antresoli w gmachu głównym PWr. Polecamy jej obejrzenie, gdyż jest poświęcona człowiekowi, który był nie tylko autorytetem naukowym, ale także moralnym i jak głosi tytuł ostatniej części wystawy „Przeszedł przez życie czyniąc dobro”. (hw)

Przyznano odznaczenia

Podczas Święta Uczelni odznaczono i wyróżniono licznych pracowników PWr. Oto ich nazwiska:

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

Prof. dr hab. Ludwik KOMOROWSKI
Wydział Chemiczny, Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej
Dr hab. inż. Andrzej KOTOWSKI
Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska
Dr inż. Stanisław KWAŚNIEWSKI
Wydział Mechaniczny, Instytut Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn
Prof. dr hab. Ryszard MAGIERA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki
Dr inż. Iwona Poźniak-KOSZAŁKA
Wydział Elektroniki, Zakład Systemów i Sieci Komputerowych

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

Dr inż. Stanisław AZAREWICZ
Wydział Elektryczny, Instytut Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych
Mgr Ryszarda BIEGANOWSKA
Wydział Elektroniki
Inż. Andrzej BIELAŃSKI
Wydział Mechaniczny, Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji
Dr inż. Jerzy BOCHMAN
Wydział Mechaniczny, Instytut Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn
Mgr Aleksandra CZEKAŃSKA
Studium Nauki Języków Obcych
Dr inż. arch. Rafał CZERNER
Wydział Architektury, Instytut Historii Architektury, Sztuki i Techniki
Inż. Marian ĆMIKIEWICZ
Wydział Mechaniczny, Instytut Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej
Mgr Danuta DOMAGAŁA-WIATRZYK
Administracja Centralna, Dział Spraw Pracowniczych
Mgr Krystyna GALIŃSKA
Administracja Centralna, Dział Współpracy Międzynarodowej
Mgr Marian GÓRECKI
Studium Nauki Języków Obcych
Dr inż. Janusz GÓRNIĄK
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki
Dr hab. inż. Zdzisław HEJDUCKI
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Budownictwa
Dr hab. Tadeusz INGLOT
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki
Mgr inż. Andrzej KACZKOWSKI
Dyrektor Administracyjny, Administracja Centralna
Dr Helena KAJETANOWICZ
Studium Nauki Języków Obcych
Dr inż. Henryk KARCZ
Wydział Mechaniczno-Energetyczny, Instytut Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów
Dr hab. Małgorzata KOMOROWSKA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Fizyki
Mgr Jan ŁADACKI
Studium Nauki Języków Obcych
Mgr Joanna LESZKIEWICZ
Studium Języków Obcych
Dr inż. Bożena ŁOWKIS
Wydział Elektryczny, Instytut Elektrotechniki i Elektrotechnologii

Dr inż. Andrzej ŁUSZCZKIEWICZ
Wydział Górniczy, Instytut Górnictwa
Dr inż. Jerzy MACHAJSKI
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Geotechniki i Hydrotechniki
Dr inż. Katarzyna MAJEWSKA-NOWAK
Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska
Mgr inż. Elżbieta MAŁEK
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Fizyki
Dr hab.inż. Jakub MARCINOWSKI
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Inżynierii Lądowej
Inż. Krystyna MARKIEWICZ
Wydział Chemiczny, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych
Mgr inż. Ireneusz MATEJA
Administracja Centralna
Dr inż. Maria MAZUR
Wydział Mechaniczno-Energetyczny, Instytut Techniki Ciepłej i Mechaniki Ciepłej
Mgr Zofia MICHAŁOWSKA-GLABISZ
Wydział Inżynierii Środowiska
Dr inż. arch. Zdzisław MIECZKOWSKI
Wydział Architektury, Zakład Geometrii Wykreślnej i Perspektywy Malarskiej
Dr hab. inż. Zbigniew MIRSKI
Wydział Mechaniczny, Instytut Technologii Maszyn i Automatykacji
Dr hab. inż. Henryk NOWAK
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Budownictwa Czesława PASIŃSKA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Fizyki
Dr hab. inż. Krzysztof PIENKOWSKI
Wydział Elektryczny, Instytut Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych
Mgr inż. Grażyna PIOTROWICZ
Biblioteka Główna i OINT
Dr inż. Jerzy PIOTROWICZ
Wydział Elektryczny, Instytut Elektrotechniki i Elektrotechnologii
Prof. dr hab. Halina PODBIELSKA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Fizyki
Dr inż. arch. Romuald PUSTELNIK
Wydział Architektury, Katedra Planowania Przestrzennego
Dr Jadwiga RUDEK
Wydział Informatyki i Zarządzania, Instytut Organizacji i Zarządzania
Dr inż. Piotr RUSZEL
Wydział Elektroniki, Zakład Miernictwa i Systemów Pomiarowych
Dr inż. Magdalena RUTKOWSKA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki
Dr hab.inż. Marek RYBACZUK, prof.nzw.PWr
Wydział Mechaniczny, Instytut Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej
Dr Zbigniew SKOCZYŁAS
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Matematyki
Dr inż. Włodzimierz SOLNIK
Wydział Elektroniki, Instytut Cybernetyki Technicznej
Dr inż. Wiesław SPUZIAK
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Inżynierii Lądowej
Dr Stanisława SZARSKA
Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Instytut Fizyki
Dr inż. Zdzisław SZCZEPANIK
Wydział Elektroniki, Zakład Miernictwa i Systemów Pomiarowych
Mgr Jadwiga TWARDOŃ
Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego, Instytut Inżynierii Lądowej

Mgr Igor WARAWKO
 Studium Nauki Języków Obcych
 Dr hab.inż. Stanisław ZABORSKI
 Wydział Mechaniczny, Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji
 Dr inż. Jan ZIAJA
 Wydział Elektryczny, Instytut Elektrotechniki i Elektrotechnologii
 Dr inż. Anna ZWOŹDZIAK
 Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska
 Dr inż. Stanisław ŻAK
 Wydział Górniczy, Instytut Górnictwa
 Dr inż. Bronisław ŻÓŁTOGÓRSKI
 Wydział Elektroniki, Instytut Telekomunikacji i Akustyki

BRAZOWY KRZYŻ ZASŁUGI

Mgr inż. Juliusz BEDNAREK
 Wydział Elektroniki, Instytut Telekomunikacji i Akustyki
 Dr inż. Jolanta CZARNIECKA
 Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska
 Mgr Lidia DYCZEK – KOZULA
 Wydział Chemiczny, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych
 Grażyna HORAK
 Wydział Mechaniczno-Energetyczny, Instytut Techniki Ciepłej i Mechaniki Technicznej
 Stefania KOŁODZIEJSKA
 Filia w Legnicy
 Władysław KRAWIEC
 Wydział Elektroniki, Instytut Telekomunikacji i Akustyki
 Dr inż. Jan KWIATKOWSKI
 Wydział Informatyki i Zarządzania, Zakład Informatyki
 Mgr inż. Teofil LEWIŃSKI
 Wydział Elektroniki, Instytut Cybernetyki Technicznej
 Alicja MAJCHRZAK
 Biblioteka Główna i OINT
 Eugenia MAJSIAK
 Biblioteka Główna i OINT
 Mgr Halina Mościcka-SIELICKA
 Wydział Elektroniki, Instytut Cybernetyki Technicznej
 Mgr Zofia MUSIAŁ-NASKRENT
 Wydział Elektroniki
 Marian OBRYK
 Wydział Elektryczny, Instytut Energoelektryki
 Antonina OTREBSKA
 Administracja Centralna, Dział Spraw Pracowniczych
 Dr inż. Krzysztof PODLEJSKI
 Wydział Elektryczny, Instytut Maszyn, Napędów i Pomiarów Elektrycznych
 Danuta RUDZIŃSKA
 Wydział Chemiczny, Instytut Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich
 Aleksander RUŚCIŃSKI
 Wydział Elektryczny, Instytut Energoelektryki
 Mgr inż. Jarosław RZEŹNICKI
 Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska
 Inż. Zbigniew SAŁAMACHA
 Wydział Elektroniki, Instytut Telekomunikacji i Akustyki
 Józef SOBOLEWSKI
 Wydział Elektryczny, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii
 Inż. Janusz ŚWIETLIK
 Wydział Inżynierii Środowiska, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska

MEDAL KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY
 Prof. dr inż. arch. Zbigniew BAĆ
 WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO I WODNEGO
 Prof. dr hab. inż. Paweł ŚNIADY
 WYDZIAŁ CHEMICZNY
 Dr hab. inż. Władysława MULARAK, prof. nadzw. PWr
 Dr hab. inż. Andrzej MATYNIA, prof. nadzw. PWr
 WYDZIAŁ ELEKTRONIKI
 Dr inż. Irena FRANKIEWICZ
 Dr inż. Janusz RENOWSKI
 WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY
 Prof. dr hab. inż. Tadeusz ŁOBOS
 WYDZIAŁ GÓRNICZY
 Dr hab. inż. Jerzy MALEWSKI, prof. nadzw. PWr
 WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA
 Prof. dr hab. inż. Maria Świdarska-BRÓŹ
 Doc. dr inż. Piotr KABSCH
 Prof. dr hab. inż. Jerzy ZWOŹDZIAK
 WYDZIAŁ INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA
 Dr hab. inż. Jerzy ŚWIĄTEK, prof. nadzw. PWr
 (Medal odebrany został w dniu 14 października br. w Urzędzie Rady Ministrów)
 WYDZIAŁ MECHANICZNO-ENERGETYCZNY
 Dr hab. inż. Krystyna Jeżowiecka-KABSCH, prof. nadzw. PWr
 Dr inż. Władysław SIKORSKI
 WYDZIAŁ MECHANICZNY
 Prof. dr hab. inż. Zbigniew KORZEN

Dr inż. Igor RYDZANICZ
 Prof. dr hab. inż. Edward CHLEBUS
 WYDZIAŁ PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI
 Dr hab. inż. Elżbieta IDCZAK, prof. nadzw. PWr
 Prof. dr hab. inż. Jerzy NOWAK
 WYDZIAŁ ELEKTRONIKI MIKROSYSTEMÓW I FOTONIKI
 Dr hab. inż. Roman SZELOCH, prof. nadzw. PWr
 STUDIUM NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH
 Dr Romualda KUŹMIŃSKA

KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

WYDZIAŁ GÓRNICZY
 Prof. dr inż. Zbigniew Kozłowski

KRZYŻ KAWALERSKI ORDERU ODRODZENIA POLSKI

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO I WODNEGO
 Prof. dr hab.inż. Jan BILISZCZUK
 WYDZIAŁ CHEMICZNY
 Dr inż. Marian Dul
 WYDZIAŁ MECHANICZNY
 Prof. dr hab. inż. Dionizy DUDEK
 STUDIUM NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH
 Mgr Edmund CAŁUS

NAGRODY MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU

NAGRODA INDYWIDUALNA
 Prof. dr hab. Edward RADOSIŃSKI, *Wydział Informatyki i Zarządzania*
 NAGRODA ZESPOŁOWA
 Prof. dr hab. inż. Janusz SZAFRAN
 Prof. dr hab. inż. Andrzej WISZNIEWSKI, *Wydział Elektryczny*

Tablica Friedricha Bergiusa

Podczas tegorocznej inauguracji roku akademickiego na Wydziale Chemicznym odsłonięto tablicę poświęconą niemieckiemu chemikowi, nobliście, związanemu z Wrocławiem. Tablicę ufundowały Zakłady Chemiczne „Złotniki” S.A., które powstały w miejscu działającej tam przed wojną fabryki rodziny Bergiusów. Poniżej przedstawiamy kilka faktów przybliżających Czytelnikom postać tego uczonego

Friedrich Bergius urodził się 11 października 1884 roku w Złotnikach (Goldschmieden) pod Wrocławiem. Należał do starej, szanowanej rodziny naukowców, teologów i przemysłowców. Wśród jej przedstawicieli byli także dostojnicy wojskowi i urzędnicy. Jego dziad był profesorem ekonomii na Uniwersytecie Wrocławskim, a ojciec – właścicielem chemicznej fabryki w Goldschmieden.

Bergius pobierał nauki we Wrocławiu; jeszcze będąc w szkole wykazywał duże zainteresowanie fabryką swego ojca, gdzie pod jego okiem poznawał rozmaite metody pracy nad technologią procesów chemicznych. Dzięki temu już w bardzo młodym wieku posiadał dobre podstawy teoretyczne i znajomość zagadnień przemysłowych. Przed wstąpieniem na uniwersytet został wysłany przez ojca na sześć miesięcy do zagłębia Ruhry, gdzie poznawał praktyczne aspekty szeroko rozumianej metalurgii. Było to dla niego bardzo owocne doświadczenie.

W 1903 roku rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Uniwersytetu Wrocławskiego pod kierunkiem profesorów: Ladenburga, von Abegga i Herza. Po odbyciu rocznej służby wojskowej, w 1905 roku wstąpił na Uniwersytet w Lipsku, gdzie pod opieką prof. Hantzscha pracował nad swoim doktoratem na temat: „Absolutny kwas siarkowy jako rozpuszczalnik”. Naukowa atmosfera laboratoriów w Lipsku i Wrocławiu skłoniła Bergiusa do poświęcenia się karierze naukowej. Przez dwa następne lata pracował w Berlinie, w Instytucie Nernsta, a w 1909 przeniósł się na Politechnikę w Karlsruhe, gdzie u profesora Habera pracował nad problemem równowagi chemicznej w fazie gazowej i wpływem wysokich ciśnień na przebieg reakcji chemicznej. W 1909 roku rozpoczął swoje własne badania na Politechnice w Hanowe-

rze. Wkrótce jednak tamtejsze pracownie okazały się niewystarczające, więc w 1910 roku założył prywatne laboratorium. Było ono stopniowo rozbudowywane o kolejne pracownie. Bergius zatrudniał tam licznych współpracowników. Najważniejszym osiągnięciem jego badań było uwodornianie węgla i olejów ciężkich pod wysokim ciśnieniem (w 1912 i 1913 roku).

Niełatwo było znaleźć środki na utrzymanie tego laboratorium, zwłaszcza gdy trzeba było poszerzyć zasięg eksperymentów, aby stosować metody laboratoryjne w małej przemysłowej skali. Dlatego też w 1914 roku Bergius przyjął ofertę dr Karla Goldschmidta aby przenieść laboratorium do Essen, gdzie miało pracować ono w ramach firmy Th. Goldschmidt A.G. Wkrótce potem Bergius przyjął wykonawcze stanowisko w tej firmie.

Przez krótki okres w 1911 r. Bergius wykładał reakcje gazów technicznych, teorię równowagi i metalurgię na Politechnice w Hanowerze. Jednak wybuch I wojny światowej oraz intensywny rozwój eksperymentów nad upłynnianiem węgla, uniemożliwiły mu dalszą działalność dydaktyczną. Od 1914 do 1921 r. mieszkał w Berlinie.

Stosunkowo duża część badań nad rozwojem technicznego procesu uwodorniania w skali przemysłowej była przeprowadzona w Rheinau pod Mannheim. Wkrótce okazało się, że zakres tych prac badawczych jest zbyt wielki dla pojedynczej firmy; po zakończeniu wojny Bergius podjął starania, by pozyskać inne podmioty zdolne do współpracy nad rozwojem uwodorniania. Udało mu się nakłonić do kooperacji – oprócz grupy przedsiębiorstw niemieckich – Shell Trust i paru brytyjskich przedstawicieli przemysłu węglowego. Pomimo to, pełna odpowiedzialność i ryzyko związane z przyszłym rozwojem procesu spoczywała w tym krytycznym okresie badań na nim samym. W końcu, w 1927 roku, po

sprawdzeniu praktycznych możliwości upłynniania węgla na dużą skalę, mógł potwierdzić wyniki własnych badań, a I.G. Farbenindustrie i Imperial Chemical Industries rozpoczęły produkcję przemysłową.

Następnie Bergius poświęcił się badaniom nad procesem otrzymywania cukru z celulozy drzewnej, nad czym pracował już

w czasie I wojny światowej. Udało mu się to przeprowadzić po 15 latach badań. Procesy na skalę przemysłową były prowadzone także w pracowniach Rheinau.

W drugiej połowie swojego zawodowego życia Bergius zadziwiająco intensywnie prowadził badania, zwłaszcza nad hydrolizą celulozy z drewna i z podobnych substancji w celu uzyskania cukru.

Wydaje się, że specjalnym wyzwaniem były dla niego dobrze znane trudności w doświadczeniach ze stężonym kwasem solnym. Początkowo prowadzono eksperymenty tylko w Anglii, potem, w ciągu lat trzydziestych, udało się Bergiusowi przenieść je do Niemiec. Dążył przede wszystkim do zracjonalizowania procesu i zapewnienia całkowitego odzyskiwania zużytego kwasu solnego, czemu miało służyć specjalne skomplikowane urządzenie.

W 1921 roku przeniósł się do Heidelbergu, aby mieszkać blisko Mannheim-Rheinau i jednocześnie być w kontakcie z Uniwersytetem w Heidelbergu.

W ciągu swojego pracowitego i twórczego życia Bergius otrzymał wiele odznaczeń i honorów; należał do zarządów stowarzyszeń i rad nadzorczych wielu firm związanych z przemysłem węgla i nafty. **W 1931 roku, wraz z Carlem Boschem, otrzymał Nagrodę Nobla „Za badanie wpływu wysokich ciśnień na przebieg reakcji chemicznych”.**

Po II wojnie światowej nie mógł znaleźć w Niemczech pola do działalności odpowiadającej jego możliwościom i zdolnościom. W 1945 roku wyjechał do Argentyny, gdzie zmarł w Buenos Aires w 1949 roku. (km)

II Sympozjon „Kompozyty. Konstrukcje warstwowe” zorganizowany przez Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej połączony z Jubileuszem 80-lecia Profesora Ottona Dąbrowskiego

Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej przy współdziałaniu Instytutu Inżynierii Lądowej oraz Instytutu Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów Politechniki Wrocławskiej zorganizował sympozjon „Kompozyty. Konstrukcje warstwowe”. Jest to już drugi z kolei sympozjon o tej tematyce. Poprzedni miał miejsce w Szklarskiej Porębie w dniach 16-18 listopada 2000 r. Obecny odbył się w Karpaczu, w pięknym i atrakcyjnie położonym Ośrodku Rekreacyjno Wypoczynkowym „Karolinka”, w dniach 7-9 listopada 2002 r.

Te spotkania naukowe, choć o zmieniającej tematyce, nawiązywały do wcześniejszych dziewięciu sympozjonów poświęconych reologii, tradycyjnie organizowanych przez ośrodek wrocławski od 1961 roku. Ich inicjatorem i głównym organizatorem był Profesor Igor Kisiel (1910-1988), wybitna postać wrocławskiego ośrodka naukowego.

Problematyka obecnego sympozjonu obejmowała następujące, wybrane zagadnienia z mechaniki:

- modele fizyczne konstrukcji warstwowych,
- numeryczna analiza konstrukcji warstwowych,
- badania doświadczalne kompozytów i konstrukcji warstwowych,
- zagadnienia optymalizacji i analiza wrażliwości,
- zastosowanie kompozytów w konstrukcjach inżynierskich.

W skład Komitetu Organizacyjnego i Naukowego Sympozjonu weszli:

Marek Gawliński, Wojciech Głabisz, Zbigniew Gnutek, Roman Jankowiak, Krzysztof Jesionek, Piotr Konderla (przewodniczący), Stanisław Krocak (sekretarz), Ernest Kubica, Władysław Mironowicz, Paweł Śniady, Kazimierz Wójs.

W obradach uczestniczyły 72 osoby z kilku ośrodków naukowych Polski. W zwartym wydawnictwie opublikowano 28 referatów, z których 26 wygłoszono na 4 sesjach. Referaty, za zgodą ich autorów i po otrzymaniu pozytywnych recenzji, będą

opublikowane w kwartalniku „Studia geotechnica et mechanica” oraz w powstałym w tym roku kwartalniku „Archives of Civil and Mechanical Engineering”.

Piękna, słoneczna pogoda stworzyła doskonały nastrój do obrad, sprzyjała dyskusjom i relaksowi uczestników. Kilkugodzinna wycieczka górską z przewodnikiem zorganizowana w piątkowe przedpołudnie dostarczyła wielu emocji jej uczestnikom. Widok „Samotni” i jej górskiego otoczenia, czy świątyni „Wang” w pięknej śnieżnej, wręcz świątecznej szacie pozostanie na długo w pamięci.

Szczególnym akcentem sympozjonu była uroczysta sesja poświęcona Jubileuszowi 80-lecia urodzin Profesora Ottona Dąbrowskiego, uznanego autorytetu naukowego wrocławskiego środowiska naukowego, wykładowcy, wychowawcy, inżyniera, organizatora i społecznika, wielokrotnego dziekana Wydziału Budownictwa Lądowego i prorektora Politechniki Wrocławskiej. W uroczystej inauguracyjnej sesji wzięło udział wielu przedstawicieli krajowych

ośrodków naukowych i organizacji, z którymi Szanowny Jubilat był w swoim ponad pięćdziesięcioletnim życiu zawodowym w stałym kontakcie i gdzie wyniki Jego wielorakiej działalności są pamiętane i doceniane. Uroczystej sesji przewodniczył dziekan Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej, prof. dr hab. inż. Ryszard Izbicki.

Sylwetkę Jubilata, Jego wybitne osiągnięcia i dokonania w obszernej laudacji, którą w całości zamieszczamy niżej, przedstawił jeden z najbliższych uczniów i współpracowników Jubilata, prof. dr hab. inż. Piotr Konderla. W kolejnych wystąpieniach przeczytano lub wygłoszono stosowne okolicznościowe adresy i przemówienia przedstawicieli władz Politechniki Wrocławskiej, jej wydziałów i instytutów.

Adres JM Rektora PWr wręczył, dołączając do tego własne życzenia, prorektor prof. Ernest Kubica. Szanowny Jubilat otrzymał adresy od przedstawicieli władz pokrewnych wydziałów innej uczelni w kraju, m.in. z Politechniki Krakowskiej, Łódzkiej, Opolskiej, Śląskiej i Zielonogórskiej, i od przedstawicieli organizacji, z którymi przez wiele dziesiątków lat twórczo i owocnie współpracował. Wśród nich koniecznie wymienić należy PZITB oraz PTMTS, w których to organizacjach Jubilat sprawował w różnych okresach ekspozowane funkcje. Szczególnie miłym i sympatycznym akcentem były życzenia od bliskiego kolegi Jubilata, byłego Rektora PWr, doktora honoris causa kilku uczelni, Profesora Jana Kmity.

Część oficjalną uroczystej sesji zakończyło wzruszające wystąpienie Jubilata, w którym między innymi, przypomniał swoich przyjaciół, kolegów i współpracowników z pierwszych dziesięcioleci swojej pracy na PWr oraz gorąco podziękował wszystkim uczestnikom posiedzenia. W równie miłej atmosferze odbyła się druga, już nieoficjalna część tego spotkania, nazywana tradycyjnie uroczystą kolacją, gdzie przy zastawionym stole i lampce wina wygłoszono szereg toastów dedykowanych Szanownemu Jubilatowi.

Adres Rektora Politechniki Wrocławskiej

Szanowny Pan
Prof. Otton Dąbrowski

Wielce Szanowny Panie Profesorze,

W pięknym Dniu Jubileuszu 80. Rocznicy Urodzin proszę przyjąć serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia, które składam w imieniu Senatu, Kierownictwa Uczelni i swoim.

Przekazuję Panu Profesorowi wyrazy wdzięczności i uznania za to wszystko co Uczelnia zawdzięcza Panu. Dziękuję za ponad pięćdziesięcioletnią pracę naukową a zwłaszcza za kształcenie i inspirację młodej kadry naukowej.

Znane i cenione jest zaangażowanie Pana Profesora w sprawy Uczelni. Zyskał Pan szacunek i uznanie pełniąc liczne funkcje kierownicze w Uczelni od kierownika zakładu począwszy, potem dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej, trzykrotnie dziekana Wydziału Budownictwa Lądowego, a także prorektora Politechniki Wrocławskiej.

Mimo wielu obowiązków naukowych i zawodowych uczestniczył Pan Profesor w wielu akcjach społecznych, między innymi we Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji „PRO HOMINE” na Rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych, pełniąc przez wiele lat funkcję Prezesa tej fundacji. Ta akcja zaowocowała wybudowaniem pięknego Domu Seniora na Biskupinie, gdzie wielu naszych profesorów znalazło swoją przystań życiową.

Nie można ogarnąć wszystkich dokonań Szanownego Jubilata w jednym liście. Wszak do podsumowania jest całe wypełnione pracą życie zawodowe – ponad 50 lat! To skłania do refleksji – to jest powodem do satysfakcji.

Z całego serca życzyć Panu Profesorowi dobrego zdrowia i dóbr wszelakich od łaskawego losu.

Z wyrazami szacunku

prof. Tadeusz Luty
Rektor Politechniki Wrocławskiej

Laudacja z okazji 80-lecia urodzin Profesora Ottona Dąbrowskiego

wyłoszona na II Sympozjone
„Kompozyty. Konstrukcje warstwowe”
Karpacz – 7 listopada 2002

*Piotr Konderla*¹

Drogi Jubilacie,

Jubileusz, którego jesteśmy świadkami, kojarzy się nierozdzielnie z pojęciem cza-

su, a ściślej upływu czasu. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że nie tylko okrągli rocznica urodzin Jubilata zdecydowała o tym, że spotykamy się tutaj w tak liczny gronie. Niewątpliwie zdecydował o tym autorytet oraz zasługi – profesora Ottona Dąbrowskiego.

Osobie Jubilata można przypisać wiele dokonań:

- jest szeroko znanym i uznanym autorytetem naukowym,
- był znakomitą wykładownicą i wychowawcą wielu tysięcy inżynierów budowlanych,
- był i jest do dnia dzisiejszego zaangażowanym organizatorem działalności naukowej,

A oto odpowiedź: na moje największe uznanie zasługuje styl i skuteczność działania Profesora Dąbrowskiego. Jest to niewątpliwie odpowiedź subiektywna, ale jednocześnie przypuszczam, że wiele osób znających Jubilata podziela tą opinię.

Występując przed takim audytorium pozwolę sobie na dygresję, która pośrednio wyjaśnia zagadkę skuteczności działania Jubilata.

Współcześni fizycy mówią i jednocześnie starają się udowodnić, że czas jest skwantowany. Wynikałoby stąd, że nasze życie nie jest laminarną podróżą po osi czasu – jest raczej podobne do filmu i na podobieństwo klatek taśmy filmowej składa się z kolejnych odśłon w kolejnych chwila-

- jest również inżynierem konstruktorem, który potrafi swoją wiedzę i doświadczenie naukowe efektywnie wykorzystać na rzecz szeroko rozumianej działalności zawodowej środowiska inżynierskiego,
- a ponadto dał się poznać jako niestrudzony społecznik.

Pana Profesora Dąbrowskiego poznałem jako wykładownicę w czasie studiów. Ponad 20 lat był moim bezpośrednim przełożonym. Byłem naocznym świadkiem, jak również uczestnikiem wielu działań inicjowanych i realizowanych przez Profesora Dąbrowskiego. To może częściowo usprawiedliwić moją obecność w tym miejscu i zaszczyt wygłaszania tej laudacji.

Bogata działalność Profesora Dąbrowskiego pokrywa wszystkie możliwe obszary aktywności dane osobom pracującym w środowisku akademickim.

W tym kontekście wielokrotnie zadawałem sobie pytanie: co jest wyróżnikiem tej działalności, jaka jest jej istotna cecha charakterystyczna?

Przyznaję, że nigdy nie słyszałem osobiście, aby Pan Profesor Dąbrowski wypowiadał się na temat tej teorii, natomiast twierdzą, że taką teorię stosuje w praktyce.

Mówiąc potocznie: „zrobię to za chwilę”, „pomyślę o tym za chwilę”, zwykle rozumiemy przez to subiektywnie krótki pomijałnie mały przedział czasu pomiędzy tym, co robiliśmy wcześniej, a tym co planujemy zrobić później. Zwykle jest to po prostu czas stracony. Pan Profesor Dąbrowski chwilę czasu rozumie zgoła inaczej. Dla niego chwila czasu jest czasem aktualnego działania i intuicyjnie wyczuwa, że cały czas, jaki nam jest dany, składa się właśnie z takich chwil. Sądzę, że taki właśnie styl działania jest źródłem jego osiągnięć.

Na skuteczność działania Jubilata zwracam szczególną uwagę, ponieważ jest ona rzadką cechą spotykaną w naszym środowisku i nie tylko naszym. Brak skuteczności działania jest w mojej opinii naszą narodową piętą achillesową.

A teraz kilka szczegółów z bogatego życiorysu Jubilata.

Profesor Otton Dąbrowski urodził się 13 grudnia 1922 roku w Krośnie. W 1945 roku ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Jana Długosza w Nowym Sączu. W latach 1945-1949 odbył studia wyższe na Wydziale Budownictwa Lądowego PWr. Należy do grona pierwszych absolwentów Politechniki Wrocławskiej, którzy ukończyli studia po II wojnie światowej.

Całą swoją karierę zawodową związał z Politechniką Wrocławską w której przepracował 50 lat. Pracę naukową i dydaktyczną Jubilat rozpoczął już jako student. W roku 1948 rozpoczął pracę w Katedrze Wytrzymałości Mate-

riałów i Statyki Budowli Politechniki Wrocławskiej w charakterze zastępcy asystenta. W 1955 roku mianowany został zastępcą profesora, a w roku 1959 docentem. Doktorat pod kierunkiem profesora Mariana Janusza obronił w roku 1956. Był pierwszym doktorem nauk technicznych z grona powojennego rocznika absolwentów Wydziału Budownictwa Lądowego. Stopień naukowy profesora nadzwyczajnego otrzymał w roku 1966 zaś profesora zwyczajnego w 1972 roku. W latach 1973-1978 był profesorem na Uniwersytecie Ahmadu Bello w Zarii w Nigerii.

Działalność naukową Profesora Ottona Dąbrowskiego charakteryzują trzy główne nurty zainteresowań:

- mechanika ciała odkształcalnego, a w szczególności teoria powłok,
- teoria i techniki badań modelowych,
- oraz zastosowanie elektrycznych układów analogowych w mechanice budowli.

Opublikował ponad 70 prac związanych z tą tematyką.

Jubilat był promotorem 14 prac doktorskich oraz autorem licznych recenzji prac doktorskich, habilitacyjnych, opinii do tytułów naukowych i recenzji wydawniczych. Patrząc na salę sądzę, że z pośród obecnych, których stopnie i tytuły naukowe związane

są bezpośrednio z osobą Profesora Dąbrowskiego, można by powołać radę naukową z prawami co najmniej doktoryzowania, a

cję dyrektora Instytutu Inżynierii Lądowej (1987-1990) i w jednej kadencji funkcję zastępcy dyrektora (1968-1971).

Był także w latach 1981-82 prorektorem Politechniki Wrocławskiej.

Z polecenia Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego brał udział w pracy Zespołu Przedmiotów Ogólnotechnicznych Ośrodka Metodycznego Studiów dla pracujących oraz w zespole Kierunkowym Budownictwa Lądowego Rady Głównej w Zespole Programowym dla Kierunku Budownictwo. Przez wiele lat był członkiem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN.

Co najmniej dwukrotnie sprawując kierownicze funkcje Profesor Dąbrowski musiał stawić czoła zawieruchom polityczno-społecznym, jakie nawiedzały nasz kraj w okresie powojennym. W roku 1968 sprawował funkcję dziekana Wydziału Bu-

być może również habilitowania.

Jubilat jest autorem lub współautorem szeregu wydawnictw monograficznych. Wydany przez „Arkady” tom III *Poradnika Inżyniera i Technika Budowlanego*, którego Profesor Dąbrowski jest współautorem doczekał się już czterech wydań.

W czasie pięćdziesięcioletniej pracy na Politechnice Wrocławskiej Jubilat wykazywał się wybitnymi zdolnościami organizacyjnymi. Pełnił wiele funkcji kierowniczych, brał czynny udział w wielu opiniotwórczych gremiach naukowych. Był niestrudżonym organizatorem działalności naukowej. Charakterystyczne cechy jego poczynań na tym polu to rzetelność, sumienność i uporczywe dążenie do postawionego sobie celu. Czy jako przewodniczący, czy też szeregowy członek, każdą funkcję traktował i traktuje na serio. Skądinąd wiemy, że nie jest to postawa powszechnie obserwowana.

Był kierownikiem Katedry Mechaniki Budowli, a po reorganizacji struktury Uczelni w 1968 roku – kierownikiem Zakładu Wytrzymałości Materiałów aż do momentu przejścia na emeryturę. Trzykrotnie pełnił funkcję dziekana Wydziału Budownictwa Lądowego (1965-1968, 1971-1972, 1990-1993), a w jednej kadencji był prodziekanem (1956-1958). Sprawował funk-

cyjność i jego decyzje podjęte w tym czasie uchroniły od represji jednego studenta. Nie było dziełem przypadku, że w roku 1981, w pierwszej kadencji wolnych wyborów na uczelniach wyższych, został powołany na prorektora Politechniki Wrocławskiej. Rok później podzielił los całego ówczesnego kierownictwa Uczelni – został odwołany ze stanowiska przez komunistyczną władzę.

Oprócz pracy na Politechnice Wrocławskiej Profesor Otton Dąbrowski wykazywał dużą aktywność w różnych organizacjach naukowych i zawodowych. Był przewodniczącym i sekretarzem Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, a także członkiem Zarządu Głównego tego towarzystwa. Był przewodniczącym Wydziału VI Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego oraz członkiem komisji rewizyjnej tej organizacji.

Sprawował funkcję przewodniczącego Komisji Nauki Oddziału Wrocławskiego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Z powodzeniem włączał się zawsze do prac związanych z organizacją spotkań naukowych. Dwukrotnie był głównym organizatorem ogólnopolskiej Konferencji Krynickiej, sześciokrotnie był członkiem ko-

mitetu naukowego tej konferencji. Trzykrotnie był współorganizatorem sympozjów poświęconych reologii organizowanych przez Oddział Wrocławski PTMTS.

Ponadto organizował między innymi ogólnopolskie konferencje naukowe, takie jak Konstrukcje Powłokowe i Badania Doświadczalne Konstrukcji.

Nie wymieniłem tutaj wszystkich funkcji sprawowanych przez Jubilata. Nie wszystkie są mi znane, a i tak lista znanych mi dokonań Profesora Dąbrowskiego na tym polu jest imponująca.

Wiele uwagi Profesor Dąbrowski poświęcał dydaktyce. Prowadził wszystkie formy zajęć dydaktycznych z przedmiotów: mechanika ogólna, wytrzymałość materiałów, teoria sprężystości i plastyczności, hydraulika, teoria plastyczności i stany graniczne, teoria dźwigarów powierzchniowych, badanie konstrukcji. Jest wychowawcą wielu roczników studentów, a także szeregu pracowników naukowych. Stworzył wokół siebie aktywne naukowo i dydaktycznie grono pracowników.

Mimo pełnego zaangażowania w pracy naukowo-dydaktycznej na Politechnice Wrocławskiej Profesor Dąbrowski nie zapomniał, że po skończeniu studiów otrzymał dyplom inżyniera. Już w okresie 1950-1962 równolegle pracował zawodowo w Miastoprojekcie Wrocławskim, a potem w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego we Wrocławiu. W tym czasie był autorem wielu projektów konstrukcji inżynierskich, takich jak wieże wodne, zbiorniki wodne, mosty i oczyszczalnie ścieków. Współuczestniczył w projektach rozbudowy sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. Do dnia dzisiejszego aktywnie działa w PZITB jako Przewodniczący Zespołu Rzeczoznawców.

Jest szereg charakterystycznych cech bogatej działalności Jubilata. Niektóre z nich wymieniłem wcześniej, a na kolejne chciałbym zwrócić uwagę Państwa teraz.

Profesor Dąbrowski jest oszczędny w słowach. Jego wypowiedzi i słowne opinie są z reguły krótkie i konkretne. Unika oratorskich popisów i widoczne jest staranie, aby wypowiedziane obietnice, sformułowane plany działania były osadzone w realnej rzeczywistości – były możliwe do realizacji. W tym miejscu nasuwa mi się znana sentencja, którą nieco uzupełniłem, a wówczas brzmi ona następująco: „Dobrymi ra-

dami droga do piekła jest wybrukowana, a przed jej bramami leży sterta gołosłownych intencji i haseł. Gospodarze tego szacownego przybytku dobrze wiedzą, że stertą tą nie podgrzeją nawet małego kociołka przyszłowiowej smoły”.

W gronie najbliższych sobie pracowników Jubilat zaskarbił sobie nie tylko szacunek i poważanie, ale również sympatię. Mimo mnogości obowiązków był otwarty na wielorakie oczekiwania swoich współpracowników i podwładnych. Wspierał ich działania i samodzielne inicjatywy naukowe i dydaktyczne i często do takich działań nakłaniał. Stwarzał wokół siebie przyjazną atmosferę, która stymulowała konstruktywną pracę zespołową. Jego dewiza było: jeżeli pomagać to robić to natychmiast, zgodnie z powiedzeniem: „Kto szybko daje, dwa razy daje”.

Wśród współpracowników w swoim zakładzie.

Wieloraka działalność Profesora Dąbrowskiego była zauważana i honorowana wieloma wyróżnieniami. Został odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Posiada Odznakę Budowniczego Wrocławia, Zasłużonego dla Dolnego Śląska, Złotą Odznakę Politechniki Wrocławskiej, Złotą i Srebrną Odznakę PZITB oraz Złotą Odznakę NOT.

Senat Politechniki Wrocławskiej nadał mu honorowy tytuł Zasłużonego dla Politechniki Wrocławskiej.

Na zasłużoną emeryturę Profesor Dąbrowski przeszedł w 1993 roku. Dla Jubilata oznaczało to jedynie zmiana formy działania. Jeszcze przez sześć lat prowadził zajęcia z wytrzymałości materiałów. Bierze udział w posiedzeniach Rady Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego oraz w posiedzeniach Rady Naukowo-Dydak-

tycznej Instytutu Inżynierii Lądowej wspierając radą i dzieląc się swoim bogatym doświadczeniem. Pamięta również o swoim byłym Zakładzie uczestnicząc w cotygodniowych zebraniach Zakładu.

W roku 1994 Profesor Dąbrowski zaangażował się w działalność Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji „Pro Homine” na rzecz Emerytów i Osób Niepełnosprawnych. Został powołany na Prezesa Zarządu Fundacji, którą to funkcję pełni do chwili obecnej. Celem fundacji było zbudowanie unikalnego w Polsce Ośrodka Seniora Wyższych Uczelni Wrocławia. Niewiele osób wierzyło w powodzenie tej misji. Wątpliwości miał również sam Profesor Dąbrowski, czemu dawał wyraz w licznych rozmowach na ten temat przy okazji spotkań na zebraniach Zakładu.

I tutaj Profesor Dąbrowski pokazał swoje wyjątkowe zdolności organizacyjne oraz zaangażowanie na rzecz społeczności akademickiej. Po pokonaniu wielu trudności i przeszkód powstał Ośrodek, w którym znajdują się 152 mieszkania, segment rehabilitacyjno-socjalny, stołówka, gabinety lekarskie, apteka i klub. Budo- wie Ośrodka Profesor Dąbrowski poświęcił wiele czasu i niesłychanie dużo energii. Aż trudno uwierzyć, że Ośrodek zbudowała pod jego kierunkiem niewielka grupa zdeterminowanych i w pełni zaangażowanych osób.

W życiu prywatnym Profesor Dąbrowski jest szczęśliwym mężem, ojcem trzech zamężnych już córek, które obdarzyły go sześciorgiem wnuków. Jubilat przez całe życie aktywnie uprawia sport, głównie tenis i narciarstwo.

Drogi Jubilacie, życzę, aby dalsze lata były dla Pana łaskawe i aby uroczystość tę można było powtórzyć za lat 10 i 20. Są to życzenia szczere, ale jednocześnie niezwykle bezinteresowne. Liczymy na to, a właściwie jesteśmy pewni, że Pan Profesor nie zapomni o swojej Uczelni, będzie swoim bogatym doświadczeniem wspierał Wydział oraz brał czynny udział w pracach Zakładu Wytrzymałości Materiałów, jak czyni to do dnia dzisiejszego.

Życzę Panu, Panie Profesorze, zdrowia, szczęścia w życiu osobistym oraz satysfakcji ze swojej dalszej działalności.

¹⁾ Prof. dr hab. inż. Piotr Konderla
Politechnika Wroclawska
Instytut Inżynierii Lądowej

Jubileusz 80-tej rocznicy urodzin Profesora Tadeusza Kolendowicza

W dniu 05 grudnia 2002 roku w sali Rady Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej odbyło się uroczyste seminarium naukowe Zakładu Konstrukcji i Budownictwa Ogólnego. Seminarium to nosiło tytuł „Sztuka inżynierii w kształceniu i działalności architekta” i było poświęcone osobie i dorobkowi Prof. zw. dra hab. inż. Tadeusza Kolendowicza z okazji przypadającej w tym roku osiemdziesiątej rocznicy Jego urodzin. Obecny na seminarium prof. Jerzy Świątek przekazał list gratulacyjny w imieniu JM Rektora Politechniki Wrocławskiej wraz z osobistymi życzeniami. Profesor Elżbieta Trocka-Leszczyńska, dziekan Wydziału Architektury, wystosowała podobne pismo, przekazała wyrazy szacunku i słowa podziękowania dla prof.

Kolendowicza – zasłużonego wychowawcy kilku pokoleń absolwentów Wydziału Architektury PWr. Zaproszeni goście, wśród których byli profesor Kazimierz Szulborski z Politechniki Warszawskiej oraz profesor Stanisław Umiński z Politechniki Gdańskiej, przekazali słowa uznania wraz ze stosownymi życzeniami w imieniu własnym i reprezentowanych przez siebie środowisk akademickich. Po wystąpieniu Jubilata oraz innych uczestników zebrania, wychowankowie Profesora przedstawili tematykę aktualnie prowadzonych prac badawczych i projektowych. Przesyłając Profesorowi także tą drogą najserdeczniejsze życzenia i wyrazy ogromnego szacunku, przedstawiam kilka znaczących faktów z bogatej biografii Jubilata.

Profesor Tadeusz Kolendowicz urodził się 30 sierpnia 1922 roku w Koźminie Wielkopolskim. Naukę w szkole średniej przerwała wojna, podczas której w grudniu 1939 roku wraz z całą rodziną został wysiedlony z Wielkopolski. Okupację spędził na Lubelszczyźnie oraz w Warszawie i jako żołnierz Armii Krajowej wziął udział w Powstaniu Warszawskim. Po ukończeniu gimnazjum w Krotoszynie rozpoczął w 1945 roku studia na Wydziale Inżynierii Politechniki Wrocławskiej. Do pracy naukowo-dydaktycznej został zaangażowany już jako student w 1948 roku przez prof. Mariana Janusza, który skierował jego zainteresowania na mechanikę budowli. Po

Dokończenie na stronie 27

Przemawia prof. Jerzy Świątek, Prorektor ds. Nauczania Politechniki Wrocławskiej, siedzą od prawej: prof. Tadeusz Kolendowicz, Dziekan Wydziału Architektury prof. Elżbieta Trocka-Leszczyńska, następnie prof. Kazimierz Szulborski z Politechniki Warszawskiej

W rocznicę 13 grudnia

W XXI rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego odbyły się na Politechnice Wrocławskiej z inicjatywy KZ NSZZ „Solidarność” obchody upamiętniające ten fakt. Odprawiono uroczystą Mszę Św. w kościele Najświętszego Serca Jezusowego. Złożono też kwiaty – tradycyjnie – przy tablicy poświęconej osobie doc. Tadeusza Huskowskiego i przy pomniku poświęconym „Wszystkim Współtwórcom, Obrońcom i Bohaterom Solidarności”.

Ważnym momentem było odsłonięcie w holu Gmachu Głównego tablicy upamiętniającej osobę pana Tadeusza Kosteckiego, który w grudniu 1981 roku uczestniczył w strajku na Politechnice Wrocławskiej jako delegat Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Wielu pracowników i ówczesnych studentów pamięta przejmujące chwile, które rozegrały się w czasie pacyfikacji Politechniki Wrocławskiej w nocy z 14 na 15 grudnia 1981 roku. Wykonawcy tej akcji uniemożliwili wezwania pomocy medycznej do Człowieka, którego sama obecność wśród nas była świadectwem Jego charakteru i postawy moralnej. Przez lata pamiętano Jego nazwisko, zapalano znicze..

Mało kto wiedział o Nim coś więcej.

Uroczystość odsłonięcia tablicy w holu Gmachu Głównego PWR była okazją do spotkania z Jego dziećmi: Danutą Szczepanik i Stanisławem Kosteckim. Pan dr Stanisław Kostecki jest, jak się okazuje, pracownikiem Politechniki Wrocławskiej.

Oboje udostępnił nam wspomnienie o swym Ojcu, które przedstawiamy naszym Czytelnikom.

WSPOMNIENIE

15 grudnia mija 21. rocznica tragicznej śmierci Tadeusza Kosteckiego – naszego Taty, człowieka, którego wszyscy bardzo kochaliśmy i szanowaliśmy. Urodził się 10 listopada 1919 r. w Luszowicach w pow. Dąbrowa Tarnowska. Gdy miał 2 lata, zmarła Jego matka i był wychowywany przez starszą siostrę i ojca. Od 1928 roku mieszkał w Krakowie, gdzie ukończył m.in. trzyletnie liceum budownictwa wodnego, do którego wybierani byli najbardziej uzdolnieni matematycznie uczniowie.

Był człowiekiem wielkiego serca i wielkich zasług, ale bardzo skromnym, który nie lubił mówić o sobie. Od Jego rodzeństwa i przyjaciół wiemy, że był żołnierzem września, że po klęsce wrócił do domu i wstąpił do Armii Krajowej działając w powiecie nowosądeckim i brzeskim. W czasie okupacji pracował w firmie niemieckiej Beton und Monierbeton przy kończącej się

budowie zapory w Rożnowie na Dunajcu. Po wyzwoleniu kontynuował pracę przy tej zaporze aż do sierpnia 1945 roku, kiedy to został oddelegowany do Okręgowej Dyrekcji Dróg Wodnych we Wrocławiu. Z instytucją tą, mimo jej licznych reorganizacji, był związany do końca życia. Był pionierem Wrocławia i jednym z pierwszych studentów Politechniki, bo wiem rozpoczął w listopadzie 1945 roku studia na Wydziale Budownictwa – Oddziale Inżynierii Wodnej. Jeszcze w czasie studiów prowadził zajęcia dydaktyczne jako doświadczony hydrotechniczny, a po studiach, pracując w ówczesnym Rejonie Dróg Wodnych, prowadził wykłady dla studentów z budownictwa wodnego. Pasją do tej dziedziny budownictwa zaraził także Swojego syna często opowiadając lub pokazując

wielkie budowle, te w których uczestniczył – m.in. stopień wodny w Brzegu Dolnym, zbiorniki Nysa na Nysie Kłodzkiej i Słup na Nysie Szalonej, obserwatorium na Śnieżce, a także wiele innych, które nadzorował pełniąc stanowiska kierownicze i dyrektorskie.

Był świetnym specjalistą hydrotechnikiem, członkiem Międzynarodowej Komisji Wielkich Zapór oraz rzeczoznawcą budownictwa wodnego i dzięki temu piastował zawsze wysokie stanowiska, mimo że nie dał się nigdy nakłonić do wstąpienia do PZPR. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi i wieloma innymi resortowymi odznaczeniami.

Nasz Tato miał silne poczucie obowiązku, był skromny, mało mówny, uważał, że o człowieku powinny świadczyć czyny, a nie jego słowa. Całym swoim życiem dawał świadectwo wartościom, które cenił. Najważniejsze dla Niego było życie uczciwie, w zgodzie z honorem, ze swoimi zasadami, zawsze postępować przyzwoicie. Szanował ludzi i postępował tak, by ich nie urazić, ufał im, doszukiwał się w ich postępowaniu dobrych intencji, a rozczarowania z ich powodu były dla niego gorzkie. Lubiał pomagać ludziom absolutnie bezinteresownie, robił to z potrzeby wewnętrznej. Niełatwo zawierał bliskie znajomości, w towarzystwie nie starał się skupiać na sobie uwagi, wolał być na uboczu. W stosunku do przyjaciół był wielokoduszny i lojalny. Nigdy nie wykorzystywał swego stanowiska do czerpania osobistych korzyści. Największe znaczenie miała dla Niego praca zawodowa. Jego stosunek do niej można określić jednym pojęciem: „etos pracy”. Musiała być wykonana porządnie, po prostu nie obrażał siebie, by można było spać spokojnie, jeśli się coś zrobiło byle jak. Dotyczyło to nie tylko bardzo odpowiedzialnej przecież pracy zawodowej, ale i spraw małego kalibru, jak np. porządki domowe, za które się od czasu do czasu zabierał. Był osobą wierzącą, ale tego nie akcentował. Inną wartością cenioną przez Niego była wiedza. Był intelektualistą, człowiekiem mądrym i twórczym, o różnorodnych zainteresowaniach, typem naukowca. Z ciekawością śledził wszystko, co nowego działo się w nauce. Interesowała go praca badawcza, mniej dydaktyka, z tego powodu nie związał się z Uczelnią na stałe. Żałujemy tego, bo uważamy, że miał talent pedagogiczny, co obserwowaliśmy, gdy np. pomagał ludziom przygotować się do egzaminu, poprawiał prace, projekty. Był też zainteresowany naszym rozwojem intelektualnym i dumny z naszych sukcesów. Da-

rzyliśmy Go wielką miłością, był dla nas autorytetem moralnym i w dziedzinie wiedzy. Umiał nami kierować, bardzo chętnie pomagał w nauce, nie narzucał swego zdania, tylko chciał, byśmy myśleli samodzielnie, rozbudzał w nas ciekawość poznawczą i pasję czytania. Był wspaniałym, porządnym człowiekiem, mądrym i uczynnym.

Miał swoje pasje, którymi oprócz pracy był bridż sportowy, książki, szachy i krzyżówki, rozwiązywaniem których zaraził całą rodzinę. Miał również swoje zasady, którym nigdy się nie sprzeniewierzył – prawość, życzliwość i umiłowanie wolności, dlatego tak bardzo popierał to, co zaczęło się w Polsce w sierpniu 1980 roku. Należał do *Solidarności* całym sercem i pamiętamy, z jakim przejęciem śledził wszystkie doniesienia o strajkach, i jak był szczęśliwy, że dożyje czasów, gdy Polska znowu stanie się demokratycznym i niezawisłym państwem. Dlatego za swój obowiązek uważał wzięcie udziału w strajku, jaki ogłosiła *Solidarność* po wprowadzeniu stanu wojennego i na ochotnika zgłosił się jako delegat Okręgo-

wej Dyrekcji Gospodarki Wodnej we Wrocławiu do przyłączenia się do protestu na Politechnice Wrocławskiej. Niestety, nie było Mu dane doczekać tej wolności – zginął podczas brutalnej akcji pacyfikacji uczelni przez ZOMO 15. grudnia 1981 roku.

Bardzo nam go brakuje, Jego mądrości życiowej i wiedzy, ale wierzymy, że jest pośród nas i wciąż się nami opiekuje.

13 grudnia na Politechnice Wrocławskiej, w gmachu głównym – w miejscu Jego tragicznej śmierci – odsłonięta została tablica upamiętniająca imię naszego Ojca – pierwszą ofiarę stanu wojennego.

Ludzie nie powinni w ten sposób odchodzić. Według nas jedynym, co może nadać tej tragedii sens, jest myśl, że może ten wstrząs, jaki śmierć Taty wywołała, spowodował, że nie doszło we Wrocławiu do takich tragedii, jak w kopalni „Wujek”. W manifestacyjnym pogrzebie Taty wzięło udział wiele tysięcy Wrocławian, mimo że wiele zakła-

dów pracy miało zakaz zwalniania ludzi, by nie mogli w nim uczestniczyć i mimo realnej groźby represji i budzącej postrach silnej obstawy MO, ZOMO i wozów pancernych.

Niniejszym chcielibyśmy wyrazić najgorętsze podziękowania *Solidarności* na Politechnice Wrocławskiej za pamięć, inicjatywę oraz piękną treść tej tablicy, a Władzom Uczelni za wyrażenie zgody na jej wmurowanie.

córka i syn

Jubileusz 80-tej rocznicy urodzin Profesora Tadeusza Kolendowicza

Dokończenie ze strony 25

ukończeniu studiów rozpoczął w 1950 roku pracę w Katedrze Mechaniki Budowli Politechniki Wrocławskiej, współpracując równocześnie stale z przemysłem. W latach 1951-1961 pracował jako starszy projektant w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego, później kontynuował działalność projektową w Zakładach Doświadczalnych Politechniki Wrocławskiej oraz w Zespole Rzeczoznawców PZITB.

Początkowo zainteresowania naukowe Profesora Tadeusza Kolendowicza ogniskowały się na badaniach modelowych prętowych układów przestrzennych oraz płyt. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1960 roku na Politechnice Wrocławskiej, a stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał w 1964 roku na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Stanowisko docenta uzyskał w roku 1965, na stanowisko profesora nadzwyczajnego został powołany w 1972 roku. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1989 roku. W 1964 roku objął kierownictwo Katedry Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej. Zreformował całkowicie program Katedry. Przez wiele następujących lat był kierownikiem różnych jednostek zmieniających swe nazwy w toku

kolejnych reorganizacji Uczelni. W momencie przejścia na emeryturę, na przełomie lat 1992 i 1993, pełnił funkcję kierownika Zakładu Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Architektury. W latach 1989-1992 był także dziekanem tego wydziału. Do chwili obecnej Profesor Tadeusz Kolendowicz aktywnie uczestniczy w pracy dydaktycznej i naukowej Zakładu, Wydziału oraz Uczelni.

W swej działalności inżynierskiej Profesor Tadeusz Kolendowicz wykonał około 50 poważnych projektów, w tej liczbie mieszczą się m.in.: projekt 12 zbiorników żelbetowych na wodę (o pojemności 10.000 m³ każdy), projekt żelbetowego mostu drogowego o rozpiętości 46 metrów w Świdnicy, projekt wstępny zapory wodnej w wersji betonowej i żelbetowej w Górzynku k. Szklarskiej Poręby, czy też projekt techniczny ronda we Wrocławiu.

Profesor Tadeusz Kolendowicz wykładał na Politechnice Wrocławskiej, a w latach 1961-1980 także na Wydziale Architektury Wnętrz Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Od października 1980 r. do końca września 1985 r. był profesorem na Wydziale Architektury Université des Sciences et de la

Technologie d'Oran w Algierii. Przebywał na następujących zagranicznych stażach naukowych: w Kijowskim Instytucie Inżynierji-Budowlanym (1964 r.), na Politechnice w Budapeszcie (1967 r.), na Uniwersytecie Technicznym w Stuttgarcie (1980 r.). Opublikował kilkadziesiąt prac naukowych, w tym dziewięć podręczników. Jest członkiem kilku towarzystw naukowych, był promotorem 7 zakończonych przewodów doktorskich i opiekował się dwiema zakończonymi pracami habilitacyjnymi.

Profesor Tadeusz Kolendowicz otrzymał wiele nagród, odznaczeń i wyróżnień. Do najważniejszych z nich można zaliczyć: Warszawski Krzyż Powstańczy, Krzyż Armii Krajowej, Medal Wojska, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz m.in. trzykrotne nagrody ministra w dziedzinie budownictwa i materiałów budowlanych za książkę „Mechanika budowli dla architektów”.

Ten wielokrotnie wydawany, znakomity podręcznik wywarł ogromny wpływ na sposób postrzegania roli inżynierii w twórczości architektonicznej przez studentów wielu politechnicznych wydziałów architektury. Został także przetłumaczony na język czeski. Jubilat przygotowuje obecnie do druku kolejną znaczącą książkę poświęconą sztuce inżynierii.

Janusz Rębielak
Kierownik Zakładu Konstrukcji i
Budownictwa Ogólnego

Obchody Święta Niepodległości

Po raz czwarty Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej wraz z Komisją Oddziałową Emerytów i Rencistów organizowała obchody Święta Niepodległości w zameczku w Wojnowicach. Rozpoczęły się one rano 12 listopada od złożenia kwiatów pod pomnikiem „Solidarność”.

Następnie członkowie Związku wraz z ks. prałatem Mirosławem Drzewieckim i ks. Jackiem Falkowskim udali się autobusem do Wojnowic.

Znakomita pilotka Maria Czarnecka przygotowała słowo okolicznościowe.

W nastrój Święta Niepodległości wprowadzały nas legionowe pieśni: „Pierwsza brygada”, „Pierwsza Kadrowa” „Wojenka, wojenka” i inne, których zbiorowe wykonanie było znacznie ułatwione dzięki tekstom i nutom przygotowanym przez sekretariat Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”.

W zameczku powitano nas świeżym domowym chlebem ze słynną „omastą”. Państwo Iwona i Franciszek Oborscy przygotowali dla nas salon muzyczny, gdzie słuchaliśmy impresji fortepianowych Staszka Jabłonki i przygotowanych przez Marię Czarnecką tekstów mówiących o podejmowanych przez kolejne pokolenia Polaków wysiłkach na rzecz odzyskania niepodległości. Insurekcja kościuszkowska, legiony Dąbrowskiego i kampania napoleońska, powstania, zsyłki, pierwsza wojna światowa, Piłsudski i Haller... i znowu wojna... aż po czasy najnowsze. Przesłanie tego spektaklu można zamknąć krótkim tekstem pieśni układanej sercem:

„Sadźmy róże, sadźmy róże!

*Długo jeszcze temu światu
szumieć będą śnieżne burze.
Sadźmy je przyszłemu latu.”*

Po posiłku złożonym z prostych polskich potraw przy pięknie nakrytych stołach wykorzystaliśmy piękną pogodę, która zachęcała do spacerów po parku i okolicznych wzgórzach.

Wyjazdy organizowane przez Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” – będące interesującą formą świętowania – cieszą się rosnącą popularnością. Uczestnicy już myślą o wspólnym wyjeździe majowym.

Izabela Hudyma

„Chemiczny świat”

W dniach 28-29 listopada na Wydziale Chemicznym odbyło się zorganizowane przez Koło Naukowe Studentów Chemii „ALLIN” sympozjum „Chemiczny świat”.

Sponsowane przez MEN i władze wydziału sympozjum było również wyrazem zaangażowania pracowników uczelni, którzy licznie wzięli w nim udział jako wykładowcy. Być może tłumaczy się to dobrą tradycją środowiska chemicznego. Otwierając inauguracyjny wykład dziekan Paweł Kafarski przypomniał zmarłego ostatnio dra hab. Zbigniewa Zboińskiego – twórcę Koła Naukowego Chemicznych na PWr. Z tego Koła wyszło 10 profesorów Politechniki Wrocławskiej!

Udział w sympozjum zadeklarowali także dr hab. Jadwiga Sołoducho („Jaki to afrody-

zjak?”), dr inż. Irena Gerus-Piasecka („Chemia w kryminalistyce”), prof. Szczepan Roszak („Chemia teoretyczna: rzeczywistość czy utopia?”), dr inż. B.Domagalska („W krainie zapachów”), prof. Mirosław Soroka („XIV Księga Boconona”), dr K.Skubisz („Niekonwencjonalne metody programowania i leczenia przy pomocy metody Silvy”) i M.Marzec („Łożyiska molekularne, przekładnie i części maszyn molekularnych”).

Referat dziekana zatytułowany „Jeśli nie chcesz mojej zguby „krokodyla” daj mi luby, czyli coś za coś w przyrodzie” był bogato ilustrowany przezroczami. Prezentowane roślinki o skomplikowanych nazwach zawierają, jak się okazuje, trucizny – równie okropne jak wzory, którymi się je opisuje. Na tych roślinach żerują owady (lub ich larwy) – tyl-

Dokończenie na stronie 54

Wieczorek z kabaretem

Aula PWr już dawno nie zgromadziła tak dużej ilości studentów, jak wieczorem 27 listopada 2002 r. Około 900 żądnych spotkania z kulturą studencką młodych ludzi przybyło na *Wieczorek z Kabaretem „Pralka”*. Tworzący kabaret dwaj studenci Wydziału Chemicznego PWr: Sławomir Smorąg i Artur Gniadek zorganizowali tę imprezę nie tylko aby zaprezentować własny repertuar, ale

by przedstawić także inne zespoły studenckie. Udało im się nawet znaleźć sponsorów – Politechnikę Wrocławską, Wydział Chemiczny, Samorząd Studencki oraz przedsiębiorstwo „Intermag” z Osieka koło Olkusza.

Jako pierwsi tego wieczoru wystąpili uczniowie szkoły średniej tworzący kabaret „Paweł, miałeś już nigdy nie jeść wołowiny”. Potem przyszła kolej na weteranów rozrywki studenckiej. „Dragal” – dwukrotny finalista przeglądu kabaretów studenckich *Paka* – przedstawił dowcipne skecze, które spotykały się z żywą reakcją publiczności. W programie uwzględniono zbliżające się święta. Trzem królom wędrującym

do Betlejem poradzono, aby sprawdzali drogę w Internecie.

Po nich prezentowali się gospodarze. Uświadomili widzom, do czego podczas przedstawienia może doprowadzić błąd akustyka, rekwizytora i aktora (najgorzej, gdy jest z innego serialu). Na szczęście oni mieli świetnego akustyka (doskonale dobrana muzyka do prezentowanych treści), rekwizytor nie zawiódł, a ponieważ prezentowali własne teksty, więc też nie było pomyłek. Ciekawym punktem ich programu były *Wiedomości z kabaretem „Pralka”* ilustrowane obrazami ukazującymi się na ekranie.

Dokończenie na stronie 31

Wielki final

„Pralka”

Publiczność bawiła się świetnie

„Dragal”

Gratulują od prorektorów i kierownika Samodzielnej Sekcji Spraw Studenckich.

XXIX Festiwal Barbórkowy Chórów Studenckich

Final festiwalu. Połączonymi chórami akademickimi dyryguje Małgorzata Sapiecha Muzioł

6 grudnia 2002 r. o godz. 18.00 w Sali Teatralnej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu Akademicki Chór Politechniki Wrocławskiej zainaugurował górniczym hymnem „Zieleni się jodła” XXIX Festiwal Barbórkowy Chórów Studenckich. Impreza ta jest organizowana każdego roku wspólnie przez PWr i Oddział Dolnośląski Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. Oficjalnego otwarcia Festiwalu dokonał dziekan Wydziału Górniczego dr hab. inż. Jerzy Malewski, prof. nadzw. Na sali obecni byli Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. dr inż. Tadeusz Luty (który objął Festiwal honorowym patronatem) oraz Rektor Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego prof. Grzegorz Kurzyński. Program artystyczny koncertu inauguracyjnego wypełniły popularne utwory muzyki cerkiew-

nej w wykonaniu poznańskiego zespołu Cappella Musicae Antiquae Orientalis pod dyrekcją Leona Zborowskiego.

Pierwszy koncert tegorocznego festiwalu odbył się tegoż dnia o godz. 13.00 w auli filii PWr w Jeleniej Górze, czyli przed oficjalnym otwarciem Festiwalu. W wypełnionej publicznością pięknej, zabytkowej sali w dawnym pałacu Schaffgotschów wystąpiły dwa zespoły: Chór Kameralny Politechniki Wrocławskiej Filii w Legnicy prowadzony przez Jarosława Lewkowa i Zespół Wokalny Akademii Muzycznej „Senza Rigore” pod batutą Jolanty Szybalskiej-Matczak. Pierwszy festiwalowy dzień zakończył się koncertem zorganizowanym w barokowym Kościele Uniwersyteckim pw. Najświętszego Imienia Jezus we Wrocławiu. Program wypełniły występy: gorąco

oklaskiwanego gospodarza imprezy – Akademickiego Chóru PWr pod batutą Małgorzaty Sapiechy-Muzioł, Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” prowadzonego przez Alana Urbanka oraz Zespołu Wokalnego Akademii Muzycznej „Senza Rigore” pod dyrekcją Jolanty Szybalskiej-Matczak. Muzyka pozwoliła słuchaczom zapomnieć o chłodzie grudniowego wieczoru.

W sobotę 7 grudnia sześć chórów podczas dwóch festiwalowych koncertów przedstawiło ciekawy i zróżnicowany repertuar. Popołudniowy koncert w Auli Leopoldinie Uniwersytetu Wrocławskiego wypełniły starannie przygotowane występy laureatów konkursów chórnych – Chóru Akademii Medycznej we Wrocławiu, którym dyrygowała Agnieszka Franków-Żelazny, Chóru Kameralnego Politechniki Wrocławskiej Filii w Legnicy pod batutą Jarosława Lewkowa oraz Chóru Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie pod kierownictwem Urszuli Bobryk. Wieczorem we wnętrzu wyróżniającego się znakomitą akustyką Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego pw. Opatrzności Bożej Akademicki Chór Politechniki Śląskiej w Gliwicach wykonał pod dyrekcją Czesława Freunda Mszę „Regina Coeli” R. Twardowskiego, Chór Instytutu Muzyki Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie zaprezentował pod kierunkiem Aleksandry Paszek-Trefon polską muzykę religijną oraz utwory S. Moniuszki, a Chór Kameralny Politechniki Wrocławskiej „Cosonanza” przedstawił pod batutą Marty Kierskiej-Witczak z udziałem solistów, organów i wiolonczeli „Requiem” Maurice’a Duruflé’a.

Finałowy koncert odbył się, tak jak w ubiegłym roku, w kościele pw. Matki Bożej Królowej Pokoju. Jego program w całości wypełniły utwory Stanisława Moniuszki – Msza Łacińska Es-dur i mazur ze „Strasznego Dworu”. Festiwal włączył się

Aula Filii PWr w Jeleniej Górze.

Śpiewa chór kameralny filii w Legnicy, dyryguje Aleksander Lewkow.

Kościół uniwersytecki.

Akademickim Chórem PWr dyryguje Małgorzata Sapiecha Muzioł.

w ten sposób do obchodów 130. rocznicy śmierci kompozytora polskiej opery narodowej. Wykonawcami były połączone chóry: Akademicki Politechniki Wrocławskiej, „Feichtinum” Akademii Muzycznej z Wrocławia i Instytutu Muzyki Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Orkiestra Symfoniczna Zespołu Szkół Muzycznych w Wałbrzychu oraz soliści – Jarosława Walczak-Prus (sopran), Maria Zawartko (alt), Maciej Musiał (tenor) i Bogdan Makal (bas). Za pulpitem dyrygenckim stała Małgorzata Sapiecha-Muzioł – dyrektor artystyczny Festiwalu. Przepelniona religijnym mistycyzmem melodyjna msza i „hej ognisćie, hej siarczyście” poprowadzony mazur poderwały publiczność do stojącej owacji.

Wrocławskie koncerty poprowadziła Iwona Klein-Polak. Festiwalu nie ominęły w tym roku trudności finansowe. Pomimo tego kolejna edycja tej imprezy przygotowana dzięki hojności sponsorów i przychylności władz uczelni przez panie: dyrektora artystycznego Małgorzatę Sapiechę-Muzioł i dyrektora organizacyjnego Annę Poderską pozwoliła wrocławskiej i jeleniogórskiej publiczności podziwiać wysoki poziom artystyczny, wartościowy repertuar i kunszt wykonawczy polskich chórów akademickich. Dolnośląscy melomani pozostają pod wrażeniem tegorocznych koncertów z niecierpliwością oczekują wydarzeń kolejnego jubileuszowego XXX Festiwalu Barbórkowego Chórów Studenckich.

Małgorzata Poderska

Wieczorek z kabaretem

Dokończenie ze strony 29

Następną gwiazdą wieczoru był kabaret „Neo-Nówka”, który zdobył główne wyróżnienie na festiwalu *Wyjście z Cienia* w Gdańsku. Skecz z cyklu „I ty możesz rzucić palenie” nasuwały pewne wątpliwości co do słuszności tezy zawartej w tytule. Przedstawili oni także zupełnie inne spojrzenie na początki historii Polski i własną interpretację odpowiedzi na pytanie: dlaczego Mieszko I ożenił się z Dobrawą i został ochrzczony?

Przerywnikami prezentacji kabaretowych były występy zespołu rockowego „Roro-Band”, iluzjonisty Artura Bilskiego i chóru żeńskiego wyłonionego z Chóru PW. Agata Pińczuk zachwyliła publiczność wykonaniem piosenki Ewy Bem „Moje serce to jest muzyk”. Finał zaś należał do kabaretu „Pralka”, który zostawił na koniec swoje najlepsze numery.

Impreza należała do bardzo udanych, a zainteresowanie publiczności przerosło oczekiwania organizatorów, którzy udowodnili, że można się świetnie bawić bez piwa i wulgarności. Obecni na sali prorektorzy PW: prof. Jerzy Świątek i dr Krzysztof Rudno-Rudziński mogli się przekonać, że uczelniane pieniądze nie poszły na marne. (hw)

Firma Kubicz proponuje

Na początku grudnia br. przez trzy kolejne dni można było oglądać w Bibliotece Wydziału Chemicznego wystawę zagranicznych książek naukowych oferowanych przez firmę Kubicz. Na stołach znalazło się około 300 tytułów. Prezentowane książki zostały wydane w ostatnich dwóch latach, a ich tematyka obejmowała chemię, fizykę, elektronikę, inżynierię materiałową i ogólną, technologię, ekonomię i finanse, marketing oraz zagadnienia dotyczące komputerów. Oferta adresowana była głównie do pracowników W-3, którzy uchodzą, wg dyrektora Biblioteki Głównej dr Henryka Szarskiego, za najlepszych konsumentów informacji książkowej. Część ekspozycji była dobrana pod kątem potrzeb Wydziału Zarządzania i Informacji.

W otwarciu wystawy, które odbyło się 4 grudnia, uczestniczył dyrektor Biblioteki Głównej dr Henryk Szarski i jego dwie zastępczynie – mgr Łucja Talarczyk Malcher i mgr Anna

Uniejewska. Wydział Chemiczny był reprezentowany przez dyrektora administracyjnego dr Ryszarda Gabryśia i jego zastępcę inż. Ferdynanda Wojcieszonka. Kierująca BW-3 mgr Joanna Kutko wyraziła nadzieję, że prezentacja wzbudzi zainteresowanie czytelników, a jej wymiernym efektem będzie wzbogacenie zbiorów o najnowsze i najbardziej wartościowe pozycje naukowe. ✪

Zebranie logistyków na Politechnice Wrocławskiej

2 grudnia odbyło się zebranie Dolnośląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Logistycznego. Gospodarzami spotkania byli dziekan Wydziału Mechanicznego prof. dr hab. inż. Waław Kollek oraz kierownik Zakładu Logistyki i Systemów Transportowych, prodziekan Wydziału Mechanicznego dr hab. Tomasz Nowakowski, prof. nadzw. PWr.

Zebranie odbyło się po długiej przerwie spowodowanej śmiercią przewodniczącego D.O. PTL i wiceprzewodniczącego PTL prof. dr hab. inż. Zbigniewa Korzenia oraz sekretarza D.O. PTL dr hab. Jacka Grajnera, prof. nadzw. PWr.

Na program zebrania złożyły się:

1. informacja o śmierci przewodniczącego

Oddziału D.O. PTL prof. Zb. Korzenia oraz sekretarza D.O. PTL prof. J. Grajnera (ref. dr hab. inż. T. Nowakowski, prof. nadzw. PWr);

2. prezentacja Wydziału Mechanicznego (ref. dziekan Wydziału Mechanicznego prof. W. Kollek);

3. informacja o działalności Wrocławskiego Zintegrowanego Centrum Logistycznego we Wrocławiu (ref. prezes WZCL J. Pawęska);

4. informacja nt. działalności Międzynarodowej Wyższej Szkoły Logistyki i Transportu we Wrocławiu (ref. prorektor J. Dudek);

5. wybory uzupełniające do władz D.O. PTL;

6. sprawy różne:

- informacja nt. odbytej XV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Technicznej „Pojazdy Szynowe”. (organizator: Zakład Logistyki i Systemów Transportowych Politechniki Wrocławskiej, ref. dr St. Kwaśniowski),

- uzgodnienie miejsca następnego spotkania D.O. PTL.

Zgodnie ze statutem D.O. PTL powołano Komisję Wyborczą, w skład której weszli: dr inż. J. Dudek oraz dr inż. St. Kwaśniowski. Przeprowadzono 2 głosowania w trybie tajnym: na przewodniczącego D.O. PTL i na członka Zarządu D.O. PTL. Na pierwszą z tych funkcji wybrano dr hab. T. Nowakowskiego, prof. nadzw. PWr (stosunkiem głosów: 20 za, 1 przeciw, 0 wstrzymało się od głosu); na sekretarza D.O. PTL dr inż. Pawła Zająca (stosunkiem głosów: 20 za, 0 przeciw, 0 wstrzymało się od głosu). Zamieszczone zdjęcie przedstawia nowe władze Dolnośląskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Logistycznego.

Zwyczajem członków D.O. PTL jest zwoływanie zebrania w siedzibach firm, które zajmują się tworzeniem lub wdrażaniem technologii logistycznych na najwyższym poziomie. Zebrania te służą prezentacji najnowszych osiągnięć z dziedziny logistyki członkom Towarzystwa Logistycznego oraz zaproszonym gościom. Na następne spotkanie członkowie Towarzystwa zostali zaproszeni przez prorektora Międzynarodowej Wyższej Szkoły Logistyki i Transportu, która ma swoją siedzibę przy ul. Sołtysowickiej 15b.

Paweł Zajac

Informacja o XV konferencji naukowo-technicznej

Pojazdy Szynowe

W dniach 4 do 7 września w Szklarskiej Porębie odbyła się już XV konferencja z cyklu **Pojazdy Szynowe**. Organizatorem konferencji tym razem był Zakład Logistyki i Systemów Transportowych Politechniki Wrocławskiej. Spotkania z tego cyklu od trzydziestu lat gromadzą specjalistów teoretyków i praktyków zajmujących się projektowaniem, technologią i eksploatacją pojazdów szynowych. Hasłem tegorocznych obrad były „Nowe wyzwania i technologie dla logistyki”. W konferencji udział wzięło około 140 osób z całego kraju. W imieniu JM Rektora PWr zebranych powitał prorektor prof. Tadeusz Więckowski. Aktualną sytuację kolejnictwa w Polsce omówił prezes Zarządu PKP CARGO dr inż. Radosław Żołnierzak. Dr inż. Stanisław Kwaśniowski przedstawił w imieniu organizatorów konferencji referat „Miej-

sce transportu kolejowego w łańcuchach i sieciach logistycznych”. Prezentował on nowe spojrzenie na transport kolejowy w Europie oraz możliwości przeniesienia tych doświadczeń na grunt polski. Prof. Otmar Krettek z

RWTH Aachen przedstawił doświadczenia niemieckie i problemy występujące w eksploatacji niskopodłogowych tramwajów z niezależnymi kołami tocznymi (rozcięte zestawy kołowe). Tabor tego typu pojawia się również w Polsce. Konferencja trwała trzy dni, wygłoszono ogółem 80 referatów. Okazją do pogłębienia wiedzy inżynierskiej była wycieczka do fabryki taboru kolejowego **Bombardier Transportation w Goerliz**. Fabryka ta specjalizuje się od lat w budowie piętrowych jednostek pasażerskich.

Wygłoszone referaty zebrano w dwóch tomach, które wydała Oficyna Wydawnicza PWr. Referat organizatorów, wygłoszony na jej początku, autorstwa Jacka Grajnera, Stanisława Kwaśniewskiego i Tomasa Nowakowskiego, wydano w postaci oddzielnego woluminu.

Sponsorami medialnymi konferencji były redakcje siedmiu czasopism: „Logistyka”, „Spedycja, Transport, Logistyka”, „Technika Transportu Szynowego”, „Pojazdy Szynowe”, „Polska Gazeta Transportowa”, „Nowe Sygnały” oraz „Transport Przemysłowy”. Konferencję należy uznać za udaną mimo smutnych zdarzeń, jakie dotknęły zespół organizatorów, a mianowicie śmierci Przewodniczącego Komitetu Naukowego Konferencji Prof. Zbigniewa Korzenia (17 kwietnia 2002 r.) i Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konferencji Prof. Jacka Grajnera (14 sierpnia 2002 r.).

Na zakończenie obrad Komitet Naukowy Konferencji ogłosił, że kolejną, XVI Konferencję „**Pojazdy Szynowe 2004**” zorganizuje Politechnika Poznańska.

dr inż. Stanisław Kwaśniewski

Współpraca Politechniki Wrocławskiej z Centrum Logistycznym w Dreźnie

Na zaproszenie dr Karla Heinza Hinza, szefa drezdeńskiego Centrum Logistycznego, 15 listopada przebywali w Dreźnie pracownicy Zakładu Logistyki i Systemów Transportowych. Nasza uczelnia wspólnie z Centrum Logistycznym w Dreźnie i Międzynarodową Wyższą Szkołą Logistyki i Transportu złożyła projekt badawczy pt. „Rozwój współpracy transgranicznej pomiędzy centrami logistycznymi w Saksonii i na Dolnym Śląsku” w ramach programu EUREKA.

Gospodarz przyjął ich bardzo serdecznie. Wygłosił wykład na temat historii Centrum Logistycznego w Dreźnie, przedstawił zakres

przeprowadzonych prac budowlanych i remontowych (bowiem Drezno bardzo ucierpiało na skutek sierpniowej powodzi), ponadto ujawnił plany na przyszłość.

Wrocław i Drezno są zainteresowane dalszą współpracą nad aktywacją transportu intermodalnego w trzecim kanale paneuropejskim.

Wizytę zamknęła dyskusja na temat funkcjonowania centrów logistycznych we współczesnych łańcuchach dostaw, a zwłaszcza obsłudze strumieni ładunków przepływających w kierunkach wschód-zachód w sytuacji wejścia Polski do UE. ✪

Stowarzyszenie Absolwentów PWr działa!

Być może nie wszyscy członkowie Stowarzyszenia Absolwentów Politechniki Wrocławskiej zdają sobie sprawę z tego, że wchodzi w jego skład. Skupia ono bowiem wszystkie osoby kończące studia na naszej uczelni (niezależnie od złożenia deklaracji) oraz jej pracowników. Organizacja ta istnieje przy PWr od połowy lat siedemdziesiątych. Jej celem jest utrzymywanie kontaktów z absolwentami naszej uczelni znajdującymi się zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, organizowanie zjazdów koleżeńskich, wydawanie książek wspomnieniowych, zwłaszcza o ematycie związanej z tworzeniem się struktur organizacyjnych Politechniki i w pierwszych latach jej działalności, a także publikacji o wydarzeniach, które uległy likwidacji. Ukazała się już książka autorstwa prof. Zdzisława Samsonowicza o Straży Akademickiej, bogato ilustrowana zdjęciami z tego okresu.

Mimo tak dużej ilości członków Stowarzyszenia, aktywnie działających jest kilkudziesięciu. Jednak 25 listopada br. odbyło się walne zebranie, podczas którego zostały wybrane władze na następną kadencję. Poniżej podajemy wyniki wyborów:

Zarząd

prof. Jan Kmita – przewodniczący
prof. Jan Hawrylak
prof. Joachim Potrykus – skarbnik
prof. Jerzy Stańda – sekretarz
prof. Otton Dąbrowski
prof. Włodzimierz Kordylewski
prof. Zbigniew Gnutek
prof. Jan Pytel
doc. Felicjan Szymankiewicz
dr Aleksandra Lewanowicz
mgr Andrzej Kaczkowski

Komisja Rewizyjna

doc. Jerzy Wilimowski
prof. Tadeusz Biesiekierski
prof. Tadeusz Sulima

Sąd Koleżeński

prof. Marian Cegielski
doc. Paweł Zworski
prof. Kazimierz Baniś
dr Józef Rabięga

Osoby zainteresowane działalnością Stowarzyszenia mogą znaleźć szersze informacje na stronie internetowej:

<http://absolwent.pwr.wroc.pl>

VIII konferencja naukowo-techniczna

Infrastruktura podziemna miast

Otwarcie konferencji. Od lewej: prof. Cezary Madrygas – przewodniczący komitetu organizacyjnego, mgr inż. Witold Sumiślawski, mgr inż. Jerzy Adamski, prof. Ernest Kubica, mgr Piotr Gładki, mgr inż. Tadeusz Nawracaj.

VIII konferencja naukowo-techniczna „Infrastruktura podziemna miast” odbyła się w Gmachu Głównym Politechniki Wrocławskiej w dniach 28 i 29 listopada. Tegoroczna jej edycja została zorganizowana przez Instytut Inżynierii Lądowej PWr przy współudziale Urzędu Miejskiego Wrocławia i Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu. Komitet Naukowy konferencji stanowili profesorowie: Otton Dąbrowski (przewodniczący), Józef Dziopak, Kazimierz Flaga, Stefan Gałczyński, Jan Kmita, Andrzej Kotowski, Andrzej Kuliczkowski, Cezary Madrygas (sekretarz naukowy), Edward Mielcarzewicz, Marek Roman, Zbigniew Siwoń, Paweł Śniady, Kazimierz Thiel i Andrzej Wichur. Komitet Organizacyjny pracował w składzie: prof. Cezary Madrygas (przewodniczący), doktorzy: Andrzej Kolonko (sekretarz), Bogdan Przybyła, Arkadiusz Szot, Henryk Taszycki, Leszek Wysocki i mgr inż. Grzegorz Śmiertka oraz pracownicy administracyjni instytutu: mgr Jadwiga Twardoń, Krystyna Walkosz i Waldemar Chodorowski.

Tegoroczna edycja konferencji po raz pierwszy została zorganizowana jako konferencja programowa Polskiej Fundacji Technologii Bezwykopowych i Polskiego Stowarzyszenia Technologii Bezwykopowych. Celem działania tych organizacji jest promowanie i rozwijanie technologii bezwykopowego układania i renowacji budowli infrastruktury podziemnej miast. Problem

jest wyjątkowo aktualny ze względu na dynamiczny rozwój od początku lat dziewięćdziesiątych tego rodzaju budownictwa. Ulokowanie konferencji w nowej strukturze, wobec faktu wstąpienia w 1999 roku Polskiej Fundacji Technologii Bezwykopowych do Międzynarodowego Stowarzyszenia Technologii Bezwykopowych – ISTT (International Society for Trenchless Technology), będzie związane ze zmianą charakteru następnych konferencji. Będą one miały zdecydowanie szerszy zasięg obejmujący także członków stowarzyszeń zagranicznych.

Podstawowym celem tegorocznego spotkania inwestorów, projektantów, wykonawców oraz środowisk naukowych było stworzenie forum dla bezpośredniej wymiany poglądów dotyczących różnorodnych problemów związanych z dotychczasowymi doświadczeniami oraz perspektywami rozwoju bezwykopowych technik i technologii wykonawstwa nowych obiektów i odnawiania oraz modernizacji budowli

już użytkowanych. Spotkanie zwolenników i przeciwników różnych rozwiązań materiałowych i technologicznych spowodowało, że obrady były owocne, a dyskusje ciekawe dla wszystkich uczestników.

Konferencję otworzył prof. Cezary Madrygas – przewodniczący komitetu organizacyjnego, który przywitał zaproszonych gości i uczestników obrad. W imieniu JM Rektora PWr prof. Tadeusza Lutego głos zabrał prorektor prof. Ernest Kubica przypominając krótko historię rozwoju konferencji. Następnie głos zabrał mgr inż. Tadeusz Nawracaj, przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, który zadeklarował gotowość współpracy Związku przy organizacji następnych konferencji. Mgr inż. Jerzy Adamski, przewodniczący Polskiej Fundacji Technologii Bezwykopowych oraz mgr Piotr Gładki, przewodniczący Polskiego Stowarzyszenia Technologii Bezwykopowych przedstawili struktury i cele działań tych nowych na polskim rynku stowarzyszeniowych organizacji. Ukazali też rolę, jaką pełnią podobne organizacje w krajach, w których rozwój technologii bezwykopowych nastąpił wcześniej. Podkreślano znaczenie konferencji jako forum dla wymiany wiedzy i doświadczeń krajowych, a nawet szerszych – w związku z udziałem w niej gości spoza kraju. Sesję zakończył inauguracyjny wykład mgra inż. Witolda Sumiślawskiego, prezesa Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu. Wystąpienie dotyczyło nowoczesnych systemów zarządzania przedsiębiorstwem komunalnym działającym w skali miasta wobec coraz bliższej perspektywy integracji z Unią Europejską. Prelegent zwrócił uwagę na konieczność podnoszenia efektywności działania jednostek komunalnych w świetle specyfiki świadczonych przez nie usług. Mówił także o możliwościach pozyskiwania środków unijnych na rozwój i moder-

Wystawa techniczna.

Od lewej: prof. Kazimierz Flaga, prof. Jan Kmita, prof. Cezary Madrygas.

nizację zarządzanych struktur technicznych.

W sześciu sesjach roboczych przedstawiono 27 referatów, w tym cztery autorstwa gości zagranicznych. Wystąpieniem naukowym towarzyszyło 8 prezentacji promocyjnych oraz wystawa techniczna firm związanych z produkcją wyrobów budowlanych, które mają zastosowanie w infrastrukturze podziemnej miast. Konferencję zakończyło otwarte posiedzenie Polskiej Fundacji Technologii Bezwykopowych i Polskiego Stowarzyszenia Technologii Bezwykopowych.

W obradach wzięło udział około 180 osób oraz, na zaproszenie przewodniczącego komitetu organizacyjnego i za zgodą dziekana Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego – około 70 studentów IV i V roku specjalności Budownictwo Podziemne i Inżynieria Miejska

Materiały konferencyjne zawierające 38 recenzowanych referatów (w tym trzy z Niemiec i jeden z Francji), zostały wydane jako Prace Naukowe Instytutu Inżynierii Lądowej w Oficynie Wydawniczej PW. Zarówno referaty naukowe jak i techniczne można uznać za interesujące, gdyż przedstawiały nowe rozwiązania techniczne i wyniki analiz kilkunastoletnich doświadczeń w zakresie stosowania technologii bezwykopowych na terenie kraju. Niektóre z prac naukowych omawiały wyniki głębszych analiz teoretycznych i badań laboratoryjnych najaktualniejszych problemów statyczno-wytrzymałościowych i materiałowych.

W dyskusjach zwracano uwagę na potrzebę organizowania tego typu spotkań, postulowano nawet skrócenie okresu pomiędzy kolejnymi konferencjami do dwóch lat. Uczestnicy podkreślali, że obrady dostarczyły aktualnej wiedzy, co jest szczególnie ważne wobec braku krajowych normatywów i innych uregulowań prawnych dotyczących nowoczesnego budownictwa podziemnego w miastach. Wymiana doświadczeń i prezentacja szerokiemu gremium słuchaczy zajmujących się naukowo i technicznie tą problematyką istotnych zasad postępowania ułatwia, zdaniem uczestników, praktyczne działanie i podejmowanie decyzji. Szczególnie mocno akcentowano brak norm dla prowadzenia obliczeń statyczno-wytrzymałościowych wielu konstrukcji podziemnych oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy na budowach obiektów realizowanych technikami bezwykopowymi. Podkreślano także ułomność krajowych procedur przetargowych, w których dominującym kryterium przy wyborze oferty jest kryterium kosztów. Uznano to za szczególnie szkodliwe w przypadku budownictwa podziemnego, którego czas eksploatacji jest bardzo długi (często dłuższy niż 100 lat), w związku z czym podstawową rolę w efektywności eksploatacyjnej tych obiektów odgrywa trwałość zastosowanych materiałów. A te, jeżeli są trwałe, są z reguły droższe. W efekcie w budowie się często materiały nietrwałe, czego negatywne skutki będą odczuwalne w niedalekiej przyszłości.

Podsumowując wyniki obrad można stwierdzić, że pomimo trudnej sytuacji w budownictwie wzięła w nich udział relatywnie duża liczba uczestników. Należy także podkreślić, że wielu spośród nich już kolejny raz brało udział w imprezie zorganizowanej przez nasz ośrodek. Świadczy to o istnieniu polskiego środowiska naukowo-technicznego zajmującego się tą ciągle nową problematyką. Uznanie konferencji za programową dla Polskiej Fundacji Technologii Bezwykopowych i Polskiego Stowarzyszenia Technologii Bezwykopowych pokazuje, że nasze środowisko odgrywa czołową rolę w tej dziedzinie.

Konferencja była częściowo sponsorowana, co niewątpliwie wpłynęło na polepszenie jej oprawy. Sponsorami byli P.V. Prefabet Kluczbork, Hobas Polska Sp. z o.o., Górażdże Cement S.A., MPWiK Sp z o.o. we Wrocławiu oraz Urząd Miejski Wrocławia.

Jako przewodniczący komitetu organizacyjnego chciałbym serdecznie podziękować Władzom Politechniki Wrocławskiej za umożliwienie zorganizowania jej po raz kolejny na naszym terenie, uczestnikom – za liczny i aktywny udział w obradach, autorom referatów – za podjęcie trudu ich przygotowania, sponsorom – za wsparcie naszych działań, a członkom Komitetu Naukowego i Organizacyjnego – za pomoc i sprawne działanie. Wyrażam także nadzieję, że następną konferencja „Infrastruktura podziemna miast 2005”, odbędzie się również na naszej uczelni i że będzie miała jeszcze szerszy wymiar.

Cezary Madryas

Energetyka 2002

Dokończenie ze strony 3

(wodnej, wiatrowej, spalania biomasy i odpadów).

Z wystąpienia Jerzego Wilusza można się było dowiedzieć, jak Zakład Energetyczny Wrocław S.A. realizuje rozporządzenie Ministra Gospodarki o obowiązku kupowania energii ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych (tzw. „zielona energia”). Przepisy formułują obowiązek zwiększania udziału energii w całkowitej sprzedaży rocznej poczynając od 2,4% w 2001 r. do 7,5% w 2010 r. Zakład kupuje energię wodną, a nawet zarządza elektrowniami wodnymi.

Prof. K. Wójs omawiając kierunki rozwoju w pompach ciepłowniczych zaskoczył słuchaczy tezą, że i w tej dziedzinie obserwuje się błyskawiczny rozwój technologiczny, tak widoczny w dziedzinie komputerów czy telefonii komórkowej. Dzieje się tak dzięki rozwiniętym systemom sterowania pompami ciepłowniczymi. Dziś można

już sterować procesem przy pomocy telefonu komórkowego.

Innym przykładem nowatorskich prac była zaprezentowana przez Zbigniewa Bisę i współpracowników modyfikacja cyklonów w Elektrowni Turów.

Kilka interesujących referatów dotyczyło możliwości poprawy sprawności bloków energetycznych.

Tematyka ekologiczna była przedstawiona w szeregu referatów sesji „Energetyka a ekologia”.

Ryszard Michałowski omówił perspektywy stosowania gazu ziemnego do silników spalinowych, a Mariusz Owczarzak – możliwości zagospodarowania ubocznych produktów spalania w elektrociepłowni.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji prof. Kazimierz Wójs zaapytany o wnioski, jakie płyną dla polskiej energetyki z przeglądu referatów, stwierdza, że symptomatyczny jest brak dyskusji na temat energetyki jądrowej. Tylko nieliczne grupy specjalistów wskazują, że jest to nieunikniony kierunek rozwoju. Ale producenci

energetyki konwencjonalnej nie są zainteresowani kreowaniem konkurencji, a społeczeństwo boi się. Tymczasem w wielu krajach (np. we Francji) udział energetyki jądrowej w całości produkcji jest znaczący.

Poza tym różne kraje stawiają na odmienne formy pozyskiwania energii. Polska energetyka bazuje na węglu, szwedzka – na elektrowniach wodnych, duńska na wiatrowych, a kraje południowe wykorzystują energię słoneczną.

Oprócz wykładów plenarnych, sesji plakatowych i wystaw organizatorzy konferencji przygotowali szereg atrakcji i imprez towarzyszących. Odbyło się udane spotkanie towarzyskie w hotelu Wrocław, które dało okazję zaprezentowania się osobom znaczącym dla polskiej energetyki. Odbyło się także spotkanie uczestniczących w konferencji absolwentów Wydziału Mechaniczno-Energetycznego.

Wszyscy uczestnicy wyrażali uznanie dla organizacyjnych i merytorycznych walorów konferencji. Z pewnością będą zainteresowani następną jej edycją.

Prorektor ds. Badań i Współpracy z Gospodarką zaprasza do zapoznania się z możliwościami włączenia się w 6 PR

Nowe instrumenty, nowe drogi

Szanowni Państwo,

W dniach 25-26 listopada 2002 odbyła się w Warszawie konferencja inauguracyjna 6. Program Ramowy Badań i Rozwoju Technicznego Unii Europejskiej w Polsce. Na jego budżet Unia Europejska przeznaczyła 17,5 miliarda euro. Jest to trzeci co do wielkości budżet unijny po budżecie Wspólnej Polityki Rolnej i Funduszy Strukturalnych.

Pierwsze konkursy w Szóstym Programie Ramowym (6 PR) ogłoszone będą 17 grudnia 2002, a pierwsze terminy składania wniosków przewidziane są na marzec, kwiecień 2003.

Szósty Program Ramowy nie jest programem łatwym, będzie wymagał od naukowców zwiększonego wysiłku i aktywności. W porównaniu z 5 PR struktura i filozofia 6 PR została zmieniona. Średnio w poszczególnych priorytetach tematycznych 70-80% środków przeznaczono na dwa nowe instrumenty (typy projektów): sieci doskonałości i zintegrowane projekty. Poniżej przedstawione są ich krótkie opisy.

NOWE INSTRUMENTY 6 PR

„Sieci doskonałości (*Networks of Excellence – NoE*) – to projekty wielopartnerskie, których celem jest wzmocnienie doskonałości w zakresie danego tematu badawczego poprzez tworzenie sieci skupiających masę krytyczną zasobów i doświadczeń niezbędnych by stać się światowym liderem w tej tematyce. Sieci doskonałości to coś więcej niż system koordynowania badań i wymiany informacji; **same badania nie są ich głównym celem.** Uczestniczące w programie instytucje muszą dużo zainwestować w **zmiany organizacyjne.** Wymaga to zaangażowania ze strony wszystkich osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji w danej instytucji, łącznie z zarządem i osobami odpowiedzialnymi za nadzór i finanse. Podstawowym wynikiem działalności Sieci Doskonałości powinny być trwałe **przekształcenia strukturalne** oraz **zmiany w sposobie prowadzenia badań** w danej dziedzinie w Europie. Oczywiście inwestując we współpracę i dążąc do doskonałości można spodziewać się osiągnięć naukowych lecz nie są one głównym celem programu.

Projekty zintegrowane (*Integrated Projects – IP*) – to projekty wielopartnerskie wspierające badania, których podstawowym

celem jest wytwarzanie **wiedzy potrzebnej do opracowywania nowych produktów, procesów, usług, itp.** Aby móc osiągnąć ambitne cele, takie jak podnoszenie konkurencyjności Europy czy odpowiadanie na najważniejsze potrzeby społeczne, IP powinny skupiać krytyczną masę zasobów. Powinny zawierać element badawczy; mogą też zawierać element rozwoju technicznego, element demonstracji, a w niektórych przypadkach również element szkoleniowy. Projekt zintegrowany może uwzględniać wiele rodzajów badań, od nauk podstawowych do stosowanych.”

(na podstawie wydawnictwa „6 Program Ramowy w skrócie”, przygotowane w ramach projektu „POLTOUR – promocja 6 Programu Ramowego UE w Polsce południowej i zachodniej poprzez objazdowe konferencje”).

Konsorcja Sieci Doskonałości i Projektów Zintegrowanych są tworzone już teraz; kilkudziesięciu pracowników Politechniki w takich konsorcjach już występuje, jest jednak duża grupa osób, które nie wiedzą, jak stworzyć lub dołączyć się do konsorcjum, a zainteresowane są uczestnictwem w 6 PR.

JAK PRYZYSTĄPIĆ DO 6 PR?

I. Jednym ze sposobów dołączenia się do już utworzonych konsorcjów jest **analiza tzw. Expressions of Interest (EoI)** złożonych przez instytucje/osoby/konsorcja w odpowiedzi na zaproszenie Komisji Europejskiej ogłoszone w marcu 2002. Przed formalnym zatwierdzeniem priorytetów 6 PR Komisja Europejska chciała bowiem zbadać gotowość społeczności naukowej do wykorzystania nowych instrumentów finansowania badań (IP, NoE). Z ponad 11.000 otrzymanych *Expressions of Interest* około 20% było w pełni zgodnych z założeniami konkursu. Komisja podkreśla, że publikacja *EoI* nie oznacza, że są one w jakiś sposób preferowane lub popierane.

Po odrzuceniu niepełnych lub zastrzeżonych *EoI* (nie wszystkie aplikujące konsorcja wyraziły zgodę na umieszczenie swoich propozycji w Internecie) pozostałe zostały umieszczone pod adresem [www: http://eoi.cordis.lu/search_form.cfm](http://eoi.cordis.lu/search_form.cfm). Po otwarciu strony:

1. Możesz znaleźć *Expression of Interest (EoI)* w interesującej Cię dziedzinie wstawiając np. w okno „enter search terms” słowa kluczowe naj-

piej ją opisujące. Np. wpisując słowo „biofuels” i klikając na *submit* otrzymujemy 34 *EoI*. Klikając w tytuł danego *EoI* otrzymujemy bliższą informację o aplikującej osobie, organizacji i typie zgłoszonego projektu oraz jego opis w postaci abstraktu lub szerszego opisu dołączonego do pola „additional document” (o ile to ma miejsce).

- Jeśli „Additional document” jest dołączony, można z niego często dowiedzieć się, jakie instytucje weszły już do projektu na etapie pisania *EoI*.
- Można również przeglądać *Expressions of Interest* zgłoszone w danym „thematic priority”. Ich liczba może być jednak zbyt duża, by je wszystkie zanalizować. Wtedy należy zawęzić obszar poszukiwań wstawiając równocześnie odpowiednie słowo kluczowe w okno „enter search term” lub wybierając do przeszukiwań IP lub NoE w polu „applicable instruments”.
- Jeśli po analizie interesujących Cię „*Expressions of Interest*” dojdiesz do wniosku, że dane konsorcjum jest silne w Twoim temacie badawczym, pilnie skontaktuj się z potencjalnym koordynatorem (telefon, e-mail, osobista wizyta).

II. Innym sposobem szukania partnerów do projektów 6 PR jest umieszczenie swojego profilu w bazie danych CORDIS (CORDIS Partner Service). Pod adresem <http://partners-service.cordis.lu> znajdziesz pytanie: *Are you looking for partners?* I poniżej: *Publish your partners profile*. Po kliknięciu i zalogowaniu się możesz utworzyć własny profil umożliwiający potencjalnym partnerom znalezienie Ciebie. Kliknij teraz na pytanie: *Want to participate in EU funded research like the Sixth Framework Programme? (Type A)*. Musisz teraz odpowiedzieć na pytania z sekcji 1, 2 i 3 (lewy górny róg).

W sekcji 3 odpowiedzi na pytania podane poniżej powinny brzmieć:

- pytanie 3.2 – Politechnika Wroclawska [Wroclaw University of Technology]
- pytanie 3.10 – Research, Education, Technology Transfer
- pytanie 3.11 – powyżej 500
- pytanie 3.12 – tekst o uczelni dostępny u E.Mazurek (kontakt poniżej)
- pytanie 3.13 – 65 mln EUR

Przed wypełnieniem własnego profilu dobrze jest zapoznać się z innymi profilami już umieszczonymi w bazie.

Umieszczenie profilu w bazie danych CORDIS zwiększa Twoje szanse na

udział w 6 PR. Zachodni partnerzy poszukują czasami partnerów do projektów z państw kandydujących do Unii Europejskiej. Aktualnie w Biurze Grantów i Współpracy z Regionem (kontakt poniżej) znajduje się wykaz kilkudziesięciu tematów badawczych zgłoszonych przez grupę Heimholtz-Centres (Niemcy) po-

szukujące partnerów do tworzenia projektów do 6 PR. Zainteresowane osoby proszę o pilny kontakt.

mgr inż. Elżbieta Mazurek

Biuro Grantów i Współpracy z Regionem
bud. A-1, pok. 146

tel.: 320-28-46

e-mail: granty@pwr.wroc.pl

Opóźnienia w przekazywaniu składek do OFE

Politechnika zabiega o wyjaśnienia w ZUS

W ostatnich tygodniach zgłaszają się do redakcji „Pryzmatu” osoby pragnące wyjaśnić powody opóźnienia przekazywania ich składek do Otwartych Funduszy Emerytalnych. Pieniądze te powinny docierać do odpowiednich funduszy za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który z kolei uzyskuje je z Politechniki (rzecz prosta poprzez obsługujące obie instytucje banki).

Osoby zawiadomione przez swój OFE o zaległościach kierują pytania do ZUS. Niezależnie od szczegółowego charakteru tego problemu dostają wtedy w odpowiedzi standardowy (jak się przekonałszy), niezbyt jasny list, z którego trudno wywnioskować coś bliższego o przyczynach i okolicznościach zaistniałych problemów.

Pełno w nim natomiast sformułowań typu:

„Zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości uniemożliwiających dokonanie prawidłowego zaewidencjonowania (...)”,

lub „W celu wyjaśnienia przyczyny nieprzekazywania od miesiąca maja 2002 r. składek na Pani rachunek sprawa została

skierowana do Departamentu Obsługi Klientów w Warszawie (...)”.

I oczywiście „po uzyskaniu stosownych wyjaśnień zostaną Państwo poinformowani...”.

Niektórzy adresaci wyciągają stąd wniosek, że w jakiś sposób odpowiedzialna za całą sytuację jest również Politechnika Wroclawska, inni – że pośredniczący bank. Próbowałam zrozumieć, w czym problem, ale sukces jest połowiczny. Nie na darmo wszyscy, którzy próbowali podjąć się uporządkowania systemu ubezpieczeń, wracali na tarczy. Wiemy jednak z całą pewnością, że **ze strony Politechniki nie nastąpiły żadne zaniedbania ani błędy**. „Uczelnia dysponuje pełną dokumentacją wpłat, oferowała nawet wroclawskiemu oddziałowi ZUS pomoc w ustaleniu stanu faktycznego.” – mówi pani mgr Danuta Domagała-Wiatrzyk, główny specjalista ds. pracowniczych.

Wydaje się, że zaistniałe problemy można zakwalifikować do dwóch kategorii:

1. Nie przekazano środków na OFE ze względu na zaksięgowanie w ZUS wpływających pieniędzy pod niewłaściwymi datami. Dotyczy to składek za kwiecień i gru-

dzień 2001 roku. Choć ZUS nie wyjaśnia definitywnie, po czyjej stronie leży wina, zgadza się co do faktu, że składki zostały zaksięgowane niewłaściwie. Jednakże nie podejmuje żadnych działań dla zmiany tego stanu, ponieważ oprogramowanie sławnej firmy PROKOM... nie umożliwia „ręcznych” korekt! Czy nastąpiło to z braku wyobraźni autorów oprogramowania, czy z potrzeby dotrzymania dyscypliny procedur – można się tylko domyślać. Sprawa zapewne zostanie rozwiązana z czasem na szczeblu centralnym i odpowiednie pieniądze wraz z odsetkami przepłyną na konta w OFE. Ale być może nie obejdzie się bez akcji protestacyjnej klientów ZUS.

2. Inny problem pojawił się, gdy ZUS wstrzymał od maja br. księgowanie wpływających z Politechniki Wroclawskiej składek. Tłumaczono, że pojawiły się w Polsce inne firmy mające ten sam numer REGON co nasza uczelnia. Dlaczego używająca od lat tego samego numeru poważna uczelnia miałaby paść ofiarą błędu popełnionego przez jakiegoś organa administracyjne, kto temu zawinił i czy tu również „obiektywne trudności” nie pozwalają na skorygowanie błędu – nie wiadomo.

Rektor PWr prof. Tadeusz Luty podjął dostępne mu działania dla wyjaśnienia sprawy. W dniu 5 grudnia br. wystosował do dyrektora ZUS we Wrocławiu Antoniego Malaki pismo interwencyjne, w którym wyraża nadzieję, że z jego poparciem problem zostanie ostatecznie wyjaśniony. Podkreślił jednocześnie, że „Politechnika Wroclawska odprowadza systematycznie i terminowo wszystkie należne składki”, dlatego istniejąca sytuacja budzi zdziwienie. Kopia tego pisma została skierowana do Centrali ZUS w Warszawie.

W razie pojawienia się nowych informacji w tej sprawie poinformujemy o nich naszych Czytelników. (mk)

Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia

W ostatnim czasie ukazały się następujące zarządzenia wewnętrzne i pisma okólne:

- **Zarządzenie wewnętrzne 29/2002** z dnia 31.10.2002 r. w sprawie przekształcenia na Wydziale Architektury Katedry Rysunku, Malarstwa i Rzeźby w Wydziałowy Zakład Rysunku, Malarstwa i Rzeźby;
- **Zarządzenie wewnętrzne 30/2002** z dnia 20.11.2002 r. dotyczące zmiany ZW 26/99 w sprawie udzielania pełnomocnictw i upoważnień na Politechnice Wroclawskiej;
- **Zarządzenie wewnętrzne 31/2002** z dnia 2.12.2002 r. w sprawie zasad udzielania zamówień publicznych realizowanych na Politechnice Wroclawskiej;

- **Pismo okólne 24/2002** z dnia 28.10.2002 r. w sprawie powołania Studenckiej Odwoławczej Komisji Stypendialnej;
- **Pismo okólne 25/2002** z dnia 31.10.2002 r. w sprawie uroczystości Święta Politechniki Wroclawskiej;
- **Pismo okólne 26/2002** z dnia 18.11.2002 r. dotyczące zmiany PO 24/2002 w sprawie powołania Studenckiej Odwoławczej Komisji Stypendialnej;
- **Pismo okólne 27/2002** z dnia 20.11.2002 r. w sprawie terminów i trybu składania wniosków o nagrodę Prezesa Rady Ministrów;
- **Pismo okólne 28/2002** z dnia 21.11.2002 r. w sprawie powołania komisji senackich

- i Uczelnianej Komisji Wyborczej;
- **Pismo okólne 29/2002** z dnia 29.11.2002 r. w sprawie godzin rektorskich w dniu 3 grudnia 2002 r.;
- **Pismo okólne 30/2002** z dnia 11.12.2002 r. w sprawie organizacji pracy w grudniu 2002 r.;
- **Komunikat kwestora nr 3/2002** z dnia 25.11.2002 r. w sprawie przyjmowania opłat przy użyciu kart elektronicznych;
- **Komunikat kwestora nr 4/2002** z dnia 27.11.2002 r. dotyczący terminów rozliczeń oraz dostarczania dokumentacji finansowo-księgowej.

Konferencja i warsztaty studenckie

W Parku Krajobrazowym Chełmy

Panorama Parku – widok wsi Pomocne

W wyniku współpracy Wydziału Architektury z Dyrekcją Parku Krajobrazowego Chełmy od dwóch lat realizowane są kolejne wspólne przedsięwzięcia.

Pierwszym z nich była **IV Regionalna Konferencja pt.: Aktywizacja przestrzenno-gospodarcza a ochrona środowiska przyrodniczo-kulturowego na przykładzie Parku Krajobrazowego Chełmy**, która dotyczyła problemów architektoniczno-urbanistycznych i konserwatorskich Parku Krajobrazowego Chełmy. Otrzymała się ona 26 kwietnia br. w Myśliborzu na Pogórzu Kaczawskim w Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra”. Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej współorganizował ją wraz z Legnickim Oddziałem Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych.

W programie konferencji znalazły się referaty: **„Zmiany krajobrazu antropogenicznego Pogórza Złotoryjskiego na tle podziałów administracyjnych ostatniego stulecia”** prezentowane przez Edwarda Wiśniewskiego z Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w Myśliborzu, **„Strefa ochrony konserwatorskiej w Parku Krajobrazowym Chełmy”** przedstawiona przez Grzegorza Grajewskiego z Regionalnego Ośrodka Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego we Wrocławiu i Zdzisława Kurzeję z Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Legnicy. Kolejno omawiano **„Kierunki przekształceń istniejącej zabudowy obszaru Parku Krajobrazowego Chełmy pod ką-**

tem aktywizacji gospodarczej gmin” przedstawione przez prof. Elżbietę Trocka-Leszczyńską z Wydziału Architektury PWR, jak też szersze problemy zaprezentowane przez dra Romualda Pustelnika w referacie **„Aktywizacja gospodarcza a zagospodarowanie przestrzenne obszaru Pogórza Złotoryjskiego”**. Na zakończenie sesji przedstawiciele Wojewódzkiego Biura Urbanistycznego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu omówili system obszarów chronionych na Dolnym Śląsku.

Przewiduje się, że następne konferencje zaplanowane na kolejne lata będą służyć rozwiązywaniu najsilniejszych problemów tego obszaru.

Kolejnym udanym efektem współpracy z Parkiem Krajobrazowym Chełmy były zorganizowane tam warsztaty studenckie. Uczeswniczyła w nich grupa 10 studentów IV i V roku Wydziału Architektury, która skorzystała z gościnności Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu. Tematem praktyki było

stworzenie koncepcji aktywizacji turystycznej i gospodarczej tej wsi w oparciu o jej walory krajobrazowe, przyrodnicze, a przede wszystkim architektoniczne. Obszar parku krajobrazowego jest bowiem wspaniałym zespołem przyrodniczo-kulturowym. Okolice malowniczo położonej wsi ze słynnym Wąwozem Myśliborskim były często odwiedzane przez turystów już od XIX wieku. W latach 20 ubiegłego stulecia istniał tu nawet rezerwat botaniczny. Wytyczono wtedy szlaki pieszych wędrówek, a na okolicznych wzgórzach zbudowano kamienne wieże widokowe (przerobione już dzisiaj przez otaczające je lasy).

Efekty praktyki zaprezentowano podczas wystawy projektów rewitalizacji Myśliborza, na którą zaproszono wszystkich jego mieszkańców. Studenci Wydziału Architektury zaproponowali stworzenie w Myśliborzu warunków atrakcyjnego wypoczynku weekendowego dla mieszkańców regionu: ogólne uporządkowanie wsi, odtworzenie lub odsłonięcie zachowanego charakterystycznego detalu architektonicznego, „wprowadzenie” usług obsługujących ruch turystyczny itp. Wystawa cieszyła się zainteresowaniem mieszkańców, szkice ilustrujące koncepcje projektowe można oglądać na wystawie w budynku CEEiK „Salamandra”.

Magda Figas, Elżbieta Trocka-Leszczyńska
Wydział Architektury PWR

Wieża widokowa z początku XX wieku na szczycie Bazaltowej Góry w okolicach Myśliborza

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową w roku akademickim 2001/2002 w zakresie mechaniki i budowy maszyn im. Prof. Romana Sobolskiego

Konkurs ten organizowany jest przez Koło Zakładowe SIMP przy PWr oraz Wydziały Mechaniczny i Mechaniczno-Energetyczny PWr.

Komisji Konkursowej powołanej na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym przewodniczył dr hab. inż. Zbigniew Gnutek, prof. nadzw. PWr. W jej skład wchodzili: prodziekan Wydziału Mechanicznego dr inż. Jan Stasienko, przewodniczący Koła SIMP przy PWr inż. Andrzej Bielański, prof. zw. dr hab. inż. Jerzy Stańda, dr inż. Halina Kruczek, a sekretarzem był dr inż. Waław Pszczołowski. Przy ocenie prac, oprócz takich wymagań formalnych, jak średnia ocen ze studiów, ocena pracy dyplomowej, ocena z egzaminu dyplomowego i terminowe ukończenie studiów, komisja brała pod uwagę nowatorstwo podjętego tematu, oryginalność i nowoczesność wykonanej pracy oraz stopień jej użyteczności.

29 listopada odbyła się finałowa prezentacja biorących udział w konkursie prac dyplomowych wykonanych na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym. Komisja Konkursowa przyznała:

- **Nagrodę I stopnia za pracę dyplomową magisterską Mariusza Lipińskiego** „Regulacja temperatury pary świeżej na czwartym stopniu przegrzewu w kotle BP 1150 (El. Opole)” wykonaną pod kierunkiem **dr inż. Kazimierza Grzywy**,
- **Nagrodę II stopnia za pracę dyplomową magisterską Krzysztofa Zająca** „Opracowanie generatora pary z układem sterowania parametrów i wydatku” wykonaną pod kierunkiem **dr inż. Haliny Kruczek**,
- **Nagrodę III stopnia za pracę dyplomową magisterską Małgorzaty Chwał** „Bilanse maszyn i urządzeń energetycznych oraz ich wykorzystanie w ekonomizacji gospodarki cieplnej” wykonaną pod kierunkiem **prof. zw. dr hab. Jerzego Stańdy**,
- **Nagrodę IV stopnia za pracę dyplomową magisterską Marcina Sobolewskiego** „Sterowanie robotem o trzech przegubach liniowych” wykonaną pod kierunkiem **dr inż. Wiktora Bolka**.

Wyróżnienia za prace dyplomowe magisterskie:

1. **Karoliny Madery** – „Wytwarzanie paliw z odpadów i ich spalanie” wykonaną

pod kierunkiem **dra hab. inż. Ryszarda Millera, prof. nadzw. PWr**,

2. **Michała Pomorskiego** – „Projekt instalacji do otrzymywania par z ciekłego gazu ziemnego (LNG) i ciekłych mieszanin propanu i butanu (LPG) o wydajności 10 m³ cieczy/h” wykonaną pod kierunkiem **dr hab. inż. Zbigniewa Gnutka, prof. nadzw. PWr**,
3. **Radosława Polińskiego** – „Optymalizacja wielowarstwowej izolacji próżniowej” wykonaną pod kierunkiem **dra hab. inż. Macieja Chorowskiego, prof. nadzw. PWr**.

12 grudnia laureaci konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody podczas uroczystego wręczenia dyplomów ukończenia studiów na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym. Ponadto absolwenci wszystkich prac zakwalifikowanych do finału konkursu otrzymują dyplomy. Promotorzy wszystkich nagrodzonych prac otrzymują pamiątkowe dyplomy.

5 grudnia odbyła się natomiast finałowa prezentacja prac dyplomowych wykonanych na Wydziale Mechanicznym. Komisji przewodniczył dziekan Wydziału Mechanicznego prof. dr hab. inż. Waław Kollek, a członkami byli: dziekan Wydziału Mechaniczno-Energetycznego dr hab. inż. Zbigniew Gnutek, prof. nadzw. PWr, przewodniczący Koła SIMP przy PWr inż. Andrzej Bielański, dyrektor I-16 prof. dr hab. inż. Eugeniusz Rusiński, dyrektor I-24 dr inż. Zbigniew Smalec, przedstawiciel I-19 dr hab. inż. Marek Rybaczuk, prof. nadzw. PWr oraz dr inż. Waław Pszczołowski – sekretarz jury konkursu.

Komisja konkursowa po zapoznaniu się z 14 pracami magisterskimi postanowiła w głosowaniu tajnym przydzielić następujące nagrody i wyróżnienia:

- **Nagrodę I stopnia za pracę dyplomową magisterską Damiana Derlukiewicza** „Nowoczesne materiały ceramiczne na warstwy stanowiące bariery termiczne w silniku spalinowym” wykonaną pod kierunkiem **dra inż. Wojciecha Walkowiaka**,
- **Nagrodę II stopnia za pracę dyplomową magisterską Norberta Rojka** „Innowacyjne sposoby poprawy sprzężenia ciernego w układzie napędowym podwozia na gąsienicach elastomerycznych” wykonaną pod kierunkiem **dra**

hab. inż. Piotra Dudzińskiego, prof. nadzw. PWr,

- **Nagrodę III stopnia za pracę dyplomową magisterską Piotra Zająca** „Identyfikacja tłumienia układu adaptacyjnego z cieczą magnetoreologiczną” wykonaną pod kierunkiem **dra hab. inż. Jerzego Kalety**.
- **Nagrodę SIMP za pracę dyplomową magisterską Radosława Grabowskiego** „Sprężarkowa pompa ciepła do grzania wody bytowej” wykonaną pod kierunkiem **dra hab. inż. Zbigniewa Królickiego, prof. nadzw. PWr** z Wydziału Mechaniczno-Energetycznego.
- **Wyróżnienie SIMP za pracę dyplomową magisterską Ingi Poleć** „Kompozyty hybrydowe polipropylenu [PP] z mączką drzewną i talkiem” wykonaną pod kierunkiem **dr inż. Anny Kozłowskiej**.

Wyróżnienia za prace dyplomowe magisterskie:

1. **Łukasza Konata** „Analiza wytrzymałościowa stentu wieńcowego w warunkach przepływu krwi ludzkiej” wykonaną pod kierunkiem **prof. dra hab. inż. Eugeniusza Rusińskiego**,
2. **Jacka Muchaczowa** „Uszkodzenia łopatek turbiny energetycznej – wybrane zagadnienia materiałowe” **dra inż. Grzegorza Pękalskiego**,
3. **Marcina Pasterskiego** „Analiza kinematyczna ruchu głowa-szyja w zjawisku „WHIPLASH” wykonaną pod kierunkiem **dr inż. Celiny Pezowicz**,
4. **Przemysława Wiewiórskiego** „Magnetyczna metoda wyznaczania utraty stateczności w procesach tłoczenia blach” wykonaną pod kierunkiem **dra inż. Zbigniewa Zimniaka**,
5. **Robert Zielińskiego** „Komunikacja głosem z maszynami technologicznymi” wykonaną pod kierunkiem **dra inż. Zbigniewa Smalca**.

Laureaci konkursu otrzymali 16 grudnia pamiątkowe dyplomy i nagrody podczas uroczystego wręczenia dyplomów ukończenia studiów na Wydziale Mechanicznym. Ponadto absolwenci wszystkich prac zakwalifikowanych do finału konkursu otrzymują dyplomy. Dodatkowo firma „Amicis” Agencja Reklamowa z Poznania ufundowała dla finalistów nagrody książkowe.

Promotorzy wszystkich nagrodzonych prac otrzymują pamiątkowe dyplomy.

Obchody Europejskiego Tygodnia ERASMUS-a

Jesienią 2002 r. w jednym z krajów Europy przebywał na stypendium milionowy student programu SOCRATES/ERASMUS. W związku z tym wydarzeniem Komisja Europejska ogłosiła tydzień od 18 do 25 października 2002 r. „Europejskim Tygodniem ERASMUS-a”. W tym czasie we wszystkich krajach uczestniczących w programie organizowano imprezy promujące jego idee. Centralne uroczystości odbyły się w Brukseli, tam też miało miejsce spotkanie trzydziestu stypendystów ERASMUS-a reprezentujących poszczególne kraje z przedstawicielami Komisji Europejskiej oraz z Komisarzem do Spraw Edukacji. Polskie obchody tego tygodnia miały miejsce w MENiS w Warszawie i na poszczególnych uczelniach biorących udział w programie. Poniżej zamieszczamy sprawozdania uczestników tych spotkań – studentów i organizatorów z Politechniki Wrocławskiej.

W Warszawie

21 października w gmachu Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu odbyła się konferencja studentów, którzy mieli szczęście uczestniczyć w studiach zagranicznych w ramach programu Socrates/Erasmus. Naszą uczelnię reprezentowali: Hubert Maksymiec (Wydz. Elektroniki), Felicjan Rydzak (Mechaniczny), Jakub Ryśnik (IZ) oraz Arkadiusz Chrzanowski (Elektryczny).

Wśród zebranych było 105 studentów z polskich uczelni, 16 studentów zagranicznych, przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, Kancelarii Sejmu RP, Kancelarii Prezydenta RP, Mi-

Beata Skibińska – krajowy koordynator programu Erasmus (w środku), Felicjan Rydzak (student PWr) oraz stypendystka z uczelni zagranicznej

nisterstwa Spraw Zagranicznych oraz Narodowej Agencji Programu SOCRATES.

Reprezentanci polskich uczelni – studenci, którzy już wrócili ze studiów na uczelniach zagranicznych, jak również obcokrajowcy obecnie studiujący w Polsce mogli w czasie konferencji w Warszawie nie tylko wymienić się doświadczeniami, ale przede wszystkim spotkać się ze sobą. Konferencję prowadziła pani Beata Skibińska – krajowa koordynatorka Programu SOCRATES/ERASMUS. Po przedstawieniu zaproszonych gości o zabranie głosu został poproszony sekretarz stanu prof.

dr hab. Tomasz Goban-Klas, który podkreślił wagę programu SOCRATES/ERASMUS w procesie zdobywania wiedzy i poszerzania horyzontów. Przypomniawszy, że tradycja studiów zagranicznych sięga dalekiej przeszłości. Jednym ze sławnych „eurostudentów” był np. Mikołaj Kopernik, który studiował w Bolonii i Padwie.

Korzyści wypływające z uczestnictwa w programie przedstawili kolejni mówcy: dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji dr Witold Sienkiewicz oraz pani Renata Bancarzewska z Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie. Dr Celina Błaszczyk w ciekawym wykładzie przypomniawszy o zmianach, jakie będą wynikiem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i podkreśliła, że studia odbyte w krajach partnerskich są dobrym przygotowaniem do uczestnictwa w nich. Sesja plenarna zakończyła się wystąpieniami studentów. Troje Polaków: Kinga Piotrowska (ASP Kraków), Michał Męczyński (UAM Poznań) i Adrianna Ciupa (Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku) wspominały swój pobyt na stypendium ERASMUS-a za granicą. Natomiast Joanna Platkiewicz z Francji podzieliła się wrażeniami z pobytu w Polsce i studiów w Szkole Głównej Handlowej.

Następnym punktem spotkania miało być wspólne zdjęcie wszystkich uczestników. Jednak trudno było zapanować nad

rozemocjonowanymi studentami i zebrać wszystkich w jednym miejscu. Zgromadzeni wydawali się być serdecznymi znajomymi, których trudno od siebie oderwać na spotkaniu po latach. Beneficjentów ERASMUS-a łączyły podobne przeżycia, doświadczenia, spojrzenie na ludzi i wydarzenia. Nie dostrzegało się między nimi żadnych barier, czy to kulturowych, czy językowych. Na chwilę zastygliśmy w bezruchu do zdjęcia... i rozmowy potoczyły się dalej. Ożywiona wymiana zdań i spontaniczna atmosfera były również przyczyną przecignięcia się obiadu i spóźnień na dyskusje w grupach roboczych.

Pracowaliśmy w trzech grupach, w których dzieliliśmy się doświadczeniami i dyskutowaliśmy nad problemami pojawiającymi się w czasie pobytu za granicą, na uczelni partnerskiej lub po powrocie na uczelnię rodzimą. Były to następujące grupy tematyczne:

Grupa 1 – Wpływ studiów na uczelni partnerskiej na wprowadzanie w życie idei „wspólnej Europy”

Grupa 2 – Bariery swobodnego przepływu ludzi i ich wpływ na organizację pobytu ERASMUS-owego

Grupa 3 – Uznawalność akademicka (przedmiotów i okresu studiów – *przyp. red.*) jako fundamentalna zasada programu ERASMUS.

Sprawozdania z prac grup roboczych przedstawił na forum. Byłem sprawozdawcą w grupie 3.

Wylosowano również dwoje studentów, którzy będą nas reprezentować na Spotkaniu Młodych Europejczyków w Budapeszcie w dniach 25-28 października 2002. Szczęście uśmiechnęło się do naszego kolegi Huberta Maksymca z Wydziału Elektroniki oraz do studentki z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu Magdaleny Widerak.

Muszę stwierdzić, że nadal jestem pod wrażeniem atmosfery przyjaźni i otwartości panującej w czasie konferencji. Cieszę się, że mogłem wziąć w niej udział i mam nadzieję, że jeszcze kiedyś spotkam się z jej uczestnikami.

*Felicjan Rydzak, V rok
Wydział Mechaniczny PWr*

Studenci ambasadorowie

Brałem udział w pracach grupy tematycznej omawiającej „Wpływ studiów na uczelni partnerskiej na wprowadzanie w życie idei wspólnej Europy”. Wspólnej Europy, czyli likwidacji barier i stereotypów (zarówno naszych, jak i cudzoziemców), stworzonych sztucznie, nieprawdziwych i prawdziwych, własnych obaw, lęków i kompleksów. Studenci, którzy

przebywali w Portugalii, Hiszpanii, czy na Wyspach Brytyjskich, stwierdzali, że wiedza o Polsce i Polakach, o naszej tradycji czy kulturze jest niewielka. Stąd też Polscy studenci Erasmusa mają szczególną misję do spełnienia – są prawdziwymi ambasadorami Polski w kraju, do którego się udają, swą postawą w życiu akademickim i pozaakademickim promują nasz kraj poza jego granicami. Podkreślano w tym miejscu również, że popularyzowanie w ten sposób Polski w krajach Unii Europejskiej jest skuteczniejsze niż wiele kampanii reklamowych organizowanych przez agendy rządowe.

Oczywiście programy wymiany studentów, a jest nim również ERASMUS, stwarzają doskonałe możliwości poznawania innych krajów, ich obywateli, historii, tradycji, kultury, warunków współczesnych. Podczas takiego pobytu zawieramy wiele przyjaźni, które same w sobie służą lepiej integracji w Europie niż wiele umów, porozumień podpisywanych przez polityków. Zauważono, że wspólna nauka i zabawa to najlepszy sposób integracji.

Studenci podkreślali, że studia zagraniczne pozwoliły im na zapoznanie się z najnowszymi technologiami oraz świetnie wyposażonymi laboratoriami i bibliotekami. Najważniejszym doświadczeniem był jednak całkowicie inny styl nauczania i studiowania.

Nie ulega wątpliwości, iż zdobyte przy okazji tych wyjazdów umiejętności i doświadczenia mają także zdecydowanie pozytywny wpływ na przyszłą karierę zawodową – są dodatkowym atutem podczas poszukiwania pracy w kraju, a również w wielu przypadkach otwierają możliwości pracy za granicą. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że polscy studenci cieszą się na uczelniach europejskich bardzo dobrą reputacją, zaliczani są do najlepszych, są cenieni za sumienność i pracowitość.

Nie sposób przekazać atmosferę całej dyskusji, z pewnością była ona bardzo ożywiona i przyjacielska, a wszyscy uczestnicy przyznawali, że studia zagraniczne to wspaniałe przeżycie, a także ogromny zysk procentujący w przyszłości.

Nikogo nie trzeba zachęcać do wyjazdu na studia zagraniczne, ale polecam je wszystkim odważnym, którzy pragną przeżyć w ciągu kilku miesięcy naprawdę niezapomnianą przygodę.

*Arkadiusz Chrzanowski
Wydz. Elektryczny PWr*

W Budapeszcie

Po powrocie z programu Socrates Erasmus z Monachium otrzymałem propo-

zycję wyjazdu do Warszawy na konferencję eks-Sokratesowców. (...) Na zakończenie konferencji została wylosowana nagroda w postaci wyjazdu do Budapesztu na spotkanie studentów i specjalistów pracujących nad rozszerzeniem Unii Europejskiej. Jedno z dwóch wylosowanych miejsc przypadło w udziale mnie, drugie zaś – studentce z Poznania. Reprezentowaliśmy więc polskich studentów podczas EU Model Conference, której głównym celem była symulacja obrad podstawowych organów Unii Europejskiej.

Wszystko zaczęło się zgodnie z planem – do stolicy Węgier dojechaliśmy bez żadnych problemów. (...) Wieczorem, zaraz po rejestracji wszystkich uczestników (kraje członkowskie UE i kandydujące, łącznie ponad 100 osób) odbyło się otwarcie konferencji. Przybyło na nie wielu przedstawicieli instytucji związanych z procesem integracji europejskiej. Po gorącym powitaniu mieliśmy możliwość poznania się nawzajem podczas kolacji lub już zupełnie nieoficjalnie w jednym z węgierskich pubów.

Następny dzień – to początek obrad trzech symulowanych organów Unii Europejskiej: European Parliament, European Council, General Affairs Council. Każda z tych trzech grup w pierwszej kolejności musiała zapoznać się z podstawowymi regułami dyskusji, gdyż są one nieco inne niż zwykła oficjalna rozmowa. Dlatego też w ciągu pierwszych godzin wszyscy musieliśmy się nauczyć, w jaki sposób należy wypowiadać opinie w imieniu reprezentowanego kraju, powstrzymując się od wygłaszania własnych spostrzeżeń na poruszane tematy. Zadawanie pytań było bardzo istotnym elementem, niemniej jednak nie na wszystkie pytania należało odpowiadać. Istotną rolę pełniły różnego rodzaju propozycje, które były rozpatrywane przez głosowanie. Każdy mówca musiał liczyć się z ograniczonym czasem swojej wypowiedzi. Jedną z form porozumiewania się członków organów rządzących było przekazywanie listów – tak zwanej szybkiej korespondencji. Gdy debatujące strony miały trudności ze znalezieniem rozwiązania; mogły wykorzystać częste przerwy na kawę. To dobry sposób, by próbować porozumieć się w sposób mniej formalny, bez przestrzegania surowych reguł dyskusji.

Podczas tych bardzo intensywnych obrad omówiliśmy trzy główne zagadnienia:

- Reformę polityki obronnej z naciskiem na rolę i zadania nowo powstałych sił Eurocorps.
- Plany reform polityki rolnej związane z okresami przyjęć nowych państw członkowskich.

- Określenie jednoznacznego stanowiska państw UE w przypadku ataku USA i Wielkiej Brytanii na Irak.

Dla każdego z rozpatrywanych problemów powstał stosowny dokument prezentujący opinie European Council. Moim zadaniem było reprezentowanie Polskiej Delegacji do European Council. Jako delegat nie mogłem głosować podczas uchwalania rezolucji, jednak umożliwiono mi zgłaszanie projektów (co było istotne podczas debaty nad polityką rolną). Zostałem również poproszony o zaprezentowanie polskiego stanowiska w każdej z omawianych spraw.

Podczas oficjalnego zakończenia konferencji odczytano wszystkie rezolucje sporządzone przez trzy symulowane instytucje. Wybrano i nagrodzono również te osoby, które miały największy wpływ na kształt i atmosferę prowadzonych rozmów.

Program rozrywkowo-kulturalny towarzyszący konferencji był bardzo atrakcyjny: uczestniczyliśmy w tzw. European Night (wymienionej kolacji z dyskoteką) i w „Wieczorze Węgierskim” (tradycyjne dania serwowane przy typowej węgierskiej muzyce).

Bez wątpienia był to wspaniały wyjazd, podczas którego całkowicie zmieniło się moje wyobrażenie o pracach Europejskiego Parlamentu. To naprawdę trudna praca, lecz często może przynosić wspaniałe rezultaty. *

*Hubert Maksymiec
Wydział Elektroniki PWr*

Na Politechnice Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska również włączyła się w uroczyste obchody „Europejskiego Tygodnia ERASMUS-a”. W dniu 23 października odbyło się spotkanie ze stypendystami programu z lat ubiegłych. Zaproszono na nie przedstawicieli władz PWr, koordynatorów wydziałowych i studiujących obecnie na Politechnice Wrocławskiej obcokrajowców z uczelni Unii Europejskiej. Organizatorem spotkania był Dział Współpracy Międzynarodowej, a gospodarzami – stypendyści programu z roku akademickiego 2001/2002, którym powierzono prowadzenie spotkania. Z zadania tego wywiązali się doskonale.

Spotkanie na Politechnice Wrocławskiej

Uczestnicy Konferencji Studentów ERASMUS-a w Warszawie przedstawili jej przebieg i podzielili się wrażeniami z prac w grupach. Reprezentowali oni w Warszawie wszystkich ubiegłorocznych stypendystów z Politechniki Wrocławskiej. Omawiając przebieg konferencji wszyscy podkreślali jej niepowtarzalną, rodzinną atmosferę.

Po ich prezentacji wystąpili obcokrajowcy, którzy studiują obecnie w ramach programu na naszej uczelni. Jest to grupa 10 osób z Niemiec i z Hiszpanii. Studiują na wydziałach: Architektury, Informatyki i Zarządzania, Inżynierii Środowiska, Mechanicznym i PPT. Dziękowali za miłe przyjęcie i podkreślali, że dobrze się u nas czują.

W spotkaniu na PWr wzięli licznie udział również stypendyści programu z wcześniejszych lat. Na ręce organizatorów wpłynęło wiele listów od osób, które zostały zaproszone, ale z powodu kontynuacji studiów za granicą (co było rezultatem udziału w programie) nie mogły osobiście przybyć.

Spotkanie było okazją do rozmów o przeżyciach związanych ze studiami za-

granicznymi, wymiany doświadczeń i wspomnień. Prezentowano pamiątki z pobytu na stypendium i oglądano zdjęcia. Znaczna część beneficjentów programu stypendialnego ukończyła już studia. Ich obecność na spotkaniu i wypowiedzi dowiodły, jak ważnym okresem w ich życiu był udział w programie SOCRATES/ERASMUS. Stale rośnie liczba stypendystów PWr, a w bieżącym roku akademickim sięgnie ona w sumie 600 osób (od początku trwania programu). Ci wyjątkowi młodzi ludzie czują się członkami wielkiej „rodziny”, gdyż mieli podobne doświadczenia: zmierzali się z trudem studiów zagranicznych, poradzili sobie z wyzwaniem, jakie one niosły, i potrafili „przekuć” je w sukces macierzystej uczelni i swoje osobiste osiągnięcia.

*Jadwiga Dobrowolska
Program SOCRATES/ERASMUS
Dział Współpracy Międzynarodowej PWr*

*) Szczegóły konferencji dostępne są również online: http://www.urope.org/programok_en.html

Panoramyczne ujęcie klubu w gmachu głównym PWr w czasie spotkania

RoboCup-2002

Robotyka jest bardzo ciekawą dziedziną. Łączy w sobie zagadnienia mechaniki, elektroniki, sztucznej inteligencji i wielu innych obszarów nauki. Wprowadzane tu rozwiązania mogą okazać się pożyteczne w wielu innych zastosowaniach. Budowane roboty mają różne przeznaczenie. Większość z nich wykorzystywana jest w nowoczesnych fabrykach. Powstają również konstrukcje niekonwencjonalne – na przykład roboty grające w piłkę nożną. Wiele nowoczesnych konstrukcji robotów powstaje w Japonii. Wyspa Kyushu zyskała nawet miano „Królestwa robotów”.

Japonia z Koreą były w 2002 roku miejscem Mistrzostw Świata w piłce nożnej. Nic więc dziwnego, że właśnie tam, w miejscowości Fukuoka zorganizowano w dniach 17-25 czerwca 2002 r. zawody twórców robotów grających w piłkę nożną – RoboCup-2002.

RoboCup to międzynarodowa impreza organizowana z myślą o badaczach dążących do opracowania i wykonania robotów grających w piłkę nożną. Dalekosieżnym celem jest stworzenie drużyny w pełni autonomicznych robotów humanoidalnych (a więc o wyglądzie przypominającym człowieka) zdolnych do gry w piłkę nożną z ludźmi. Zakłada się, że do roku 2050 powinna powstać drużyna sztucznych piłkarzy, zdolna zwyciężyć z ludzką drużyną futbolowych mistrzów świata.

Twórcy idei RoboCup są przekonani, że organizowane przez nich zawody pobudzą

ludzką wyobraźnię i przyczynią się do wciągnięcia szerszych grup młodych ludzi w prace badawcze. Zawody odbywają się w kilku kategoriach:

- **Liga symulacyjna** – mecze rozgrywane są na wirtualnych stadionach symulowanych przez RoboCup Soccer Server Simulator. Roboty – programy komputerowe grają dwie połowy po 5 minut każda.

- **Liga małych robotów** – przewidziana jest dla drużyn liczących po pięć robotów sterowanych przez zewnętrzny komputer. Grają one na boisku o wymiarach stołu pingpongowego, nad którym zawieszona jest kamera monitorująca rozmieszczenie zawodników. Wysokość tych robotów nie przekracza 22,5 cm, a średnica podstawy – 18 cm. Rozgrywana połówka meczu trwa 10 minut.

- **Liga średnich robotów** prowadzi rozgrywki na stadionie 9 razy większym. Drużyny liczą do czterech autonomicznych (a nie zdalnie sterowanych) robotów o średnicy do 50 cm, z których każdy wyposażony jest we własną kamerę, umożliwiającą obserwację otoczenia.

- **Liga robotów kroczących** – biorą w niej udział roboty, produkowane przez firmę SONY, które przypominają swoim wyglądem pieski. W dość widowiskowy sposób „uganiają się” za piłką i próbują strzelić przeciwnikom gola.

- **Liga humanoidów** – w tym roku odbyły się pierwsze rozgrywki (do tej pory miały miejsce pokazy). Nie były to jeszcze pełne mecze, ale jedynie rzuty karne i „bieg na czas”. Te najpodobniejsze do człowieka roboty to dzieła wielkich firm jak robot ASIMO firmy HONDA, czy dwunożny

mały robot SDR-4X firmy SONY. Ten drugi ma 28 stopni swobody: może poruszać szyją (4 stopnie swobody), ciałem (2 s.s.), ramionami (5 s.s. x 2), nogami (6 s.s. x 2), a dodatkowo może poruszać 5 palcami na każdej z rąk. Nie wszystkie humanoidy są tak skomplikowane. Rozwiązania, które powstały na uczelniach (np. Chalmers University of Technology, Uniwersytet w Uppsali) są prostsze.

- **Liga juniorów** przeznaczona jest dla autonomicznych robotów programowanych przez dzieci szkolne (poczynając od szkoły podstawowej). Roboty te konstruowane są z klocków LEGO MIND-STORMS. Większość robotów zamiast kamer ma proste czujniki podczerwieni umożliwiające odnajdywanie specjalnej piłki. Uczestniczą w dwóch typach rozgrywek: piłka nożna i taniec.

- **Liga ratownicza** to nieco odmienna kategoria. W ramach tejże ligi budowane są roboty przeznaczone do wspomaganie akcji ratowniczych (wydobywanie ludzi z zawałonych budynków, z terenów skażonych itp.). Do konkurencji są dopuszczone roboty różnych typów – łącznie z humanoidami. Liga ma też swoją część symulacyjną.

W zawodach RoboCup-2002 uczestniczyła drużyna Politechniki Wrocławskiej. Dwóch pracowników naukowych Instytutu Cybernetyki Technicznej (**dr Marek Piasecki**, **dr Paweł Rogaliński**) i dwóch studentów Wydziału Elektroniki (**Radosław Rudek (IVr.)** i **Paweł Trociński (IIIr.)**) wyruszyło do Fukuoki, by wystar-

Dokończenie na stronie 54

Forum Aktywności Studenckiej

Dnia 12 grudnia odbyło się Forum Aktywności Studenckiej na Politechnice Wrocławskiej. Było to pierwsze takie forum, w tak dużej skali na naszej uczelni. Celem Forum była prezentacja działalności naukowej, społecznej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej studentów. W odróżnieniu od imprez i przeglądów pokazujących działalność strictly merytoryczną, jak np. Dni Aktywności Studenckiej, głównym przedmiotem dyskusji na Forum były sprawy organizacyjne, takie jak:

a) rodzaj działalności prowadzonej przez daną organizację (koło, agendę, itp.) i jej cele,

b) zagadnienia organizacyjne i formalno-prawne tej działalności na uczelni (w tym sprawy rejestracji),

c) zasięg oddziaływania, mierzony liczbą uczestników i odbiorców,

d) plany krótko i długoterminowe,

e) warunki, problemy i ograniczenia działalności: lokalowe, finansowe i inne,

f) współpraca z innymi organizacjami i grupami wewnątrz uczelni i poza nią (także poza granicami kraju),

g) największy sukces i największa porażka w roku 2002.

Forum rozpoczęło się sesją plenarną w Auli, podczas której JM Rektor prof. Tadeusz Luty wręczył nagrody i dyplomy honorowe studentom wyróżniającym się w działalności społecznej. W sesji tej wzięło udział ok. 250 osób, wśród których było trzech prorektorów, wszyscy prodziekani

ds. studenckich, dyrektorzy trzech filii PWr, senatorowie z Senackiej Komisji DS. Studentów i Studentów oraz pracownicy wszystkich pozostałych Komisji Senackich. Byli także obecni przedstawiciele organizacji studenckich działających na PWr i nagrodzeni studenci.

Następnie odbyły się dwie sesje:

- kół i stowarzyszeń naukowych,
- organizacji studenckich oraz działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej.

W czasie obrad miała również miejsce sesja szkoleniowa na temat ogólnych zasad planowania w działalności organizacji studenckich oraz zasad planowania i rozliczania działalności studenckiej na Politechnice Wrocławskiej.

Akademicki Związek Sportowy na Politechnice Wrocławskiej rozpoczął swą działalność w 1952 roku. Pierwsze 25 lat organizował życie sportowe w obrębie uczelni i uczestniczył w rozgrywkach międzyuczelnianych. Od 1977 roku (decyzją Kolegium Rektorów) powołany został Międzyuczelniany Klub Sportowy AZS Politechnika Wrocławska, później Klub Sportowy AZS Politechnika Wrocławska, jako połączenie istniejącego Klubu Uczelnianego i pięciu środowiskowych sekcji wyczynowych. W roku 2002 przypada 50-lecie działalności AZS-u na Politechnice Wrocławskiej.

Program imprez sportowych obejmował:

- Bieg Uliczny o Puchar JM Rektora Politechniki Wrocławskiej oraz
- Otwarte Mistrzostwa Politechniki Wrocławskiej w siatkówce, koszykówce, badmintonie, unihokeju, szachach, brydżu sportowym, poolbilardzie, tenisie ziemnym, tenisie stołowym, wyciskaniu siłowym, a także w zawodach na ergometrze wióślarskim.

W imprezach sportowych, które odbyły się w Studium WFis, w T-17, w Stołowce Akademickiej, w Klubie Fuga Mundi i na przystani AZS, uczestniczyło kilkuset studentów.

W biegu wzięło udział ponad 80 zawodników, z których 74 osoby dotarły do mety. Klasyfikacja odbyła się w czterech kategoriach: generalnej (I miejsce z czasem 17'11"29 zajął Marek Drzała, II m. Krzysztof Stefanowicz i III miejsce Waldemar Glinka), kobiet (I miejsce z czasem 20'03"12 zajął Elżbieta Jarosz, II m. Barbara Twardochleb i III m. Karolina Jarzyńska), studentów i pracowników PWr (w kat. studentów: I m. Adam Radzik, II m. Miłosz Brzeszcz, III m. Kamil Wosiek; w kat. pracowników: I m. Wojciech Adamski, II m. Józef Uramowski) oraz Ligi Między-

uczelnianej (wśród kobiet zwyciężyła Barbara Twardochleb a wśród mężczyzn Krzysztof Stefanowicz).

Dekoracji zwycięzców i wręczenia pucharu JM Rektora PWr dokonali prorektor ds. nauczania PWr prof. Jerzy Świątek oraz prorektor ds. studenckich PWr dr inż. Krzysztof Rudno-Rudziński.

Uroczysta jubileuszowa akademicka odbyła się 16 listopada w Auli PWr. Uczestniczyło w niej około 300 zawodników, działaczy, prezesów i innych osób zaangażowanych w sprawy AZS PWr w ciągu minionych 50 lat. Honorowe funkcje pełnili: JM Rektor PWr prof. Tadeusz Luty, prezes ZG AZS prof. Marian Noga oraz prezes KS AZS PWr Andrzej Jaroch. Przybyli również: prorektor PWr ds. nauczania prof. Jerzy Świątek, prorektor PWr ds. studenckich dr inż. Krzysztof Rudno-Rudziński, były Rektor PWr prof. Andrzej Mulak, były prorektor PWr ds. ogólnych dr inż. Ludomir Jerzy Jankowski, dyr. adm. PWr Andrzej Kaczkowski, prof. Witold Charewicz, prof. Jerzy Zwoździak, mgr Andrzej Solecki i wielu innych.

Wśród przybyłych spoza uczelni obecni byli: wiceprezydent Bogdan Aniszczuk, dyrektor wydziału KFiS Urzędu Miejskiego Jerzy Bocheński. Urząd Marszałkowski reprezentowali: dyr. Wydz. KFSiT Urzędu Marszałkowskiego Zdzisław Paliga i prezes Dolnośląskiej Federacji Sportu Włodzimirz Moska. Przedstawicielem AWF był prorektor ds. studenckich prof. Juliusz Migasiewicz. Przybyli także wiceprezes ZG

AZS Marian Dymalski, i wiceprezes KŚ Wrocław Adam Roczek.

Zjawili się ponadto wielu przedstawicieli innych uczelni (studiów wychowania fizycznego) i prezesów klubów uczelnianych AZS.

Prezes KS AZS PWr Andrzej Jaroch przywitał wszystkich zebranych. Po wystąpieniach i jubileuszowych gratulacjach odbyła się dekoracja najbardziej zasłużonych. Złotą Odznakę AZS otrzymali: prof. Andrzej Mulak, prof. Jerzy Świątek, Dorota Borkowska, Janusz Drozdowski, Paweł Rańda, Przemek Stasiak i Przemek Wojsznis. Plakietkę „Za zasługi w rozwoju sportu akademickiego” przyznano: dr. inż. Ludomirowi Jerzemu Jankowskiemu, Władysławowi Bilskiemu i Marianowi Pawlakowi. Srebrną odznakę AZS otrzymało 25 osób, odznakę DZTS – kolejne 25 osób.

Wysłuchano wielu wystąpień rocznicowych. Kilkunastu byłych prezesów dzieliło się z uczestnikami akademii swoimi refleksjami z minionych lat. Wśród nich był prof. Witold Charewicz, który po raz pierwszy pełnił tę funkcję w latach 1963-1965.

Całą uroczystość uświetniły występy Akademickiego Chóru PWr oraz zespołu Trio Serenita.

Wieczorem odbyło się w Stołowce Akademickiej spotkanie koleżeńskie. „Wielu po wielu latach” miało okazję się spotkać i porozmawiać. Uczestnicy biesiadowali do „białego rana” wspominając „stare czasy” i bawiąc się przy muzyce zespołu „Night and Day”.

Centralna inauguracja sportowego roku akademickiego

(Lublin, 18-19.10.2002 r.)

Tradycyjna Centralna Inauguracja Sportowego Roku Akademickiego odbyła się tym razem na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Okazją do tego stało się 80-lecie działalności Akademickiego Związku Sportowego na tej uczelni, a także otwarcie i poświęcenie pełnowymiarowej hali sportowej KUL, pierwszego tego typu obiektu w dziejach uczelni.

Gospodarzami inauguracji były władze uczelni z Jego Magnificencją Rektorem **ks. prof. Andrzejem Szostkiem** na czele, a także Zarząd Główny AZS z prezesem, **prof. Marianem Noga**, senatorem RP.

Częścią uroczystości było podsumowanie XXI Mistrzostw Polski Szkół Wyższych, w którym uczestniczyli rektorzy uczelni zwycięskich w rozgrywkach poszczególnych typów szkół wyższych, a także kierownicy Studiów Wychowania Fizycznego i Sportu oraz prezesi klubów uczelnianych AZS z całej Polski.

Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych to najważniejsza impreza dla sportu uczelnianego, a jednocześnie jeden z najważniejszych systemów rozgrywek w historii sportu polskiego w ogóle. Ma on bardzo długą tradycję.

Organizatorami poszczególnych imprez są SWFiS oraz kluby uczelniane AZS, a w niektórych przypadkach także organizacje środowiskowe AZS. Całość jest koordynowana przez Zarząd Główny AZS.

Koszty organizacji Mistrzostw pokrywane są w większości przez Zarząd Główny AZS (ze środków budżetu państwa). Sponsorem głównym ostatniej edycji była firma GlaxoSmith-Kline. Koszty udziału zespołów w mistrzostwach pokrywają uczelnie.

Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych rozgrywane są od 1960 roku, w cyklu dwuletnim. W ostatniej XXI edycji uczestniczyło 150 uczelni, które rywalizowały w ośmiu typach. W sumie wystartowało 1700 zespołów uczelnianych i ponad 13,5 tysiąca studentów, doktorantów i pracowników uczelni. Na uwagę zasługuje fakt, że prawo startu mają wszyscy sportowcy bez względu na swoją przynależność klubową. Dlatego też w zawodach biorą udział zawodnicy na poziomie olimpijskim i studenci, dla których uprawianie sportu jest tylko zajęciem rekreacyjnym.

* * *

W klasyfikacji na najbardziej usportowioną uczelnię wielki sukces odniósł Uniwersytet im. Adama Mickiewicza z Poznania, który po zaciętej rywalizacji (223 pkt.) zwyciężył ze zwycięzcą sprzed 2 lat – Uniwersytetem Warszawskim (219 pkt.) i z Uniwersytetem im. Marii Curie-Skłodowskiej (183 pkt.).

Rywalizacja w tej kategorii toczyła się w 44 dyscyplinach.

* * *

Dla poszczególnych typów uczelni klasyfikacja przedstawiała się następująco:

Akademie Medyczne (11 uczelni, 19 dyscyplin, 155 startujących zespołów)

1. Poznań 176 pkt.
(po raz ósmy z rzędu!)

2. Wrocław 159 pkt.
3. CM UJ Kraków 149 pkt.
4. Białystok 114 pkt.
5. Bydgoszcz 105 pkt.
6. Lublin 78 pkt.

Na uwagę zasługuje bezprecedensowy sukces uczelni poznańskiej – ósme z rzędu zwycięstwo wśród akademii medycznych, w sumie 16 lat supremacji!

Uniwersytety (14 uczelni, 38 dyscyplin, 353 startujące zespoły)

1. Warszawa 451 pkt.
2. UAM Poznań 442 pkt.
3. UMCS Lublin 414 pkt.
4. Gdańsk 377 pkt.
5. Łódź 342 pkt.
6. Szczecin 287 pkt.

W stosunku do tej grupy uczelni, które – obok politechnik – mają najsilniejszą reprezentację, zastosowano nieco inny system punktacji niż w klasyfikacji „Na najbardziej usportowioną uczelnię”. Dzięki temu Uniwersytet Warszawski uplasował się tu przed UAM z Poznania.

Politechniki (18 uczelni, 38 dyscyplin, 419 startujących zespołów)

1. Warszawa 508 pkt.
2. Gdańsk 494 pkt.
3. Gliwice 473 pkt.
4. Wrocław 464 pkt.
5. AGH Kraków 456 pkt.
6. Łódź 440,5 pkt.

Po kilku latach przerwy na czoło powróciła największa uczelnia techniczna w kraju, Politechnika Warszawska, która zwyciężyła niepokonaną podczas czterech poprzednich mityngów Politechnikę Gdańską.

Akademie Rolnicze (9 uczelni, 14 dyscyplin, 121 startujących zespołów)

1. AT-R Bydgoszcz 146,8 pkt.
2. Poznań 139,0 pkt.
3. SGGW Warszawa 127,3 pkt.
4. Lublin 101,5 pkt.
5. Wrocław 85,0 pkt.
6. Szczecin 77,0 pkt.

Po raz trzeci z rzędu zwyciężyła reprezentacja Bydgoszczy.

Uczelnie pedagogiczne i filie uniwersytetów (11 uczelni, 18 dyscyplin, 127 startujących zespołów)

1. Uniwersytet Rzeszowski 227 pkt.
2. Akademia Bydgoska 210 pkt.
3. WSP Częstochowa 192 pkt.

4. Akademia Świętokrzyska, Kielce 142 pkt.

5. Uniwersytet Zielona Góra 125 pkt.

6. Akademia Pedagogiczna Kraków 96 pkt.

Uczelnie z Rzeszowa i Zielonej Góry zmieniły nazwy w trakcie edycji. W następnej wystąpią już wśród uniwersytetów. W tej kategorii od kilku edycji sytuacja nie zmienia się – Rzeszów przed Bydgoszczą.

Akademie Ekonomiczne, Wyższe Szkoły Morskie i filie politechnik (15 uczelni, 15 dyscyplin, 152 startujące zespoły)

1. AE Wrocław 229,0 pkt.
2. AE Katowice 206,0 pkt.
3. SGH Warszawa 204,5 pkt.
4. AE Kraków 169,5 pkt.
5. filia Pol. Śl. Katowice 146,0 pkt.
6. AE Poznań 143,0 pkt.

Jest to kolejne zwycięstwo uczelni z Wrocławia. Ma się z czego cieszyć prezes Zarządu Głównego AZS, prof. Marian Noga, który jednocześnie pełni funkcję rektora tej Akademii i prezesa Klubu Uczelnianego AZS AE.

Wyższe Szkoły Zawodowe i Kolegia Nauczycielskie (21 uczelni, 16 dyscyplin, 148 startujących zespołów)

1. PWSZ Konin 340 pkt.
2. KN Racibórz 320 pkt.
3. PWSZ Krosno 300 pkt.
4. KK-PWSZ Jelenia Góra 289 pkt.
5. PWSZ Leszno 209,5 pkt.
6. KWF Supraśl 188 pkt.

Mistrz dwóch poprzednich edycji, Kolegium Nauczycielskie z Raciborza, musiał tym razem uznać wyższość Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z Konina.

Wyższe szkoły niepaństwowe (51 uczelni, 17 dyscyplin, 225 startujących zespołów)

1. Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania Białystok 436 pkt.
2. Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica Płock 432 pkt.
3. Wyższa Szkoła Handlu i Prawa Warszawa 422 pkt.
4. Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości Poznań 311 pkt.
5. Wyższa Szkoła Administracji Publicznej Białystok 308 pkt.
6. Wyższa Szkoła Bankowa Poznań 255 pkt.

Rozgrywki w tej kategorii toczone były dopiero po raz trzeci. Kolejność na dwóch pierwszych miejscach była tu taka sama, jak dwa lata temu.

Zarząd Główny
Akademickiego Związku Sportowego

Jak zostać KoreAnką?

Przez przypadek. Wystarczy w odpowiednio kiepskim nastroju (konsultacje przed sesją nie zawsze należą do przyjemności) trafić na ogłoszenie o stypendium. Potem, już raczej racjonalnie zebrać informacje, przygotować aplikację i czekać na pozytywną odpowiedź. W moim przypadku tak właśnie się zaczęło. W międzyczasie przeczytałam kilka książek oraz artykułów na temat Azji i Korei. Zaintrygowało mnie to do tego stopnia, że ktoś z rodziny wymyślił żartobliwe przezwisko KoreAnka. Dzięki wielu osobom z uczelni i naszym własnym staraniom wymiana ta po raz pierwszy doszła do skutku. Zaopatrzeni w jedyny dostępny podręcznik do nauki języka i mapę (przewodników na polskim rynku nie ma) wyjechaliśmy na studia do Changwon National University.

„Czy Wy naprawdę tak lubicie świątynie?”

– zapytała nas w kilka tygodni po przyjeździe znajoma pani profesor, kiedy zdawaliśmy jej relację z kolejnej wycieczki.

Okazuje się, że jednym z niewielu miejsc, gdzie zachowały się elementy oryginalnej kultury koreańskiej, są właśnie świątynie.

W zbudowie miast dominują typowe blokowiska, może nieco ładniejsze od wrocławskiego Kozanowa, ze względu na dużą ilość zieleni i estetyczne elewacje budynków. Stąd pierwsze wrażenie po przylocie było nieco rozczarowujące. Pusan jest miastem handlowo-przemysłowym, a zabytki i inne atrakcyjne turystycznie obiekty stanowią zdecydowaną mniejszość.

Bardzo ładnie wygląda natomiast kompleks uczelniany, zbudowany na skraju miasta, w górskim krajobrazie, wśród zieleni.

„No problem, just practice...”

Owo uspokajające stwierdzenie słyszemy już pierwszego dnia, a potem średnio raz na godzinę od naszego profesora na zajęciach z języka koreańskiego. Niestety język ten okazuje się być wyjątkowo trudny dla obcokrajowców. Spośród znanych mi osób spoza Korei, nikt nie wyszedł poza ramy podstawowych, codziennych zwrotów. Wyjątkiem, ze względu na podobieństwo do ojczystych języków, są Japończycy i Chińczycy. Warto wspomnieć, że jesteśmy jedynymi studentami spoza Azji, stąd poziom zajęć dopasowuje się do nas już w trakcie trwania kursu. Pozostałe kursy, prowadzone po angielsku, nie sprawiają nam większych kłopotów. W trakcie zajęć merytoryczne dyskusje przeplatają się z kulturowymi ciekawostkami przedstawianymi przez obie strony. Wszyscy profesorowie okazują nam daleko posuniętą życzliwość, wykraczającą poza kwestie związane ze studium. Wspólnie widzimy, chodzimy do restauracji i kina. Tego typu zachowanie zdaje się być częścią tutejszego stylu kształcenia i wychowania. Podobnie jak w polskiej szkole średniej, każdy profesor wydziału ma pod swoją opieką grupę studentów, którym m.in. ma obowiązek towarzyszyć w przypadku dalszych wyjazdów.

Wpadki i wypadki codziennego życia

Mocno odmienna od polskiej rzeczywistość na każdym kroku powoduje zabawne sytuacje i zdarzenia.

Pierwszy incydent zdarzył się tuż po przyjeździe w jednym z tutejszych hipermarketów. Chcąc rozesłać listy do znajomych (nie wiedziałyśmy jeszcze wtedy o możliwości korzystania z Internetu) zdecydowałyśmy się zakupić większą ilość

gustownych, ozdobionych chińskimi ideogramami kopert. Niejasne przecucie każało mi jednak zapytać o ich przeznaczenie. Okazało się wówczas że przyjętym zwyczajem jest wręczać w takich kopertach pieniężne prezenty z okazji ślubu lub datki pogrzebowe. Wolałam nie zastanawiać się, jaką sensację u pań na poczcie wzbudziłoby 10 ślubnych kopert.

Skomplikowanym zadaniem okazała się nauka jedzenia pałeczkami. W akademikowej stołówce widelce dostępne są rzadko, jedynie do niektórych posiłków. Zdesperowana, zastosowałam sposób wyczytany w jednej z książek, będącej relacją polskiej stypendystki z pobytu w Japonii. Idea jest niesłychanie prosta: rozsypuje się na stole pudełko zapatek, które należy przy pomocy pałeczek przełożyć na drugą stronę stołu. Syzyfowe to zajęcie zaowocowało już po dwóch tygodniach, kiedy to udało mi się w skończono-

Zasady wymiany

Wymiana studencka jest wynikiem umowy partnerskiej między Politechniką Wrocławską a Changwon National University. W ramach zawartego porozumienia każda z uczelni deleguje zainteresowanych studentów na ustalony okres studiów. Warunkiem jest równa liczba uczestników po każdej ze stron. Student ma za zwyczaj zagwarantowany tzw. *full board*, czyli pełne pokrycie kosztów utrzymania w trakcie pobytu za granicą. Po pomyślnej kwalifikacji kandydata program studiów jest negocjowany, zależnie od jego zainteresowań i kierunku studiów Program wymiany z Changwon National University zapoczątkował w zeszłym roku prof. Jerzy Jędrzejewski, współpracujący ze stroną koreańską, jako przedstawiciel Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej. W ramach programu ostatni rok w Polsce spędził koreański student. W tym roku wyraził chęć kontynuowania pobytu wraz z nowo zakwalifikowanym uczestnikiem. Politechnika wyrównała bilans wymiany delegując 3 osoby.

Oto warunki, jakie należało spełnić, aby ubiegać się o stypendium w Changwon National University:

- student dowolnego wydziału Politechniki Wrocławskiej (3 rok i wyżej)
- bardzo dobre wyniki w nauce
- bardzo dobra znajomość języka angielskiego.

Kryterium kwalifikacji była średnia z dotychczasowego przebiegu studiów. Ponieważ strona koreańska zaakceptowała wszystkie kandydatury, decyzję podjęła Rada Wydziału Informatyki i Zarządzania, na którym studium wszyscy zainteresowani.

Stypendium obejmuje roczny pobyt w Korei z pełnym pokryciem kosztów utrzymania. Przedmiotem obowiązkowym jest język koreański, aktualnie w wymiarze sześciu godzin tygodniowo. Wraz z pozostałymi przedmiotami, prowadzonymi w języku angielskim plan studiów w obecnym semestrze obejmuje 16 godzin tygodniowo.

nym czasie zjeść lunch. Później jedna z pań profesor przyznała, że nawet dla niej byłoby to trudne ćwiczenie.

Wszystkie wywieszki i szyldy pisane są oczywiście po koreańsku. Z tego prostego faktu wynikają daleko idące i często zabawne konsekwencje. Jedna z takich historii wiąże się z prozaicznym poszukiwaniem toalety w hipermarkecie, będącym zresztą własnością znanej również u nas korporacji Tesco. Bardzo uprzejma hostessa niestety nie znała angielskiego w stopniu pozwalającym na udzielenie mi takiej informacji. Poprosiła mnie więc, żeby poczekać. Po chwili wróciła w towarzystwie starszego pana w bardzo eleganckim garniturze. Tym sposobem, ścigana zaskoczonymi spojrzeniami Marty i Przemka – pozostałych uczestników wymiany, zostałam odprowadzona do toalety przez samego kierownika hali. Zdarzenie to dostarczyło mi silnej motywacji, by nauczyć się przynajmniej podstaw języka koreańskiego.

Studenckie życie

w akademiku prawie nie istnieje

Gdyby uczeniu towarzyszyły odgłosy, o które zwykle podejrzewa się osoby zbyt się do nauki przykładające, cały akademik żeński rozbrzmiewałby dźwiękami stukania i dziobania. Podobno Koreańczycy przestają się uczyć dopiero na studiach. Z tej perspektywy polscy studenci nie zaczęli uczyć się wcale. Wynika to z różnicy w podejściu do nauczania, gdzie na wykładach i ćwiczeniach dominuje pamięciowe opanowywanie dużych partii materiału, poprzedzanych monologami profesora w trakcie

Changwon National University

Kierunki studiów

Ta państwowa uczelnia wyższa, w mieście położonym niedaleko Pusan – drugiego, co do wielkości miasta w Korei – kształci do stopnia licencjata na jednym z następujących wydziałów(*):

- Nauk Humanistycznych
- Nauk Społecznych
- Biznesu i Ekonomii
- Inżynieryjnym
- Sztuk Pięknych.

W ramach wydziałów istnieje szeroka grupa instytutów specjalizujących się w wybranych zagadnieniach. Cykl kształcenia obejmuje 4 lata studiów, zakończonych przygotowaniem pracy licencjackiej.

Naukę można następnie kontynuować w ramach 2,5-letnich programów oferowanych przez większość instytutów.

Studia doktoranckie natomiast ograniczone są do następujących dziedzin:

- Literatura i język koreański
- Administracja w biznesie
- Administracja publiczna
- Inżynieria mechaniczna
- Materiałoznawstwo
- Projektowanie procesów technologicznych

– Matematyka

– Chemia

– Edukacja

– Biologia i mikrobiologia

Spośród wszystkich wydziałów największą renomę ma wydział inżynieryjny, oferujący szeroki zakres wiedzy z dziedzin związanych z inżynierią mechaniczną, komputerową, chemiczną, środowiska oraz ceramiką i architekturą. Współpracuje on ściśle z wieloma uczelniami o podobnym profilu na świecie oraz przedsiębiorstwami przemysłowymi w Korei. Stąd też cieszy się popularnością wśród studentów z Japonii i Chin. Warunkiem uzyskania jakiegokolwiek tytułu na uczelni jest znajomość języka koreańskiego.

Ciekawym zagadnieniem zajmuje się również Instytut Edukacji Specjalnej na Wydziale Nauk Społecznych. Niedawno otwarto w ramach tej jednostki kierunek „Edukacja specjalna”, związany z nauczaniem osób niepełnosprawnych. Ma on duże powodzenie wśród koreańskich studentów, ze względu na spory popyt na absolwen-

tów na rynku pracy. Realizacja przedmiotów na tym wydziale może być także interesującą alternatywą dla naszych studentów uczęszczających na kursy pedagogiczne.

Studenci zagraniczni każdorazowo uczestniczą w specjalnie dla nich zaprojektowanym programie zajęć. Nie przynależą więc do żadnego konkretnego wydziału. Ograniczeniem w wyborze kursów jest znajomość języka angielskiego przez wykładowcę.

Warunki nauki

Utworzony w 1969 r. Changwon National University oferuje bardzo dobre warunki studiowania. Kampus obejmujący poszczególne wydziały oraz jednostki towarzyszące (m.in. 3 akademiki: 1 żeński i 2 męskie) zaprojektowany został w ten sposób, że dotarcie do najdalej położonych budynków zajmuje najwyżej 15 minut. W jednym z budynków znajduje się spora biblioteka z pracownią komputerową. W osobnej części istnieje możliwość skorzystania z multimedialnych aplikacji i filmów otrzymanych w wypożyczalni.

Liczne pracownie komputerowe rozsiane po całym kampusie (w tym jedna akademikowa) umożliwiają łatwy dostęp do Internetu, nie zawsze jednak gwarantują dobrej jakości sprzęt i możliwość instalowania własnych aplikacji.

Dlatego lepszym wyjściem jest zaopatrzenie się we własny komputer i podłączenie go, bez dodatkowych opłat, do sieci w akademiku.

W kampusie znajduje się też grupa punktów usługowych, m.in. fryzjer, poczta, bank.

Najprostszym sposobem żywienia się jest wykupienie posiłków w akademickiej stołówce. Studenci zagraniczni otrzymują je razem z zakwaterowaniem. Nie ma możliwości przygotowywania posiłków w akademikach.

Więcej informacji na temat Changwon National University można znaleźć na stronie:

www.changwon.ac.kr

(*) na stronie uniwersytetu użyte jest sformułowanie „College” – odpowiada to w przybliżeniu naszemu wydziałowi.

FILIA WAŁBRZYSKA

3 października podczas uroczystości inauguracji roku akademickiego 2002/2003 wręczono dyplomy przyznające stypendia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu studentom filii: Przemysławowi Dowgiale i Ewelinie Szei (Wydział Informatyki i Zarządzania).

4 października w ramach V Dolnośląskiego Festiwalu Nauki w filii odbyły się wykłady dr hab. Jadwigi Sołducho „Zdrowie zakłęte w kamieniach – emitująca energia minerału” i prof. Pawła Kafarskiego „Czy poradzimy sobie z AIDS?”.

8 października w kościele pod wezwaniem św. Wojciecha odbyła się msza św. w intencji pracowników i studentów filii.

9 października w Teatrze Zdrojowym w Szczawnie Zdroju odbyła się uroczystość inauguracji roku akademickiego 2002/2003 filii Wałbrzych.

21 października studenci filii wzięli udział w Dniach Aktywności Studenckiej na Politechnice Wrocławskiej.

23 października wznowił działalność Dyskusyjny Klub Filmowy „Wieczorem z Crisem Cuninghamem”. DKF jest prowadzony przez studentów Wydziału Mechaniczno-Energetycznego: Zbigniewa Kubowicza i Grzegorza Raka. 6 listopada przedstawiono „Mechaniczną Pomarańczę” i „Odyseję kosmiczną 2001”, a 20 listopada – „Requiem for a Dream” i „Pi”.

30 października wybrano Zarząd Konwentu Filii Samorządu Studenckiego na kadencję 2002-2005 w składzie: Anna Kaczmarczyk (Wydział Mechaniczny) – przewodnicząca, Katarzyna Konarska (Wydział Mechaniczno-Energetyczny) – wiceprzewodnicząca i Ronald Osych (Wydział Informatyki i Zarządzania) – sekretarz.

5 listopada odbyła się impreza studencka „POZNAJMY SIĘ” z udziałem pracowników Filii, władz Samorządu Studenckiego oraz studentów pierwszych lat. Tego samego dnia ukazał się pierwszy numer gazetki „EUROINTEG – miesięcznik studencki”. Redaktorem naczelnym jest Grzegorz Graba (Wydział Informatyki i Zarządzania).

6 listopada w turnieju trójek siatkarskich o Puchar Dyrektora Filii zwyciężyła drużyna w składzie: Łukasz Grzegorek (Wydział Informatyki i Zarządzania), Marcin Małek (Wydział Inżynierii Środowiska) i Grzegorz Urbanik (Wydział Inżynierii Środowiska). Tego samego dnia wybrano Radę Mieszkań-

Dokończenie na stronie 49

Dokończenie ze strony 47

zająć. Stąd szczególnie przed śródsestralną sesją egzaminacyjną panuje martwa cisza. Próżno by tu szukać wesołych spotkań w pokojach przenoszących się niejednokrotnie na korytarz i sąsiednie moduły. Brać studencka jeśli bawi się, to poza zasięgiem profesorskiego wzroku, w knajpkach i kawiarniach w mieście. Bardzo popularne są kluby karaoke, gdzie zwykle ośmieleni mniejszą lub większą porcją alkoholu Koreańczycy wyśpiewują najnowsze przeboje krajowe i światowe.

Perspektywy

Stypendium w kraju tak egzotycznym jak Korea stanowi przede wszystkim niepowtarzalną szansę poznania kultury i obyczajów krajów azjatyckich. Rozmowy i wykłady w języku angielskim pomogą doszlifować znajomość tego języka, a codzienne zmagania z nie zawsze logicznymi zasadami mogą stać się sprawdzianem własnych możliwości i samodzielności.

Przetarliśmy już ścieżkę. Większość formalnych problemów udało się rozwiązać. O ile tylko obie strony, a także studenci wykażą zainteresowanie kontynuowaniem tego typu współpracy, najprawdopodobniej wymiana dojdzie do skutku również w przyszłych latach. Władze uniwersytetu w Changwon są również otwarte na negocjacje innych form współpracy. Zainteresowanie przyjazdem do Polski wyraził jeden z profesorów, prowadzący aktualnie dla nas zajęcia z podstaw teorii komputerów.

koreAnka

Anna Stolarczyk

Wydz. Informatyki i Zarządzania, V rok

P.S. Więcej informacji na temat pobytu w Korei można znaleźć w moim dzienniku internetowym. Wejście wymaga hasła, więc proszę o wcześniejszy kontakt: kore-anka@blog.pl

Przyjazna Politechnika

W dodatku studenckim *Campus* do *City Magazine* ukazał się artykuł Maksu Suskiego „Subiektywny ranking polskich uczelni”. Możemy znaleźć w nim informacje o wynikach sondażu przeprowadzonego w 23 polskich szkołach wyższych celem wyłonienia spośród nich tej, która jest

najbardziej przyjazna studentowi. Laureatem została Politechnika Wrocławska.

Autorzy testu rozesłali do znanych uczelni specjalnie przygotowane pytania testowe wraz z listą odpowiedzi. Te, które studenci wskazali jako najbardziej zbliżone do rzeczywistości, stanowiły podstawę do oceny atmosfery, w jakiej zdobywają wiedzę. Sformułowano 10 kategorii pytań: otoczenie budynku uczelni (tradycyjnie uważanego za główny), baza gastronomiczna w pobliżu uczelni, odległość od najbliższego baru, cena małego piwa w tymże barze, odległość od najbliższego

punktu ksero, możliwość przeżycia przygody miłosnej, imprezy w akademiku, możliwość surfowania po sieci, akademickie życie klubowe oraz odległość akademika od bankomatu. Okazuje się, że najlepsze warunki do studiowania (poza Krakowem) oferują uczelnie techniczne. Poza tym są one z reguły bardzo ładnie położone i mają „tolerancyjne bramki” w akademikach. Oczywiście mają także wysoki poziom skomputeryzowania i powszechny

dostęp do Internetu. W porównaniu z nimi marnie wypadają uczelnie artystyczne.

Politechnika Wrocławska otrzymała maksymalną ilość punktów w kategoriach: Internet, kluby, położenie barów. Wysoko zostały ocenione: dostępność punktów kserograficznych i żywienie. Według rankingu nasi studenci mają niewielką szansę na miłość. Mamy jednak nadzieję, że z tym problemem jakoś sobie poradzą.

Odwiedził nas św. Mikołaj

W dniu 7 grudnia Zakład Usług Społecznych zorganizował dla dzieci pracowników uczelni „IMPREZĘ MIKOŁAJOWĄ”. O godzinie 12 w auli Politechniki Wrocławskiej dzieci, ich rodzice i św. Mikołaj zostali przywitani przez JM Rektora prof. Tadeusza Lutego, który życzył wszystkim miłej zabawy. Młodsze dzieci rozpromienione i szczęśliwe śpiewały i tańczyły na scenie wraz z zespołem „DZIECI Z BRODA”. Dla starszych, w wieku od 8 do 14 lat, zorganizowano projekcję filmu „EPOKA LODOWCOWA”. Przyciągnęła ona bardzo dużo chętnych, dlatego wyświetlano film zarówno w auli jak w sali kinowej. Frekwencja jak co roku dopisała, na imprezę przybyło około 1000 dzieci wraz z rodzicami. Mogły one osobiście odebrać paczki z prezentami i sfotografować się ze św. Mikołajem. Nastrój świąteczny udzielił się wszystkim. W auli panowała miła i ciepła atmosfera.

Ponieważ grzecznych dzieci – zdaniem św. Mikołaja – jest na naszej uczelni 1340, a więc więcej niż uczestników imprezy, część paczek dotrze do adresatów za pośrednictwem rodziców.

FILIA WAŁBRZYSKA

Dokończenie ze strony 48

ców Domu Studenckiego filii na kadencję 2002-2003 w składzie: Szymon Gruba (Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego) – przewodniczący, Paulina Małycha (Wydział Informatyki i Zarządzania) – wiceprzewodnicząca i Dariusz Małek (Wydział Elektryczny) – sekretarz.

7 listopada najlepsi studenci poszczególnych Wydziałów filii spotkali się z dziennikarzem „Tygodnika Wałbrzyskiego” – Krzysztofem Buziańskim.

8 listopada wybrano prezydium Koła Naukowego Studentów „EUROINTEG” na kadencję 2002-2003 w składzie: Grzegorz Graba – prezes, Ewelina Kuczyńska – wiceprezes, Waldemar Pałach – wiceprezes, Izabela Pawlak – sekretarz (wszyscy z Wydziału Informatyki i Zarządzania).

13 listopada studenci filii wzięli udział w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej w tenisie stołowym. Ewa Wilk (Wydział Mechaniczno-Energetyczny) zajęła II miejsce. Odbył się też turniej tenisa stołowego o Puchar Dyrektora Filii. Tu zwyciężył Marek Zakrzewski (Wydział Mechaniczny) przed Sebastianem Gazdą (Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego).

14 listopada z okazji Święta Politechniki zasłużeni pracownicy filii otrzymali dyplomy Nagród Dyrektora za całokształt działalności zawodowej w roku 2001. Wyróżnieni zostali: Janusz Bator, Janina Jaworska-Radziuk, Mieczysław Łuczko, Zdzisława Nowochodzka, Marta Stadniczuk, Waldemar Szolc, Leokadia Woźniak i Tomasz Wyszowski.

19 listopada dyrektor filii uczestniczył w I sesji Rady Miejskiej Wałbrzycha IV kadencji przyjmującej ślubowanie nowego Prezydenta Miasta Wałbrzycha – Piotra Kruczkowskiego.

21 listopada odbyła się impreza studencka „OTRZĘSINY” dla nowoprzyjętych studentów. Uczestniczyli w niej również pracownicy Filii.

29 listopada reprezentacja filii (drużyna kobiet i mężczyzn) uczestniczyła w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej w futsalu (halowej piłce nożnej).

5 grudnia filia Wałbrzych zorganizowała zawody w koszykówce w ramach Dolnośląskiej Ligi Międzyuczelnianej.

10 grudnia odbyła się impreza studencka „BIESIADA GÓRNICZA” z udziałem studentów Wydziału Górniczego i pracowników filii.

NA WYDZIAŁACH**INFORMATYKA I ZARZĄDZANIE**

24 września na posiedzeniu Rady Wydziału dziekan poinformował, że prof. Edward Radosiński otrzymał w tym roku nagrodę ministra.

- Prodziekan dr Iwona Dubielewicz poinformowała o zaplanowanej na 24-26 października wizycie Zespołu Oceniającego KAUT dla kierunku *Informatyka*.

- Poparto wniosek o zatrudnienie mgr inż. Anny Zabłockiej-Klaczki na 1/2 etatu asystenta, a mgr inż. Moniki Zoubek i mgr inż. Piotra Mieleckiego na 1/2 etatu wykładowcy.

- Poparto wniosek o zatrudnienie prof. Jana Mikusia w I-23 na podstawie umowy o pracę do 30.09.2006 r.

- Postanowiono zatrudnić dr Agnieszkę Czerw na stanowisku adiunkta, a mgr inż. Grzegorza Siwka, mgr inż. Roberta Czaję, mgr inż. Jarosława Balińskiego i Grzegorza Goca na stanowiskach asystentów.

- Postanowiono udzielić drowi Romanowi Pietroniowi płatnego urlopu naukowego w semestrze zimowym roku akademickiego 2002/2003.

- Powołano kierowników: Wydziałowego Zakładu Informatyki – dra hab. inż. Zbigniewa Huzara, prof. PWr oraz Wydziałowego Zakładu Systemów Informatycznych – dra hab. inż. Czesława Daniłowicza, prof. PWr.

- Zaakceptowano kandydatów na kierowników zakładów instytutów wydziału.

- Wybrano kandydatów na członków komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (4 osoby) oraz komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów (2 osoby).

- Wybrano komisje wydziałowe: oceniającą, wyborczą, programową dla kierunku Informatyka, programową dla kierunku Zarządzanie i Marketing, finansową i ds. awansowania na stanowisko profesora.

- Powołano komisje do przewodów doktorskich mgr inż. Jarosława Balińskiego, mgr inż. Józefa Puchalskiego, mgr inż. Abdulgadera Saleha Dabnouna i mgr Anny Zabłockiej-Klaczki, wyznaczono recenzentów rozpraw doktorskich kandydatów, wyznaczono zakresy egzaminów doktorskich i powołano komisje egzaminacyjne.

- Poparto wniosek o uruchomienie studiów podyplomowych pt. „Aplikacje komputerowe” oraz pedagogicznych studiów podyplomowych z elementami informatyki.

- Postanowiono nadać sali 308 w budynku B-1 imię prof. M. Napierały.

29 października na posiedzeniu Rady Wydziału prof. Czesław Daniłowicz wraz

Dokończenie na stronie 51

Wydział Podstawowych Problemów Techniki Politechnika Wroclawska

oraz

International Institute for Applied Systems Analysis

Laxenburg, Austria

zapraszają wszystkich zainteresowanych na kurs:

Modelowanie Komputerowe Złożonych Systemów

Nowe podejście do wyzwań w biznesie,
polityce i ekologii

Wyzwanie

Przyspieszające tempo zmian w biznesie, technologii i polityce oraz wzrastająca złożoność świata, w którym żyjemy, stawia przed nami coraz to nowe wyzwania. W jaki sposób możemy efektywnie radzić sobie ze złożonością i nieprzewidywalnością? Dyscypliny akademickie, takie jak ekonomia, ekologia, socjologia i politologia dostarczają użytecznych uproszczeń, ale budowane na ich podstawie modele myślowe są często niespójne i niekompletne, gdyż rzadko biorą pod uwagę zjawiska nieliniowe lub niejednorodną strukturę przestrzenną. W rezultacie nie potrafimy w wiarygodny sposób przewidywać zachowania złożonych układów. Nauki systemowe dostarczają innowacyjnych metod do opisywania, komunikowania i weryfikacji zależności zachowania systemu od jego struktury. Modele komputerowe pozwalają nam badać dynamikę przyszłości i przeszłości, umożliwiając testowanie naszych założeń dotyczących oddziaływań pomiędzy częściami systemu.

Odpowiedź

Politechnika Wroclawska razem z International Institute for Applied Systems Analysis zapraszają do wzięcia udziału w kursie „Modelowanie Komputerowe Złożonych Systemów”. Celem kursu jest przedstawienie podstawowych narzędzi do tworzenia komputerowych modeli układów złożonych, które znajdują zastosowanie w biznesie, sektorze publicznym i wielu dziedzinach akademickich. W oparciu o wzięte z życia przykłady zaprezentowany zostanie alternatywny sposób myślenia – myślenie systemowe, uzupełniające i pogłębiające naszą intuicję. Można będzie praktykować sztukę tłumaczenia idei i przekonań na modele myślowe oraz weryfikować je przy pomocy symulacji komputerowych. Zajęcia będą prowadzone w sposób interaktywny za pomocą gier, zajęć w laboratorium komputerowym, projektów grupowych, dyskusji oraz wykładów.

Kurs będzie odbywać się od lutego do czerwca 2003 r. na Politechnice Wroclawskiej. W jego ramach przewidziane są trzy sobotnio-niedzielne spotkania oraz indywidualna praca w systemie nauczania na odległość. Warunkiem przyjęcia jest dobra znajomość języka angielskiego – ze względu na fakt, że większość zajęć odbywa się w tym języku. Opłata wynosi 500 zł za cały kurs. Dla studentów, nauczycieli oraz pracowników służby zdrowia opłata wynosi 125 zł. Zgłoszenia są przyjmowane do **15 stycznia 2003 r.**

Więcej informacji o kursie można znaleźć na stronie internetowej:

<http://dyna.if.pwr.wroc.pl/cmcs/>

lub bezpośrednio:

Piotr Magnuszewski

Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Politechnika Wroclawska

Wybrzeże Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław

Tel. +71 3202918

e-mail: piotrm@if.pwr.wroc.pl

Seminarium Case Study Weekend – otwórz sobie drogę do kariery!

Od 21 – 23 marca 2003 roku, podczas seminarium Case Study Weekend, studenci z całej Polski będą mieli okazję zweryfikować swoje możliwości z wymaganiami i oczekiwaniami swoich potencjalnych pracodawców.

W tym roku Komitet Lokalny AIESEC przy Szkole Głównej Handlowej po raz szósty organizuje Case Study Weekend. Jest to trzydniowe seminarium, podczas którego studenci uczelni ekonomicznych i technicznych w kilkuosobowych grupach opracowują rozwiązania zadań przygotowanych wcześniej przez znaczące na polskim rynku firmy. Są to rozbudowane problemy zaczerpnięte bezpośrednio z działalności tych firm. Nad pracą uczestników konferencji cały czas czuwają przedstawiciele firm, którzy na bieżąco udzielają studentom cennych informacji i wskazówek. W tym roku „case’y” zostaną przygotowane przez następujące firmy:

- Deloitte & Touche
- ING
- L'Oréal
- Philip Morris Polska S.A.

Projekt Case Study Weekend ma charakter edukacyjno-rekrutacyjny. Daje on studentom możliwość wykorzystania wiedzy książkowej w praktyce oraz zdobycia cennej umiejętności – wydajnej pracy w grupie. Jest to jednocześnie szansa zapoznania się z wymaganiami przyszłych pracodawców.

Aby wziąć udział w seminarium Case Study Weekend wystarczy wejść na stronę www.csw.pl i wypełnić formularz aplikacyjny.

Jeżeli masz jeszcze jakieś wątpliwości, to też zapraszamy na stronę www.csw.pl. Znajdziesz tam pełne informacje dotyczące projektu i firm biorących w nim udział.

Nasz adres:
Komitet Organizacyjny
Case Study Weekend
Komitet Lokalny AIESEC SGH
Al. Niepodległości 162 pok. 309A
02-554 Warszawa
Tel.: +48 22 337 97 80/81
Fax: +48 22 849 53 12 attn AIESEC
www.aiesecSGH.pl

Firmy biorące udział w Case Study Weekend mają za to okazję, poprzez bezpośredni kontakt i obserwację pracy studentów w ciągu weekendu, poznać poziom ich wiedzy oraz ich praktyczne umiejętności i dzięki temu wybrać tych studentów, których chcieliby przyjąć na praktyki i staże.

Jeżeli jesteś studentem III, IV, V roku lub absolwentem uczelni ekonomicznej albo wydziału prawa i masz ochotę zrobić coś dla swojej kariery zawodowej, weź udział w seminarium Case Study Weekend. Na pewno nie będziesz żałować!

Tegorocznej edycji projektu Case Study Weekend patronują: Gazeta Studencka, Jobpilot, kariera.wprost.pl, Radiostacja, Rzeczpospolita, RzeczpospolitaOnline. 🌟

Wtorki w Klubie Seniora styczeń 2003 r.

- 7.01.03** Dr Leszek Stricker, dr Czesław Kolanek – „Samochód dziś i jutro. Demonstracja pojazdu przyszłości”,
14.01.03 Mgr Jadwiga Leśkow – „Życie i dzieło Eugeniusza Kwiatkowskiego”,
21.01.03 Prof. Zdzisław Samsonowicz – „Straż Akademicka”,
28.01.03 Mgr Maria Czarnecka – „Zdrowie i relaks. Profilaktyka dla seniorów”.

„Mądrości liściakowych królów” – wystawa Czesława Rodziewicza.
Otwarcie 14.01.03. godz. 11.00 w Klubie Pracowniczym, bud. A-1.

Oprac. I. Hudyma

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 50

z dyrektorem firmy INSERT wręczyli dyplom i stypendium studentce V roku specjalności *Systemy informacyjne* Małgorzacie Szymańskiej, która wygrała konkurs ogłoszony przez firmę INSERT.

- Ogłoszono konkurs na dwa stanowiska profesorów nadzwyczajnych w Wydziałowym Zakładzie Informatyki w dyscyplinie *informatyka*.

- Poparto wniosek o zatrudnienie dra Adama Zaleskiego na stanowisku adiunkta.

- Przyjęto rozprawy doktorskie mgr inż. Anny Dobrowolskiej, mgra inż. Jarosława Balińskiego, mgra inż. Piotra Kubińskiego i mgra inż. Józefa Puchalskiego oraz wyznaczono termin ich publicznych obron.

- Powołano komisję ds. przewodu doktorskiego mgra inż. Roberta Kamińskiego, recenzentów rozprawy doktorskiej kandydata i komisję egzaminacyjną oraz wyznaczono zakres egzaminów doktorskich.

- Prof. Zygmunt Mazur przedstawił wyniki rekrutacji na rok akademicki 2002/2003.

- Zapoznano się z wnioskami Zespołu Oceniającego KAUT, który przebywał na wydziale 25-26 października br.

ELEKTRYCZNY

23 września na posiedzeniu Rady Wydziału minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego prof. Zbigniewa Matheisela.

- Podziękowano prodziekanom dr inż. Bożenie Łowkis i drowi inż. Zbigniewowi Kłowskiemu za ich pracę w czasie dwóch poprzednich kadencji, wręczono im adresy i wiązanki kwiatów.

- Dziekan podziękował też członkom wszystkich komisji Rady Wydziału poprzedniej kadencji, pracownikom sekretariatu wydziału i tym, którzy byli zaangażowani w informatyzację wydziału.

- Wybrano dwóch kandydatów do Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

- Wybrano kandydatów do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (4 osoby) oraz do komisji dyscyplinarnej dla studentów i odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów (2 osoby).

- Wybrano członków komisji Rady Wydziału: ds. nauki i rozwoju kadry, akredytacyjnej, ds. dydaktyki, ds. finansowych i ds. biblioteki wydziałowej.

- Utworzono Studium Podyplomowe „Projektowanie instalacji i urządzeń elektrycznych wspomagane komputerowo”.

- Nadano stopień doktora nauk technicznych mgr Annie Trzmielak-Stanisławskiej.

Dokończenie na stronie 52

NA WYDZIAŁACH**Dokończenie ze strony 51**

28 października na posiedzeniu Rady Wydziału minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego dra inż. Edwarda Sojdy.

- Powołano kierowników zakładów w instytutach wydziału.
- Otwarto przewody doktorskie mgra inż. Adriana Drzazgi i mgra inż. Krzysztofa Woźniaka.
- Nadano stopień doktora nauk technicznych mgrów Andrzejowi Stafiniakowi.
- Reaktywowano Stowarzyszenie Naukowe Studentów. Powołano jego opiekuna wydziałowego (dr inż. Adam Zalas) i opiekunów instytutowych (dr inż. Jerzy Rutkowski, dr inż. Mieczysław Biniek i dr inż. Jerzy Leszczyński).

INŻYNIERIA ŚRODOWISKA

18 września na posiedzeniu Rady Wydziału powołano komisje: ekonomiczną, dydaktyczną, wymiany zagranicznej i ds. Unii Europejskiej, wydawniczą, ds. jakości kształcenia oraz komisje dyplomowe.

- Wybrano kandydatów do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (3 osoby), komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów (2 osoby) oraz Senackiej Komisji Oceniającej (1 osoba).

• Dopuszczono dra inż. Jana Danielewicza do kolokwium habilitacyjnego i wybrano temat wykładu habilitacyjnego. Termin kolokwium wyznaczono na 9 października.

• Dziekan przedstawił sytuację materialną wydziału.

• Podjęto uchwałę o zawieszeniu zaproponowanych zmian w programach studiów dziennych magisterskich i inżynierskich od roku akademickiego 2002/2003.

• Powołano studium podyplomowe „Nowe technologie i ekonomia w klimatyzacji, ciepłownictwie i instalacjach sanitarnych”. Jego kierownikiem będzie dr inż. Jan Danielewicz.

25 września na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne dra Jerzego Skrzypskiego. Kandydatowi nadano stopień naukowy doktora habilitowanego.

9 października na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. Jana Danielewicza. Kandydatowi nadano stopień naukowy doktora habilitowanego.

23 października Rada Wydziału powołała kierownika Katedry Klimatyzacji i Ciepłownictwa oraz kierowników zakładów naukowo-dydaktycznych w I-15 i Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa.

- Powołano wydziałową komisję wyborczą na kadencję 2002-2005.
- Zatwierdzono plan rzeczowo-finansowy wydziału na rok 2002.

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej

poleca najnowsze publikacje:

- BIENŃ Jan, *Modelowanie obiektów mostowych w procesie ich eksploatacji*, s. 348, (budownictwo) monografia, 25 zł
- CICHOSZ Piotr (red.), *Techniki wytwarzania. Obróbka ubytkowa. Laboratorium*, s. 139, (mechanika) dydaktyka, 14 zł
- DĄBROWSKI Henryk, *Wytrzymałość polimerowych kompozytów włóknistych*, s. 238, (mechanika) podręcznik, 19 zł
- DZIUBAN Jan A., *Technologia i zastosowanie mikromechanicznych struktur krzemowych i krzemowo-szklanych w technice mikrosystemów*, s. 345 (elektronika) monografia, 24 zł
- FALEWICZ Piotr, *Kompleksowa ochrona układów wodnych inhibitorami opartymi na związkach fosfonowych*, s. 106, (chemia) seria: *Monografie*, 13 zł
- GRABIŃSKA Teresa, ZABIEROWSKI Mirosław (red. nauk.), *QUAESTIONES Vol. I*, s. 236, (nauki społeczne) praca naukowa, 21 zł
- GRABIŃSKA Teresa, ZABIEROWSKI Mirosław (red. nauk.), *Część i całość*, seria: Cosmos-Logos t. VI, s. 219, (nauki społeczne) praca naukowa, 16 zł
- GRAJNERT Jacek, KWAŚNIEWSKI Stanisław, NOWAKOWSKI Tomasz, *Miejsce transportu kolejowego w łańcuchach i sieciach logistycznych*, s. 103, (mechanika) monografia, 11 zł
- GRZECH Adam, *Sterowanie ruchem w sieciach teleinformatycznych*, s. 635, (informatyka) monografia, 39 zł
- KARABON Bohdan, *Smola węglowa i benzol koksowniczy jako surowce przemysłu chemicznego*, s. 148, (chemia) monografia, 15 zł
- KA•MIERCZAK Andrzej, *Wpływ zastosowania powłoki cermetalicznej na procesy tribologiczne w uszczelnieniu pierścieniowym silników spalinowych*, s. 230, (mechanika) monografia, 19 zł
- MADRYAS Cezary, KOLONKO Andrzej, WYSOCKI Leszek, *Konstrukcje przewodów kanalizacyjnych*, s. 377, (budownictwo) monografia, 30 zł
- MAJEWSKI Jacek, KARDACH Krzysztof, *Programowanie mikrokontrolerów z serii 8x51 w języku C*, s. 150 (elektronika) dydaktyka, 19 zł
- *Obliczenia w chemii nieorganicznej* wyd. III (pr. zbior.), s. 259, (chemia) dydaktyka, 26 zł
- POPRAWSKI Ryszard, SALEJDA Włodzimierz: *Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki cz. I. Zasady opracowania wyników pomiarów*. Wyd. 4 popr. i uzupełn. s. 114 (fizyka) dydaktyka, 13 zł
- RATAJCZYK Florian, *Instrumenty optyczne*, s. 205, (fizyka) podręcznik, 17 zł
- SIERAŃSKI Kazimierz, KUBISA Maciej, SZATKOWSKI Jan, MISIEWICZ Jan, *Półprzewodniki i struktury półprzewodnikowe*, s. 384, (fizyka) podręcznik, 28 zł
- ŻABSKI Eugeniusz, *Nauka w oczach metodologów. O niektórych metodach badawczych z punktu widzenia logiki*, s. 161, (nauki społeczne) dydaktyka, 15 zł

Konferencje

- Joint IMEKO TC-1 & XXXIV MKM Conference 2002

Education in Measurements and Instrumentation – Challenges of New Technologies

Vol. I. Proceedings of TC-1 Symposium 2002, s. 184, (elektrotechnika) , 14 zł

- Joint IMEKO TC-1 & XXXIV MKM Conference 2002

Kształcenie w zakresie metrologii w obliczu wyzwań nowych technologii

Vol. II. Materiały XXXIV MKM, s. 428, (elektrotechnika) , 33 zł

- Joint IMEKO TC-1 & XXXIV MKM Conference 2002

Kształcenie w zakresie metrologii w obliczu wyzwań nowych technologii

Vol. III. Referaty grantowe, s. 162, (elektrotechnika) , 12 zł

• *XXV Jubileuszowa Szkoła Tribologiczna. Tribologia na progu trzeciego tysiąclecia. Łądek Zdrój, 23–26 września 2002*, s. 383, (mechanika) , 32 zł

• *IV International Conference. Catalysis and Adsorption in Fuel Processing and Environmental Protection*, s. 490, (chemia) , 37 zł

• *XV Konferencja Naukowo-Techniczna. Pojazdy szynowe 2002. Nowe wyzwania i technologia dla logistyki*, tom 1, s. 380, (mechanika) , 31 zł

• *XV Konferencja Naukowo-Techniczna. Pojazdy szynowe 2002. Nowe wyzwania i technologia dla logistyki*, tom 2, s. 382, (mechanika) , 32 zł

• *III Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Recykling tworzyw sztucznych R'02* s. 360, (mechanika), 31 zł

- *Multimedialne i sieciowe systemy informacyjne. Materiały konferencyjne pod red. Cz. Daniłowicza*, s. 642, (informatyka), 46 zł
- *XVIII Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Dydaktyczna Teorii Maszyn i Mechanizmów*, s. 422, (mechanika), 33 zł
- *Substancje biologicznie czynne. Uroczyste Seminarium z okazji 70-lecia urodzin Profesora Stanisława Witka*, s. 54, (chemia), 7 zł

Najlepsi studenci Filii PWr w Wałbrzychu

Obecny dyrektor wałbrzyskiej filii PWr dr inż. Ryszard Kabat postanowił powrócić do dawnej tradycji wylaniania najlepszych studentów z każdego z sześciu istniejących tam wydziałów i podawania tej informacji do publicznej wiadomości. W tym celu zorganizował 7 listopada 2002 r. spotkanie redaktora Tygodnika Wałbrzyskiego Krzysztof Buziałkowskiego z laureatami rankingu, którymi są:

1. **Przemysław Dowgiało** ze Świebodzic (Wydziału Informatyki i Zarządzania) – średnia ocen 5,17,
2. **Marta Banasiak** z Jedliny Zdroju (Wydział Inżynierii Środowiska) – średnia ocen 4,80.
3. **Grzegorz Malkowicz** z Jaroszowa (Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego) – średnia ocen 4,63,
4. **Piotr Fusiek** z Kamiennej Góry (Wydział Mechaniczny) – średnia ocen 4,41,
5. **Adam Parkitny** ze Świdnicy (Wydział Mechaniczno-Energetyczny) – średnia ocen 4,40,
6. **Łukasz Ślepokura** z Witoszowa Górnego (Wydział Elektryczny) – średnia ocen 4,01.

Spotkanie było okazją do rozmowy o problemach absolwentów (nawet najlepszych

wyższych uczelni) związanych ze znalezieniem pracy, i to takiej, która zaspokajałaby ambicje zawodowe młodych, zdolnych ludzi i byłaby odpowiednio opłacana. W regionie wałbrzyskim istnieje duże bezrobocie, więc wielu studentów swoją przyszłość wiąże z przeniesieniem się do Wrocławia po ukończeniu studiów. Swoje szanse widzą też w możliwości podjęcia pracy w Europie po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Studia są dla nich inwestycją w przyszłość. Mimo że studiowanie w Wałbrzychu jest dla nich na tańsze niż we Wrocławiu, jednak wiąże się z wieloma wyrzeczeniami. Często dojeżdżają oni na zajęcia z miejscowości oddalonych o kilkadziesiąt kilometrów od Wałbrzycha. Spośród około 1400 studentów wałbrzyskiej filii PWr blisko trzystu ubiega się o stypendia socjalne, a o naukowe około osiemdziesięciu.

Redaktor Krzysztof Buziałkowski w swoim artykule „Najlepsi do wzięcia” opublikowanym w Tygodniku Wałbrzyskim pisze: „większość absolwentów szkół średnich kontynuuje naukę (...) bo tylko w ten sposób, poprzez jak najszerszą edukację możliwe jest pokonanie bariery cywilizacyjnej, gospodarczej, ekonomicznej a także mentalnej dzielącej nasz kraj od reszty Europy”. Nie sposób nie przyznać mu racji.

Wyróżnieni studenci (od lewej): Przemysław Dowgiało, Adam Parkitny, Piotr Fusiek, Marta Banasiak, Łukasz Ślepokura i Grzegorz Malkowicz z dyrektorem Filii dr Ryszardem Kabatem (pierwszy z prawej)

Fot. R. Wyszynski

NA WYDZIAŁACH

ELEKTRONIKA

18 września Rada Wydziału wybrała kandydatów na członków Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

- Powołano kierowników: Katedry Metrologii Elektronicznej i Fotonicznej (prof. dr hab. Janusz Mrocza), Katedry Systemów i Sieci Komputerowych (prof. dr hab. Andrzej Kasprzak) i Wydziałowego Zakładu Miernictwa i Systemów Pomiarowych (dr hab. Roman Rymaszewski).

- Wybrano kandydatów do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (4 osoby), komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów (2 osoby).

- Powołano kierowników zakładów w instytutach wydziału.

- Wybrano komisje Rady Wydziału: ds. rozwoju kadry naukowej oraz ds. konkursów na stanowisko asystenta i adiunkta.

16 października na posiedzeniu Rady Wydziału postanowiono odnowić mianowanie dra hab. Zygmunta Hasiewicza na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

- Wyznaczono recenzentów rozprawy doktorskiej mgra inż. Grzegorza Wróblewskiego.

- Otwarto przewody doktorskie mgra inż. Wojciecha Rosołowskiego i mgra inż. Marka Wody.

- Dokonano zmian na stanowiskach kierowników trzech zakładów w Instytucie Telekomunikacji i Akustyki.

- Zatwierdzono składy komisji: wyborczej, ds. rekrutacji, ds. badań naukowych, ds. nostryfikacji dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych za granicą, ds. przewodów doktorskich z zakresu dyscypliny *elektronika* oraz ds. przewodów doktorskich z zakresu dyscypliny *informatyka*.

- Ustalono warunki studiowania na dodatkowym kierunku studiów.

- Powołano komisję ds. postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora drowi hab. Adamowi Grzechowi, prof. PWr.

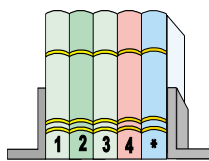
- Na kolejnym posiedzeniu Rady Wydziału, które odbyło się także **16 października**, wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora drowi hab. Adamowi Grzechowi, prof. i wyznaczono recenzentów dorobku naukowego kandydata.

KSIĄŻKI, które polecamy...

WSPOMNIENIA I ZAPISKI

W związku z obchodami Roku Steinhausowskiego ukazało się II wydanie jego „Wspomnień i zapisków”, które przy wsparciu finansowym Polskiej Akademii Umiejętności i Politechniki Wrocławskiej zostało wydane przez Oficynę Wydawniczą ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Publikacja opracowana przez Aleksandrę Zgorzelską została zredagowana i uzupełniona (w stosunku do pierwszej edycji) przypisami przez prof. Romana Dudę. Oprócz pierwotnej przedmowy Kazimierza Dziewanowskiego czytelnicy znajdą w książce przedmowę prof. Aleksandra Weron, dyrektora Centrum Hugona Steinhaus.

Zachęcamy do lektury.

„Chemiczny świat”

Dokończenie ze strony 28

ko po to, aby gromadząc w swoim ciele te paskudztwa stać się niejadalnymi dla swoich naturalnych wrogów. Posuwają się czasem do zateżnienia trujących alkaloidów w swoim organizmie (nawet do 20% suchej masy!) albo do przekazywania swych zasobów toksyn potomstwu (ściślej: jajom), a pochodne tych toksyn stają się feromonem. Są też stworzenia zerujące na roślinach zawierających środki halucynogenne (np. skopolaminę). Doznają zapewne halucynacji i wpadają w delirium. Są po prostu naćpane! Wśród istot wodnych jest podobnie... tylko jeszcze gorzej.

Z tej grozy wyrwała słuchaczy pani dr hab. J. Sołoducho. Według niej prawie wszystko, co jemy, jest afrodyzjakiem. Kasza jagłana, miód, czosnek, cała gama wyrobów firmy Kamis (być może autorka jest jej stypendystką?): bazylia, tymianek, pieprz, cynamon, goździki, pomidory, pory..., owoce, że nie wspomnimy już o winie i lubczyku. Niepokój słuchaczy budziły jedynie te rośliny (np. dynia), które występowały w poprzednim wykładzie w całkiem innym kontekście. Może to te feromony?

Wykład „Chemia w kryminalistyce” odsyłał nas znowu do trucizn, głównie arseniku. W uzupełnieniu antymon, rtęć i fosfor, a także alkaloidy (np. morfina, chinina, kofeina, nikotyna czy atropina otrzymywana w procesie destylacji wyżej wspomnianej skopolaminy). Wiele inicjatywy wykazano w wytwarzaniu tych trucizn, a jeszcze więcej – przy ich identyfikacji.

Chłodniejszy nurt nauki zaprezentował prof. Szczepan Roszak w wykładzie „Chemia teoretyczna – utopia czy rzeczywistość?”

Mówca próbował ocenić stan rozwoju metod teoretycznych jako narzędzia badawczego w chemii. Przyznana za tworzenie aparatu teoretycznego Nagroda Nobla dla teoretyków Pople’a i Kohna formalnie otwiera nowy okres dla chemii teoretycznej – okres doświadczeń chemicznych. Czy doprowadzi to do nowych odkryć pochodzących z komputera? Przyszłość pokaże.

Następnym mówcą miał być długoletni dziekan Wydziału Chemicznego PWr Mirosław Soroka. Jednakże z powodu opóźnień w programie jego wykład pt. „XIV Księga Boconona” groził wejściem w kolidującą z szanowanym przez środowisko akademickie terminem obiadu. Skłoniło to autora (znanego z wrodzonego taktu) do zmiany tematu, który mógłby się zmieścić w 10 minutach. Zebrani usłyszeli opowiastkę o tym, co powinni robić w życiu i czym się kierować. Wystąpienie przyjęło z entuzjazmem, zaś wykład przeniesiono na któreś z przyszłych spotkań.

Nie zdradzimy naszym Czytelnikom wszystkich atrakcji sympozjum. Zapraszamy do udziału w następnej sesji. Powiemy tylko, że cała impreza miała swój finał podczas spotkania towarzyskiego w klubie „Katakumby”. (mk)

RoboCup-2002

Dokończenie ze strony 39

tować w rozgrywkach *Ligi symulacyjnej*. Dołączył do nich przebywający w Japonii dr Tomasz Kubik (współtwórca poprzedniej drużyny). Studenci należą do Koła Naukowego Informatyki Systemów Autonomicznych i Adaptacyjnych SKN-ISA². Opiekunami i założycielami Koła są doktorzy Rogaliński i Piasecki. Skupia ono około 40 studentów Wydziału Elektroniki z różnych lat i kierunków. Część osób zajmuje się robotami budowanymi z klocków LEGO MINDSTORMS, część – tworzeniem programów na rozgrywki RoboCup.

Jak doszło do wyjazdu na japońskie mistrzostwa?

Prace nad stworzeniem drużyny trwają od kilku lat. W 2000 roku zespół pod nazwą WROCLAW UT po raz pierwszy wziął udział w oficjalnych zawodach – europejskich mistrzostwach Europy RoboCup-2000 (6 miejsce na 13 startujących drużyn).

W tym roku ambicją uczestników Koła stał się start w Mistrzostwach Świata RoboCup-2002. Warunkiem uczestnictwa była wstępna kwalifikacja. Odbyna się ona na podstawie dostarczonych organizatorom danych, na które składają się „logi” z rozegranych meczów (przebieg meczu z wybranymi drużynami) i materiały informacyjne o naukowej działalności kandydatów. W kwietniu 2002 przyszła wiadomość, że reprezentacja Politechniki przeszła ten etap z powodzeniem. Było to już sporym sukcesem, ponieważ zaaprobowano tylko 45 z 85 zgłoszonych drużyn. Podjęto starania o finanse. Dzięki życzliwości dziekana Wydziału Elektroniki, dyrektora Instytutu Cybernetyki Technicznej oraz prorektorów ds. nauczania i ds. studenckich zgromadzono potrzebne środki. Nie udało się niestety namówić na pomoc władz samorządowych ani wojewódzkich. Potem należało szybko rezerwować samolot, hotel etc. Równoległe wciąż prowadzono prace nad udoskonaleniem oprogramowania.

Trasa była długa: przez Berlin, Londyn i Tokio.

W pierwszym dniu rozgrywek drużyna rozegrała 4 mecze, każdy 2 razy po 5 minut. Spośród 4 meczów 1 był zwycięski. W ten sposób drużyna Politechniki zajęła 32. miejsce wśród 42 drużyn.

Teraz można było zająć się zwiedzaniem interesujących miejsc i obiektów. W ciągu 6 dni pobytu należało obejrzeć nie tylko wszystkie prezentacje, ale wziąć udział w pokazie programowania i wystawie osiągnięć robotyki. Licznych zwiedzających RoboCup gości (głównie Japończyków) było podobno 117 tysięcy! Dla wrocławskiej drużyny była to także okazja do nawiązywania licznych kontaktów. Towarzystwo było międzynarodowe, choć wszyscy mówili po angielsku. Przeważali mieszkańcy Azji, ale byli też między innymi Rosjanie z St. Petersburga, Niemcy i Amerykanie.

Kontakty z zespołami pracującymi nad podobną problematyką stwarzają nadzieję na stworzenie forum lokalnych rozgrywek. W ramach działalności Koła Naukowego obecnie dwa zespoły studentów przygotowują własne drużyny. Jeśli znajdą się inni chętni, możliwe będzie zorganizowanie lokalnych rozgrywek sparingowych. Wszystko to ma na celu przygotowanie do kolejnych zawodów. W nadchodzącym sezonie przewidziane są dwie imprezy:

RoboCup German Open 2003 w dniach 10-13 kwietnia 2003 r. w Padeborn (Niemcy),

RoboCup 2003 Championship w dniach 2-11 lipca 2003 r. w Padwie (Włochy).

Paweł ‘Trociu’ Trociński zachęca wszystkich chętnych, aby przyłączali się do grona entuzjastów. Zaprasza do sali 6 w budynku D-6 lub na stronę <http://autonom.ict.pwr.wroc.pl/>

RoboCup-2002

F u k u o k a / B u s a n

2050年、サッカーの世界チャンピオンチームに勝てるロボットチームを作るために。

Ostatnie przygotowania polskiej drużyny

Trójwymiarowy obraz meczu ligi symulacyjnej

Humanoidy Asimo firmy Honda w trakcie wykonywania serii rzutów karnych.

Rozgrywki Ligi Małych Robotów w gigantycznej hali Fukuoka Dome będącej areną mistrzostw.

Liga Juniorów (uczniowska) wykorzystuje elementy klocków LEGO. Na zdjęciu bramkarz.

Drużyna PWR. Stoją (od lewej): dr Tomasz Kubik, dr Paweł Rogaliński, dr Marek Piasecki. Przed nimi studenci: Paweł Trociński i Radosław Rudek.

Humanoid FUJITSU demonstruje w tańcu sprawność kończyn dolnych i poczucie równowagi.

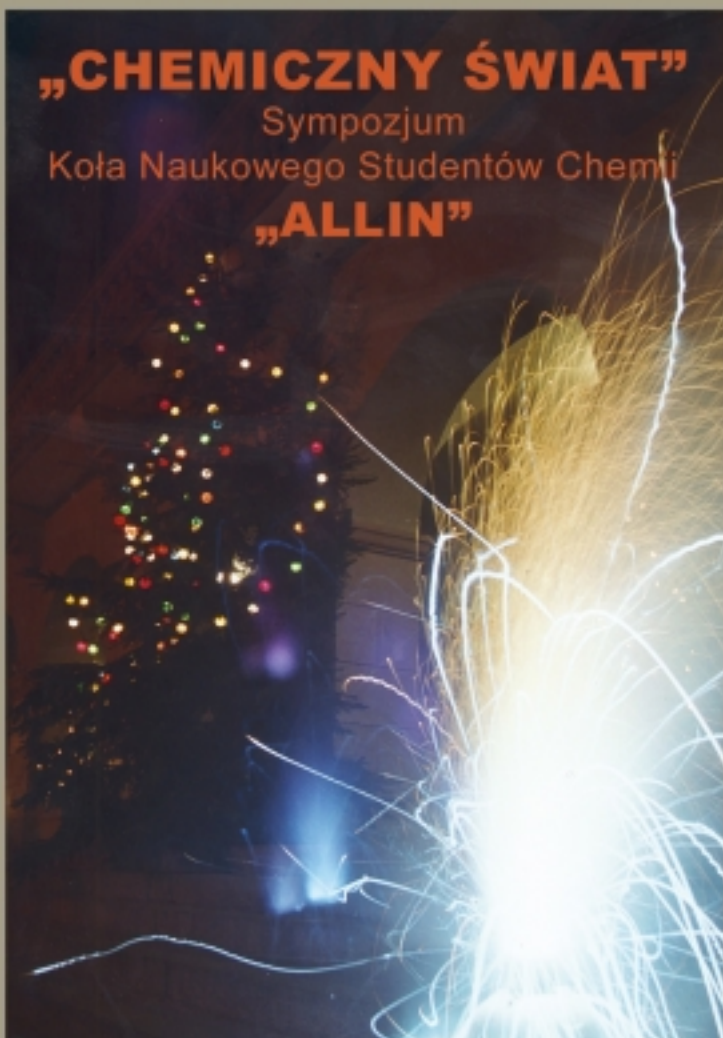
Wykład prowadzi dziekan, prof. Paweł Kafarski. Na świetlnym ekranie... kaktusy i robale.

Prof. Szczepan Roszak zachęca do chemii teoretycznej.

Wśród słuchaczy prelegentki: dr hab. J. Soloducho i dr I. Gerus Piasecka.

Efekty pirotechniczne przygotowane przez członków koła naukowego „ALLIN” specjalnie dla Czytelników „Pryzmatu”.